

Brassói Lapok

Ára 6 lej

Dasárnap
1931 * feb uár 15

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

37. szám
XXXVII. évfolyam

Ára 6 lej

NÉMETORSZÁG KURZUSVÁLTOZÁS ELŐTT

Írta: Hermonn Müller Franken volt birodalmi kancellár

(Utánnymás tilos)

Kritikus időkert ért meg Németország. A háború befejezése óta talán a legkritikusabbat, a legkomolyabbat mind politikai, mind gazdasági tekintetben. A német nemzet azonban a német karakter szilárdságával és bizakodásával tekint a jövőbe. Sorsunk fordulását bizonyára befolyásolja a külföldi gazdasági és politikai viszonyai is. S mivel Németország földrajzilag a középeurópai kontinensen fontos pozíciót foglal el, Németország 1931 évi kritikus gazdasági és politikai válságai, valamint Európa viharos mozgalmait más államokra, sőt még Amerikára is éreztetni fogják hatásukat.

A német nép a helyzet komolyságának teljes tudatában összeszorított fogakkal, elszántan és elhatározottan pártolt neki az új éveknek. A háború során megmutatta, miképpen tud kitartani. Ugyanezt megcselekszi a békében és a békéért is, ha csak a lehetőség meg van hozzá.

Több, mint négy millió munkanélküli kezdte meg az esztendő Németország, ami naponta nyolc millió márkát igényel. S a depresszió és a takarékoság kényszere további munkanélkülséget teremt. A mezőgazdaság az alacsony világárakat és az orosz dumpinget sanyli. A háttér tehát sötét és komor s a Németországban elkövetkezendőket e szerint kell megítélni. Ennek a kétségbeesett helyzetnek tulajdonítható, hogy majdnem hat és fél millió választó gyűlt össze szeptemberben a horogkeresztű a Rote Fahne alá. Számosan csak a gazdasági helyzet elleni tüntetésből tették ezt, de a választások óta a helyzet nem javult. Németország gazdasági érdekei azonban nyugodt belső viszonyokat követelnek, s a forradalom óta valamennyi német kormány az államhatalom konszolidálására törekedett, ami sikerült is; hét év óta sem a jobbszélsők, sem a kommunisták nem kíséreltek meg felkelést. Magára ez azonban nem elég.

A kisebbségi Brüning-kormány három hónapos életét a szociálistáktól biztosította, hogy a reakciós pártok felülkerekedését megakadályozza. Nem a kormánytránt való szerelemből tette ezt, hanem annak a felismeréséből, hogy a kormányutódai a demokrácia és Stresemann politikája ellenségei. Így mentették át a kormányt 1931-re. A Brüning-kormány bukására olyan kormány következhetik, melyben a nemzeti szociálisták fontos szerepet játszanak. A mostani kisebbségi kormány ellen küzdő rohamcsapatok 107 nemzeti-szociálistából és 41 német nemzetiből állnak, a többiek az egykori nagy konzervatív párt szánalmas töredékei. Ezt a pártot most Hugenberg vezeti. Hívei tömegestől Hitlerhez csatlakoztak. Brüning bukása azonban csak akkor következhetik be, ha a középpártok egy része Hitlerrel és Hugenberggel kapcsolódik. Különösen a halott Stresemann pártjában él az az akarat, hogy a nemzeti szociálistákat felelősségre vonja. Ami érthető, mivel a középpártok attól félnek, hogy az evangélikusok által lakott vidékeken eddigi pálasztóik egy része Hitleréhez megy át. ha a nemzeti szociálisták a kormány felelősség tudatában be nem látják hogy sikeres agitáció és jó politika nem azonos dolgok. A katolikusok a papság hatása miatt a Hitler-féle honmentő tanítással szemben a fődologban immunisoknak bizonyultak.

Stresemann utódai remélik, hogy a Hitler-féle párt a kormányban való részvétel esetén bölcsességet és gazdasági belátást fog tanusítani. Híveinek fel kell lépniük az erőszakosságokkal és a törvények megállászatásával szemben. A törvényes úton kell megvalósítani a nagy megújulást.

lesznek Hitlerék 1931-ben, hogy résztvegyenek a birodalmi kormányban, vagy anélkül, hogy a kormányban résztvennének, hajlandók-e megtérni egy reakciós hivatalnokkormányra? Ez nemcsak Németországot érdekli, hanem Amerikát és más országokat is. A nemzeti szociálistáktól függ a kormány alakulása az 1923 óta folytatott külpolitika teljes bukását fogja előidézni. A jobboldali pártok azonban csak az esetben idézhetnek elő hasonló válságot, ha valamennyi középpárt velük tart. A katolikus centrum támogatása vagy legalább is indifferens magatartása nélkül jobboldali kormány nem alakulhat. A katolikus centrum a világ-háború befejezése óta a szociáldemokra-

ciával az erkölcsi képpiselte és ezt Erzberger miniszter a vérevel pecsételte meg. Ha a nemzeti szociálisták — Németország második nagy pártja — a kormányba kerülnek, ők lennének a tengely, mely körül Németország külügyi és gazdasági politikája forog, amennyiben arra törekednének, hogy ígéreteiket és céljaikat, melyek a szeptemberi választásokon oly népszerűekké tették őket, be akarnák váltani.

Más kérdés, vajon a nemzeti szociálisták, belátva, hogy külpolitikai agitációs céljuk elérhetetlen, nem lesznek-e hajlandók kompromisszumra? Autokratikusan vezettet párt az övék. Rátérnek a közép-pontokra, ha Hitler azt fogja nekik pa-

rancsolni? A választások után a vezetők készeknek nyilatkoztak rá, hogy belépjenek a kormányba, ha a hadügyi és belügyi minisztériumok élére az ő embereik kerülnek. A hadsereget és a rendőrséget akarták volna ezzel szolgálatukba állítani. De ha ez megtörténne, akkor ez Németországban a nacionalizmus és reakció győzelmét jelentené a demokrácián és a népek megbékülésén.

A nemzeti szociálisták sikerüket főképp annak az állításnak köszönhetnék, hogy Németország nyomorát a Young-terv elodázása okozta.

Az ő szociálisták ép oly komoly, mint a nacionalizmusuk. Ideáljuk a fasiszta diktatura. Szövetséget követelnek Itáliával.

A helyi botrányokkal, miket rendeztek, a rendőrség hamarosan elkészült. A télen a nyomor közepette hasonlókat szintén rendezhetnek, de ezek nem jelentenek veszedelemet az országra.

Ime ez a párt és ennek a célja az, mely ha kormányra kerül, Németország külpolitikáját diktálni akarja, olyan politikát, mely az utolsó évek jóvátétele és teljesítési politikájával szakítani akar, a mely ellen minden józan németnek küzdenie kell.

Ez Németország teljes elszigetelését jelentené.

a kényszerű semlegesség megszüntetésével a legerőteljesebb harc induljon a jelenlegi kormány ellen, amely a liberálisok véleménye szerint semmit sem javított az ország helyzetén, sőt súlyosbította a válságot.

A 22-én tartandó liberális kongresszus eszerint határozatot fog megszavazni, amelyben követelni fogja a jelenlegi kormány azonnali menesztését.

Ezt a határozatot Duca fogja közölni a királlyal s ezzel egyidejűleg manifesztummal fordul a liberális párt az ország közvéleményéhez is.

Pontescu volt miniszter lett az új hunyadmegyei prefektus

Bukarest, február 13.

A belügyminisztérium a lemondott Oncu Jakab dr. helyébe Pontescu volt minisztert nevezte ki Hunyadmegye prefektusává. Ez az első eset, amikor egy volt miniszter prefektusi állást elfoglalt.

Törvényről szabályozták a cukorgyárak és a cukorrépa-termelők közötti viszonyt

Bukarest, február 13.

Illetékes helyről eredő hírek szerint a földművelésügyi minisztériumban törvényjavaslaton dolgoznak, a cukorgyárak és a cukorrépa-termelők viszonyának törvényes úton való rendezése érdekében. A javaslatot azok, a minden évben megismétlődő, hosszan elnyúló és kínos viták indokolják, amelyek a termelők és a gyárak között évről-évre feszültebbé tették a viszonyt.

Értesülésünk szerint a törvényjavaslat hamarosan a parlament elé kerül.

Meghosszabbították az adószökevények jelentkezési idejét

Bukarest, február hó 13.

A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amely szerint az adószökevények február 28-ig még büntetlenül jelentkezhetnek, vagyis anélkül a veszedelem nélkül, hogy eddigi eltitkolt adóikat felbajtanák rajtuk.

A jelentkezési határidő meghosszabbítására azért volt szükség, mert az adóamnesztia az az évi adózásról szóló törvényjavaslatot még csak most tárgyalja a parlament.

Károly király országos körútra indul

A fővárosban már megkezdte látogatásait

Bukarest, február 13.

Politikai körökben és a közvéleményben nagy feltűnést keltett az udvarnagyi hivatalnak az a közleménye, amely szerint az uralkodó mátl kezdve egy hétre eszüntetett mindennemű fogadást és kihallgatást.

Ezzel kapcsolatban a jól értesültnek tartott „Lupta” azt írja, hogy a király azért szakitotta magának ezt a szabad hetet, hogy személyesen vizsgálja felül a közállapotokat és közvetlen kapcsolatba lépjen az ország válságos életével.

Az uralkodó tegnap délután már is megkezdte magánjellegű látogatásait, a mennyiben csupán személyi kíséretével megtekintette a Cantacuzino-intézetet és a főváros másik két intézményét. Ugyanigy a következő napokban bejelentetlen látogatásokat fog tenni az uralkodó valamennyi jelentékenyebb köztisztviselnél, vasutnál, postánál, állami hivatalokban és ezredeknél, hogy meggyőződjék ezek működéséről és közvetlen kapcsolatba lépjen egy a vezető, mint az alsóbb tisztviselőkkel. A király tanulmányutja nem csupán a fővárosra, hanem a vidékre is fog terjedni és érinkezésbe lép a la-kosság különböző, legalsó rétegeivel is.

A látogatások, amelyeken Miklós herceg is elkíséri az uralkodót, minden bejelentés nélkül, meglepetésszerűen mennek végbe.

Február huszonkettődikére tüzték ki a nagy liberális nagygyűlést

Vagy meglepetésre készül a liberális vezérkar

Bukarest, február 13.

A liberális párt végrehajtó bizottsága ülést tartott, amelyen a párt kongresszusát február 22-re tüzték ki.

A párt vezetősége a meghívókat már elküldötte a párttagozatokhoz, lelkükre kötve, hogy a kongresszuson minél több kiküldötttel képviseltessék magukat. A kongresszusnak azért van különösebb jelentősége, mert Duca pártelnökké való választását ezuttal kell végleges formában megerősíteni. A közgyűlésnek ugyan is ratifikálnia kell az intézőbizottság döntését.

Politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a kongresszus egyhangúlag fogja ra-

tifikálni Duca megválasztását. A kérdésnek ez a része tehát nem hozhat politikai meglepetéseket. Hírek szállnak azonban arról, hogy a liberális párt vezérőbizottsága más természetű meglepetést tartogat, úgy a párt, mint különösen a kormány részére.

A végrehajtó bizottság ugyanis állítólag a határozatot hozta, hogy a kongresszuson be fogja jelenteni a párt eddigi agatartásának megváltoztatását. Bratiano Vintila és a király közötti viszony súlyos akadályt vol annak, hogy a párt maga teljes erejével törekedjék a kormány megbuktatására. Ez az akadály most megszűnt s így itt az ideje, hogy a kongresszus egyhangúlag fogja ra-

Károly Király Könyvtár © Fundația pentru Școala

Románia egész vasipara átsiklott a Rotschildok kezébe

Létrejött a nehézipari koncentráció, amely három koncernre oszlik. A kisebb vállalatokat is még ebben az évben bekapcsolják az új alakulatba

Hogyan kerítette be Max Auschnitt a Sodronyipart?

Bukarest, február 13.

Románia vasiparában ezen a héten olyan esemény következett be, amely teljesen új fejezetet nyit meg az ország gazdasági életében. A romániai nehézipar teljes egészében átment a Rotschild-csoport érdekszférájába. A vasipari koncentráció tehát, amelyen Max Auschnitt mérnök, a román Castiglioni, éveken át dolgozott, mégis létrejött, ha a kisebb jelentőségű, vagy közepes nagyságú vállalatok ma még látszat szerint nem tartoznak is szervesen az új alakult kötetekébe.

Az Astra-gyár megvétele után.

Mintegy három héttel ezelőtt nagy felzúdulást keltett vezető gazdasági körökben az a hír, hogy Max Auschnitt megszerezte titokban az aradi Astra vagongyár részvénytöbbségét.

A beavatottak első percben tisztában voltak azzal, hogy az Astrát nem Auschnitt szerezte meg, hanem a bécsi Kreditanstalt,

amely tudvalevően a Rotschild-csoport bankári ügyeinek a szerve. Ez a tranzakció méltó betetőzése volt a nehézipari

nagyüzemek összevonására folyó akciónak, amelybe szervesen kapcsolódott be a Resicánál legutóbb történt nagyarányú változás is.

Most már egy kézben van, akár teljes tulajdonjog, akár a majoritás, vagy csak az irányítás formájában, a Resica, a Nadrag-Kalán-Titáni Vasművek közvetve Vajdahunyad, Kudzsir, a brassói lokomotívgyár, a Romloc, a bukaresti Vulcan és Malaxa-művek.

Ennek a nagy vasipari egységnek a racionalizálása és átszervezése képezi a koncentráció legfőbb feladatát. Az első lépések ebben az irányban már meg is történtek azokon a nagyfontosságú tanácskozásokon, amelyek a napokban folytak le Bécsben. A bécsi tárgyalásokon, amelyeket a Kreditanstalt igazgatósága folytatott le,

a romániai mozdonygyárak, vagongyárak és motorgyártó üzemek végleg bekapcsolódtak a Rotschild-csoport irányítása alatt álló német-osztrák-csehszlovák nehézipari koncern kereteibe,

amelyekkel úgy a finanszírozás, mint a termelés és eladás terén kooperálni fog-

tek a Sodronyipar megkönykezésére, sőt egy vakmerő vállalkozással magát a Banca Centralát is be akarták vonni a liberális tőke érdekszférájába.

azon az éton, hogy először más érdekeltséget kapcsoltak be a kolozsvári Banca Agrarhoz, mely a Banca Centrala egyik főreszvényese, azonkívül politikai sakkhúzással a kezükbe akarták keríteni az intézetnek egy másik csoport kezében levő részvénytöbbségét. A támadás azonban nem sikerült és a Sodronyipar megmaradt független vállalatnak.

A nagytőke haremodora

Ekkor vonult be a román piacra a Rotschild-érdekeltség, bekapcsolódott a Resicába és az Auschnitt-féle nehézipari

Egy vakmerő sakkhúzás

A számítás bizonyos pontig nagyszzerűen bevált, mert

a koncentráció érdekében a Sodronyipar felépítette Brailában második hengerművét, amelynek költségei 140 milliót tettek ki. Ez az összeg meghaladta a vállalat anyagi erejét és a Sodronyipar kénytelen volt idegen tőkét is igénybe venni. Ezt a tőkét, mintegy 40 millió lej, áruhitel formájában a Rotschild-csoport bocsátotta rendelkezésére,

aminek ellenében azonban gyártmányainak kizárólagos képviselőtét át kellett adnia a Rotschild-csoport romániai kereskedelmi szervezetének. Ezzel a ténnyel a Sodronyipar elvesztette eddigi függetlenségét, ami súlyos nézeteltérésre adott alkalmat a Banca Centrala vezetőségén belül. De ekkor egy olyan másik esemény híre bukkant fel, amely teljesen megváltoztatta a helyzetet. A kolozsvári piacon ugyanis elterjedt az a hír, hogy

a Banca Românească titokban állítólag összevásárolta, részben pedig szindikátusi alapon biztosította magának a Banca Centrala részvénytöbbségét és a legközelebbi közgyűlésen érvényesíteni is akarja az ezzel járó jogait.

Ha igaz ez a hír, amelynek a valószínűsége mindenestre megvan, ennek csak az a magyarázata lehet, hogy a fentebb ismertetett nehézipari koncen-

Külföldre vándorol az ország vagyona

Ebben a stádiumban van jelenleg a romániai nehézipar koncentrációja, amelyet Max Auschnitt hamarabb megcsinált, mint ahogy Manoiilescu miniszter kijött volna a maga kényszerszindikalizációs törvényjavaslatával.

A vasipari koncentráció egész története azt bizonyítja ilyenformán, hogy nem kényszerszindikalizációs törvényre van szükség nálunk, mely végeredményben sorra idegen kézre fogja juttatni a szindikátusba tömörített román iparágakat, hanem egy szigorú kartell-törvényre, amely lehetetlenné tegye, hogy az egész iparág, még hozzá

vállalatokba, amelyeket körbevesz magától, a Socomet Rt. eladást írodott. Ezen az írodán keresztül bonyolították le a vasipari termékek értékesítését és a természetszerűen

a Sodronyipar is kénytelen volt a Socometbe bekapcsolódni.

Ez a kezdetben szigorúan kereskedelmi deszkötés azonban később szorosabb nekszusú erősödött, akkor tudtuk meg, mikor a Socomet átment a Rotschild-csoport romániai kereskedelmi ekspozitúrájának, a Kontinentale cégnek a tulajdonába, amely ezen keresztül a vasipari kereskedelmet is a Rotschild-csoport érdekszférájába vonta. Most már a Sodronyipar jobban rá volt szorítva a többi érdekeltség támogatására, különösen amióta az általa gyártott cikkekben igen elszánt konkurrensre támadt a bukaresti Dávil Goldenberg és Fratii Goldenberg cégekben.

Még szorosabb lett a Sodronyipar és a Socomet körül tömörült iparvállalatok együttműködése akkor, amikor a verseny hatása alatt a Sodronyipar terve be vette az összes romániai vasgyárak és rokonüzemek koncentrációját.

Ebben a Socomet-érdekeltség már csak azért is támogatta hogy egyfelől szolgáltatot tegyen a Sodronyiparnak, másfelől pedig, mert a koncentráció súlyos következtetéseket hártott a Sodronyiparra s azt remélték, hogy igénybe fogja venni a Socomet-csoport anyagi támogatását is.

tráció az említett pénzügyi manőverrel be akarta a Sodronyipart keríteni, mint ahogy az aradi Astrát és a többi vállalatot is így kényszerítette be az új csoportosításba, de a Sodronyiparnál most kaptak csak észbe, hogy Max Auschnitték valósággal becsalogatták a kartellbe és hagyták, illetve előidézték, hogy a Sodronyipar minél jobban eladósodjék a Rotschild-koncernnél és így magától behulljon az ölkébe. Ezzel lehet összefüggésbe hozni azt a tényt, hogy

a Sodronyipar március elsejével visszavonta a Kontinentale-cégtől a kizárólagos képviselőtét, ami nyílt hadüzenetnek számíthat a Rotschildék égisze alatt létrejött koncentrációval szemben,

Csak az a kérdés, hogy ebben a harcban ki lesz az erősebb, mert az egyik oldalon a mérhetetlen Rotschild-vagyon áll, a másik oldalon a bármilyen szolid, de mégis eltörpülő Banca Centrala és esetleg a Banca Românească, amely a Resicánál már csatát veszített Rotschildékkal szemben. A harc kimenetele, amely egyúttal a koncentrációban még résztvevő vasipari vállalat sorsának az árnyékát is előre veti, alig lehet kétséges, ha csak a Sodronyiparnak nem sikerül hátvédül megnyernie azt a nagy német vasipari céget, amellyel új rézhengerművek beállítása révén igen szoros érdekeltségi viszonyba került.

az ország legjelentősebb iparág, egyetlen kézbe kerüljön, annak az érdekeltségnek a kezébe, amely ugyan ezen iparágban a kereskedelmi monopolizációban magához ragadta.

Mert, ha ez így folytatódik, akkor rövid időn belül az ország lakosságának az egyik fele munkanélküli lesz, a másik fele pedig az a fog elpusztulni, mert a munkanélküliekből nem lehet megélni. A vagyon pedig, az a kevés, ami még megmaradt, lassan-lassan kivándorol az országból.

Bányai Ernő

A középüzemeket is koncentrálják

A kimondottan nagyüzemek koncentrációja azonban nem fog megállni a mai stádiumnál és mint előre jelzik

még ebben az évben lefolytatják a középüzemek koncentrációjára irányuló tárgyalásokat is.

Ezek a középüzemek a következők: Unió vagongyár Szatmár, a kolozsvári Sodronyipar, a nagyváradi Phöbus-gépgyár, a brassói Schiel gyár, a nagyszebeni Rieger-gyár, a szatmári Princz gépgyár, a Kolozsvári Vasöntőde és Gépgyár, a bukaresti David Goldenberg és Fii gyár. Ezek között a vállalatok között is sok van, amely igen szoros üzleti kapcsolatot tart fenn már most is az új nehézipari alakulat valamelyik tagjával és így könnyen vonható be akár békés uton, akár kényszerrel a romániai Rotschild-koncernbe. A puhatolódzó lépések már meg is történtek ebben az irányban, sőt

egyes erősebben ellenálló vállalatok ellen már valóságos hadjárat folyik a kulisszák mögött.

és ezek is, ha valahonnan idegen segítséghez nem jutnak, kénytelenek lesznek tétet hajtani az óriási tőkéket képviselő új alakulat akarata előtt.

Mi történik a kolozsvári Sodronyipar körül?

A legszívósabb ellenfelek egyike a kolozsvári Sodronyipar Rt., amely egészen más irányú koncentrációja miatt nem szívesen csatlakozna a romániai egységfronthoz, annak mai formájában. Mint ismeretes, a Sodronyipar eredetileg tisztára belföldi vállalatnak indult, amely mögött a nemzetipárti beállítottságú Banca Centrala áll. Tekintettel arra, hogy a többi vasipari üzemnél a liberális tőke van, illetve volt tulsúlyban, a Banca Centrala szigorúan vigyázott arra, nehogy a Sodronyipar tulságosan szoros üzleti kapcsolatba kerüljön ezekkel a nagyvállalatokkal. Ezt a függetlenségét sikerült is éveken át intaktul megőrizni, annak ellenére, hogy a másik oldalon mindent megkísérlet-

Pop Ghita államtitkár menti Brandsch Rudolfot

Bukarest, február 13.

Pár nappal ezelőtt „Miért nem került parlament elé Pop Ghita kisebbségi törvénye?” címmel cikket közöltünk, melylyel kapcsolatban most cáfoló táviratot kaptunk az érintett kultuszállamtitkártól. Táviratában Pop Ghita csodálkozását fejezi ki a cikk fölött a kategórikus megcáfolását kéri, mert a kisebbségi törvény elkészítése nem a szóbanforgó fázisokon ment keresztül. Különösképpen cáfolja az államtitkár azt az állítólagos szerepet, amelyet a cikk Brandsch Rudolf képviselőnek tulajdonít.

Az „audiatur et altera pars”, a másik fél meghallgatása elvének és az igazságnak a kedvéért készséggel teszünk eleget Pop Ghita államtitkár kérésének, már csak azért is, mert megértjük, hogy

a cikk bizonyos mértékben kényes helyzetbe hozza Brandsch Rudolfot szemben. Ennek ellenére továbbra is erős a meggyőződésünk, hogy Brandsch Rudolf ismert magatartása nem kis mértékben segítette elő a kisebbségi törvény elvetését, illetőleg, — még pontosabban, — a kormányt az a sokáig lelejtett szándékát, hogy ezt a nagyfontosságú törvényt végleg elcsúszassa.

Megnyílt! az új szálloda!

New-York

BUKAREST, CALFA GRIVITEI 143
(A Gara Nord mellett)

Egy ágyas szobák 100—120 lejig, kétágyas szobák 140—160 lejig, belcérte az összes illetékeket. Modern kényelem. Központi fűtés, meleg és hidegvíz minden lakosztályban parkett, előszobák kiszolgálása.

4 tisztviselő és utazó uraknak engedély.

Párisból egészen ellentétes hírek érkeznek a kölcsönről

Bukarest, február 13.

A párisi kölcsöntárgyalásokról egyre idegesítőbb hírek érkeznek Bukarestbe. Egyrészt már az a biztosnak tetsző jelenség, hogy a kölcsön megkötése sikerült, immáron csak a kölcsönösszerződés aláírása van hátra. Megállapítható, hogy ezt a hírt hivatalos körökből indították utnak, ugyanakkor, amikor a bukaresti sajtó a maga párisi tudósítójától a jelentése nyomán még mindig a bizonytalanságról írt.

A jelek most arra mutatnak, hogy inkább a sajtójelentések jártak közelebb a valósághoz.

A kölcsönt még valóban nem kötötték meg, sőt a tárgyalások sem fejeződtek még be.

Az aláírásig tehát még sok van, bár Mironescu miniszterelnök még a tegnapi biztató és megnyugtató kijelentéseket tett a kamara folyosóján.

Ellenzéki körökben Mironescu biztató kijelentéseit a valódi helyzet palástolásának vélik. Emellett szól az a tény is, hogy Mironescu a volt miniszterelnökségi

államtitkár, Gafencu bejelentett interpellációjának az elhalasztását kérte, mert Gafencu igen kellemetlen dolgokat készült mondani a kormány mulasztásairól. A volt államtitkár, aki jelenleg az Argus egyik igazgatója, — és ma is tagja a kormány pártjának, — „a kormány általános politikája” cím alatt készült megtartani interpellációját s nem titkolta azt a szándékát, hogy fel fogja sorolni mind azokat a csalódásokat, amiket a nemzeti-parasztpárt két év alatti kormányzása hozott. Mironescu arra kérte Gafencut, hogy halassza el ezt az interpellációt addig legalább, amíg a kölcsönt megkötik. Nem kétséges ugyanis, hogy a volt államtitkár megállapodásai olyan vihart kavarnak, amelyek hátrányosan befolyásolhatnák a párisi kölcsöntárgyalások sikerét.

Omlanak az új kölcsönajánlatok, de csak koncesszióért!

Hivatalos körökből kapott információk szerint az Electric Bond Shau Cie nevű amerikai nagy cég kölcsönajánlatot nyújtott be Bukarest tanácsához. Ajánlata szerint kilenc millió dolláros kölcsönt haj-

Grigore Filipescu leleplezése a kölcsönnel kapcsolatban

Bukarest, február 13.

Grigore Filipescu lapja, az „Epoca” ma szenzáció leleplezést közöl arról, hogy annak ellenére, hogy a kölcsönügy az utolsó negyvennyolc órában rohamosan előrehaladt, miért akadt meg ismét, szinte az utolsó pillanatban. Eszerint a Bega-csatorna részvényesei okozták a bajt, a melyeket Románia pedig annakidején olcsón és könnyűszerrel megvásárolhatott volna.

Ezek a részvények azonban azóta ma-

gánkézre kerültek, még pedig főleg román kezébe és most ezek a román érdekeltek azok, akik — átjárva a részvényeket a kölcsönt folyósító hollandi és francia bankok kezére — most a saját hazájuk ellen operálnak vele, követelvén, hogy Románia vegye át azokat.

A helyzet tehát ebben a pillanatban az, hogy néhány ismert román közéleti férfi — akiknek nevét az „Epoca” egyelőre elhallgatja — a Bega-csatorna részvényeinek formájában revolvált szegez a kormány mellé...

Érmihályfalva közelében, egy tanyáról vasvillával üzték el az egészségügyi bizottságot

Érmihályfalva, február 13.

Néha megdöbbentő bizonyosságot kapunk annak, hogy kár dicsőíteni a mai kor nagyító civilizációjával és kulturájával, mert a középkor minden sötét labonája itt él még közöttünk.

Érmihályfalva közelében, tehát nem is éppen az leten háta mögött, az egyik népes tanya apraja-nagyja a vesztés és botot ragadott, hogy elkerülje a csendőri fedezettel kísért hi- vatalos bizottságot.

Pedig ott az adóvegrehajtóról és kísé- relről volt szó, hanem az érmihályfalvai egészségügyi hivatal kötelességét teljesítő bizottságról és a kíséretében levő két csendőrről.

A Érmihályfalva határához tartozó Tivadar-tanyán a múlt betekben haszfusz lépett föl. A veszedelmes betegség jár- ványává való fejlődésének megakadályo- zása érdekében az egészségügyi hatóság- gok zár alá helyezték a tanyát. Az intéz- kedés hasznosnak is bizonyult, mert a tanyai betegeken kívül újabb megbetege-

dés nem történt. A veszély elmúltával a tanyát feloldották a zár alól s még csak az ilyenkor előírt fertőtlenítő el- járást kellett volna lebonyolítani.

Ezt a munkát Cozac Lajos körorvos Ran- tiu György egészségügyi-biztosra osztot- ta ki, aki hétfőn két csendőr kíséretében kiszállt a tanyára.

A fertőtlenítést azonban nem végezhet- te el, mert

a tanyai lakosság a neki ördögösnek tetsző eljárás miatt kasztot kaput, bo- tot ragadott s igen elkeseredett hangú felomulással tiltakozott az ördögösség ellen.

Szerencsére Rantiu nem erőszakolta a dolgot, mert akkor véres összeütközés k- letkezhett volna a fegyveres csendőrök és a fanatikus tanyai nép között. Inkáb- visszavonult s jelentést tett Cozac kör- orvosnak, aki másnap nagyobb csendő- r-készültséggel kiürítette a tanyai épüle- tetet s aztán személyesen végezte el a fertőtlenítés munkáját.

nak rendbehozására, ha többévrre szóló koncessziót kaphat. Az ajánlattal illeté- kes körök egészen komolyan foglalkoz- nak.

A szeszmonopólium koncesszionálására is újabb és az eddigieknél előnyösebb ajánlat érkezett. Walerg német cég évi 2500 millió lejt ajánlott fel a koncesszió- ért, ha 25 éves szerződést kaphat. A szesz- gyártás koncessziójára nem is tart igényt, ajánlata csak a szesz értékesítésére szól.

Két utépitő társaság is újabb ajánlattal jött. Az erre vonatkozó részletek még nem ismeretesek.

Kiszivárgott hírek szerint a kormány különösen a szeszkoncesszió ügyével tö- rődik nagyon komolyan. Az áldozati ta- xák rendszerét ugyanis teljes lehetetlen- ség fenntartani. A szeszkoncesszióért ka- pott pénz lenne az az összeg, amivel a- áldozati taxákat pótolhatnák, hogy költségvetési egyensúly fennmaradjon. Kormányának az a terve, hogy már ma- ciusban áll az áldozati taxák levonás- tól, ha a szeszkoncesszió ügyét elinté- heti.

A politikai és rosszindulatú ravaszko- dás tényét látszik megerősíteni az alábbi legfrissebb jelentés is, amit Budapesten keresztül kaptunk Párisból. E jelentés szerint a párisi román kölcsöntárgyalá- sok körül rendkívül zajos diplomáciai tárgyalások kezdődtek. Jóllehet ugyanis a 40 millió dolláros kölcsön ügye a leg- jobb uton haladt előre, az utóbbi na- pokban azonban váratlan nehézségek merültek föl, amelyek a tárgyalások me-

Eszelvény

beküldőjének

mindkét Pond's kréméből, a nem- zetközi arisztokrá- cia e kedvelt szo- réból, próbatu- bust hűldünk.

POND'S

T. Zaharia & Cernătescu uraknak, 181, Str. Pope Nan, București.

Mellékelték postaköltség fedezésére 5 lejt bélyegpénzben és kérem szíveskedjenek címzettek felé, egy leltre elengedni Pond's krémek tartalmának értékelését feltétele- sen.

Név: _____

Cím: _____

A Duna előtt egy besszarábiai város

A lakosság még idejében elmenekült

Bukarest, február 13.

A Duna-deltájának északi ága, a Chi- lia-csatorna közelében fekvő Válcov besszarábiai városkát a Duna áradása végső pusztulás veszedelmével fenyegeti.

A Duna medrében lefelé sodródó jég- zajlásban a Chilia-ág apróbb végágai egymásután torlaszolódtak el s most már az idáig még szabad ágacska, az Ocea- cov is annyira megtelt jéggel, hogy a Duna vize nem tudott lefolyást találni.

Válcov városka 8000 lakosa már ré- gebben felkészült a fenyegető árvízka- tastrofára s amikor az Oceacov-ágat is eltorlaszolta a jégzajlás, azoknak a la- kósnak is menekülniük kellett, akik az utolsó pillanatig is kitartottak lakó- helyükön.

Az Oceacov-ág eltorlaszolódnak miatt a Chilia-csatorna vízállása tegnap olyan váratlanul emelkedett 3 méter-

rel, hogy a hatóságoknak a megye- székhelyről, Ismailból kellett járműve- ket kéri a pusztulásra ítélt lakosság megmentésére.

Ismailból 300 szekeret ki is küldöttek a visszamaradt válcoviak elszállítására s tegnap délutántól a városból az utolsó ember is eltávozott.

A menekülés az utolsó pillanatban tör- tént, mert estére a Chilia áradása a várost teljesen elöntötte.

A katonai hatóságok műszaki csapo- kat küldöttek Válcov környékére s már meg is kezdték a hatalmas jégtorla- szok dinamittal való felrobbantását. — Egyelőre a műszaki csapatok munkája nem járt eredménnyel, a virágzó város elmenekült lakosságát az a katasztrófa fenyegeti, hogy Válcov az árvíz leapa- dásakor nyomtalanul eltűnik a föld szi- néről.

Ha a tábornokból kereskedő lesz A vasútnál csak románul szabad beszélni

Aki nem tud, vigyen tolmácsot magával

Bukarest, február 13.

A CFR új vezérigazgatója, Ionescu tá- bornok, rendeletet adott ki, amellyel szigorú büntetés terhe mellett megtiltja, hogy a vasúti személyzet úgy egymás között, mint a magánfelekkel másképp, mint románul tárgyaljon.

Ionescu, aki nem tudnak románul, után tolmácsot kell magukkal vinniök, a CFR-rel elintéznivalójuk van.

Szóval a tábornok ur, akinek a sze- rélyéhez bizonyos reményeket is hajlan- lók voltunk fűzni, nem sokáig seprét új apruként s bokros teendői közepette nem feledkezett meg arról, hogy az ország többmillió kisebbbgi lakosságát, amely-

nek nem kötelessége románul tudnia, egy- szerűen idegennek nyilvánítja. Ha ezt egy katonai jellegű intézmény élén tette vol- na, nem ütköznénk meg rajta.

A vasut azonban tudunkkal elsősor- ban kereskedelmi intézmény, amelynek az volna a hivatása, hogy mi- nél előkezebben szolgálja ki klienseit s következőképpen éppen ellenkezőleg arra kellene utasítania alkalmazottait, hogy teljes mértékben használják ki „ide- gen nyelvtudásukat”, ahogyan ez a civi- lizált Nyugaton történik. Meg aztán, ha jól meggondoljuk, a CFR részben a mi- énk, a kisebbségek is, akik mértéken fe- lül hozzájárulunk deficitjei fedezéséhez.

Telef. 518. **MODERN MOZGÓ** BRASSÓ

MA a filmgyártás legnagyobb csodája. Német beszélő filmszenzáció!

A legnagyobb sport-filmszenzáció!

Csodás természeti felvételek: Siverseny attrakció:

„Fehér hegyek fia”

(SOHN, DER WEISSEN BERGE)

Főszerepben: LUIS TRENKER (skibajnok) és MARIA SOLWEG.

WESTERN ELECTRIC bejárat!

A titokzatos szerelem

BETTY AMAN német filmszlágere.

A viharexpress

Jön: Lon Chaney-vel

Aradmegvelei csendélet

Groza és Pop-Cicio egymás szemére hányják érintetlenül hagyott birtokaikat

Arad, február 13.

Érdekes agrárbotrányt robbantott ki Pop Cicio István a kamara elnöke, aki arra hivatkozta az itteni agrárhatóságok fi- gyelmét, hogy

a magyarpetrisi uradalom annak ide- jén különös manipuláció útján elkerül- te a kisajátítást.

Pop Cicio István szerint dr. Groza Pé- ter volt miniszter is tudott erről a sa- bálytalanságról, amelyért így közvetve ő is felelős.

Az itteni törvényszék most tárgyalja ezt az érdekes agrárügyet, amelynek al- kalmából Groza Péter is Aradra érkezett,

Groza kijelentette az újságíróknak, hogy üzenetet küldene általuk Pop Cicio Ist- vának, ami abból állana, hogy

seperjen a maga portája előtt, vagy pedig adjon választ arra a kérdésre, hogy a Magyarpetrisitől huszonöt ki- lóméterre fekvő Pop Cicio-birtok mi- ért van még most is érintetlenül, egy tagban, hogyan kerülte el ez a bir- tok is a kisajátítást.

Amint látjuk tehát, a román urak tré- fálkoznak az agrárkisajátításokon. Ko- molyan ezt csak a magyaroknál ve- szik.

Goga, akiben a politika meggyilkolta a költőt

A költő, akiről a politika kiöli a költészetet
A kormány halott — már csak el kell földelni — mondja Goga

Bukarest, február 13.

Goga feláll az íróasztalától, átmeleg a szobán és majdnem teátrális mozdulattal nyitja fel a váróterembe vezető ajtót:

— Nézze mennyien várnak rám, Erdélyből és Bessarabiából. Organizációs főnökök, kortések, pártmunkások, ha csak egy fél órát, ha csak tíz percet beszélnek mindegyikkel, mégis eltelik az egész napom. Reggeltől estig tárgyalások, politikai megbeszélések...

Visszament az íróasztalához és szinte keserű mosollyal arcán tolja el maga elől a táviratokat, jelentéseket és memorandumok halmazát.

— Hígyje el, estig annyira felemészt ez a folytonos megszakitás nélküli politizálás, hogy szinte ájtultan zuhanok az ágyamba. Boldog vagyok, ha pár oldalt tudok olvasni egy

könyvből. De irni...? Annyi időm nincs, hogy az íráshoz is hozzá juthassak. A politika sajátos megöli a költőben a — költészetet.

„Kinek Isten hivatalát ad, észt is ad hozzá...”

E melankolikus bevezetés után kissé bátor-talanabban tettem fel a politikus Gogának az első kérdést. Averscu marsallról beszélgetünk, aki most a legnagyobb politikai krízis idején Gogára bízta az egész pártja vezetését és — elutazott Olaszországba. Elutazása előtt utolsó ténykedése volt a marsallnak, hogy Tilea miniszterelnökségi államtitkár ellen — rágalmasz miatt feljelentést adott be a bírósághoz, mert az államtitkár egyik kolozsvári kormány-párti gyűlésen, azt állította Averscunak, hogy királyellenes röpiratot készül kiadni.

— Abszurdum, hogyan merészt valaki ilyen vádat emelni a marsall ellen. Különben Averscu már megette a lépéseket, hogy majd a bíróság előtt feleljen az, aki ezt a bornírt vádat szélnek eresztette.

— De hogyan magyarázható az, hogy Tilea miniszterelnökségi államtitkár egy ilyen vádat, minden alap nélkül feldob a levegőbe? — kérdezzük.

— Hogyan magyarázom? — Goga csufondá-rosan nevetni kezd. — Csakis azzal, hogy Tilea államtitkár még nincsen abban a helyzetben, hogy megfelelő szótárral rendelkezzen. Van egy magyar közmondás: „Kinek Isten hivatalát ad, észt is ad hozzá...” nos, ennek a régi magyar közmondásnak Tilea államtitkár ur az élő cáfolata. Az bizonyos, hogy nekünk az Averscu-pártnak ezzel nem ártott, mert az igazság az első percben szétrombantotta ezt a hazugságot. Mondom, nekünk nem ártott. De most azt kérdelem, hogy kinek használt? Az országnak? A királynak? Vagy a kormánynak? De különben nem is érdemes ennyit Tilea államtitkár ural foglalkozni. Beszél-jünk inkább másról...

Hát miről lehet beszélni ma az Averscu párt helyettes fővezérével, mint a kormánykrízis-ről, a kormány közeli bukásáról, mely a buka-resti politikai jövődömdöndök szerint, egyik napról a másikra is bekövetkezik. Gogát egészen felvillanyozza ez a kérdés. Nem tud tilve maradni az íróasztala mellett. Feláll. És miközben diktál, le és fel járkál a szobában.

— Ismeri azt a magyar nótát — kérdezi Goga — Kitétték a holttestet az udvarra? Igen, ez a nóta kell eszébe jusszon mindenki-nek, aki a kormány jelenlegi helyzetét akarja jellemezni. A kormány meghalt. A holttest kint fekszik az ulvaron. Már csak el kell földelni. Rá kell dobni a göröngyöket.

— De hátha...? Goga leint. Nem enged szóhoz jutni: — Vége. Nincs segítség. A kormány meghalt. Végérvényesen kimúlt. Tessék jól megér-teni: halott. Lehet, hogy a rokonok még tetsz-halottnak gondolják, de ha száz halottkémert is küldenek, mind csak ugyanazt mondhatja: Visszavonhatatlanul és megfellebbezhetetlenül vége van a páciensnek...

Es mi következik ezután? Goga, aki szinte ugrásra készen várta ezt a kérdést, most egy pillanatra megtorpan. Né-hány pillanati gmaga elé néz:

— Hm... erre a kérdésre már nehezebb vála-szolni. De vegyük sorra az eshetőségeket. Szó van mindenekelett egy koncentrációs kor-mánnyról, aztán az ugynevezett egyéniségek kormányáról és végül egy pártkormányról. Hogy öfelsége melyik megoldást fogja alkal-mazni, még nem lehet tudni...

Goga elgondolkozva jár le és fel a szobá-ban. Az arcán, a pillantásán, ahogy rámnéz és a kézmozdulatain, ahogy a beszédét kíséri, meglátszik, hogy még a mindig nagyon jól ér-tésült Goga sem sejt, hogy mit hoz a közeljövő, pedig éppen Goga állítása szerint a holt-testet már kitétték az udvarra...

— Nem lehet tudni, hogy mit hoz a jövő — mondja Goga — de az én véleményem szerint egy koncentrációs kormányt nagyon nehezen sikerülne létre hozni. Már csak technikai okoknál fogva is. Az egyéniségek kormánya pedig teljes lehetetlenség. Hogyan mehet a vá-lasztási küzdelmekbe egy ilyen egyéniségek-ki álló párton kívüli kormány? Ha az egyéni-ségek mögött nincsen párt, honnan vesznek nek prefektusokat, honnan vesznek jelölteket?

mekkel, aki még soha külföldön nem járt. És aki ott a francia Riviérán, még egy pohár vi-set is csak tolmács útján tud kérni magának...

Goga jóízűen kacag. Eltakarja az arcát és a két kezébe fojtja a kacagását. Csillagó szemmel néz rám, mintha azt kérdezné: Na mit szól ehhez a jó ziccerhez, amit most Maniunak adtam...?

— Miért haragszik egy Maniura? Honnan indult ki ez a gyűlölet, mely ha jól tudom már legalább tíz esztendő óta tart?

— Nem... nem... — mentegetőzik Goga — nincs ennek az ellentétnek személyi ele. En csak az ország szempontjából harcolok Maniu ellen. Nem tiz, hanem husz év óta prédiká-lom, hogy az olyan emberek, mint például Maniu is, nem valók vezetés szerepre. Én azt hiszem, ma már nincs senki az országban, aki nem látná be, hogy nekem volt igazam. Aki pedig még most sem ad igazat nekem, annak igazán nem kívánhatok mást, minthogy ez a kormány a Maniu-fajta emberekkel csak to-vábbra is maradjon meg számára kormányon.

Már több mint egy félórát beszélgetünk és a politikus urak odakint a váróteremben, az organizációsok, a kortések, a politikai főko-

lomposok, már nagyon türelmetlenkednek.

Bucszóul még egyszer irodalomra terelődik a beszélgetés. A bukaresti Nemzeti Színház még évekkkel ezelőtt megbízta Gogát, hogy for-dítsa le Madács „Ember Tragédiáját...”

— A fordítás már régen elkészült — mondja Goga — de az idén mégsem kerül műsorra Madács darabja, de biztosíthatom róla, hogy a Nemzeti Színház mégis elő fogja adni Madács mesterművét...

— Még egy utolsó kérdés: magyar könyveket szokott olvasni? Lépést tart még a magyar irodalommal?

— Igen. Minden új magyar könyvet elol-vasok. Evente háromszor egy-egy ládányi ma-gyar könyv érkezik a címre Budapestre. Minden új magyar könyvet elküldenek nekem.

Most már igazán nem lehet tovább beszélget-ni. Az ajtó felnyílik. Egy kucsmás besszarábja-al Averscu-párti kortes jön be a szobába és már az ajtóban kezdi a soroca-megyei állapotok leírását. Biztosan ez a csapzott bajszu, lá-r-más besszarábial paraszt volt az, aki most me-gint azért jött ide, hogy meggyilkolja Goga-ban a maradék költőt.

Parkas Aladár.

AZ UJONCOK SZÉLHÁMOSA

A csodatevő Soporeanu

Ermihályfalva, február 13.

A szélhámós hazája széles e világ! — Még az egyébként nem éppen országos híru Reszege község és környéke is ki-válón jó talaj a kiaknázásra, ha elér-kezik a maga zsenije. — A pénz még a gazdaságilag kiszikkadt falvakban is az utcán fekszik, csak legyen hozzá szeme az embernek.

Reszege község zsenijének, Soporeanu Augustinnak jó szeme volt. A múlt év-ben szerelt le. A zilahi hadkiegészítő parancsnokságnál teljesített szolgálatot s az irigylésre méltó jó beosztást arra használta fel, hogy különféle hivatalos pecséttel ellátott katonai nyomtatványo-kat és behívókat lopkodjon össze. Már ebből is látszik, hogy nem öletszerűen, hanem gondos kiszámítottsággal készült megalapozni a jövőjét.

Szinte egy évig vár, amíg elérkezett a gondosan előkészített munka ideje. A napokban kezdődött meg az 1931-es kor-osztályu ujoncok bevonulása. Soporeanu meglátogatott néhányat s a fülébe sug-ta:

— Olyan összeköttetésem vannak, hogy oda osztatlak be szolgálatra, aho-vá akarod.

Nagyvárad, Zilah, Nagykároly... szó-val ide a közelbe csak...

Édesebb cukrot nem mutogathatott volna a derék ujoncnak. És nem is adta drágán. Maguk a hadiak is olesz-lották azt a koszos ötszáz lejt. Másnap már kezükben volt a „behívó”, a váradi, szatmári garnizonokhoz.

A csodatevő Soporeanunak hire ment az egész környéken. Néhány nap múlva Reszege az ujoncok butcsujáró helye lett. Soporeanun elkapta a nagy siker, — ó, ez a zsenialitás örök veszedelmel — könnyelmű lett és túlságosan maga-bizó. Elmulasztotta az ilyenkor annyira szükséges elővigyázatosságot: a szigorú diszkréciót. Amit két ember tud, az már nem titok, — mondja a közmondás, — a reszegei titkot pedig már az egész ermihályfalvi járás tudta, még a járási csendőrmester, George Cheorghie is. A tragikus kifejlet nem késztetett soká-ig.

A csendőrmester tettenérte az ujon-cok csodatevő reszegei „szentjét”.

Soporeanu először a zilahi ügyészé-gen, majd a kolozsvári hadbíróság bír-tónében kötött ki.

Pedig határozottan zseniális szélhá-mosnak indult.

Itéljen a közönség!

Jöjjön!

Lásson!

Győzzön!

Ma, pénteken este 9 órakor bemutató előadás
rendes helyárrakkal az

ASTRA MOZGÓBAN

BRASSÓ

E. A. Dupont rendezésében a

német beszélőfilmművészet diadala!

CONRAD VEIDT, FRITZ KORTNER HEINRICH GEORG, TALA BIRELL

játszák a

Háborgó szenvedélyek

(Kap der Verlorenen)
című monumentális film fő-szerepeit.

Pesti Hét.

írja: *Miklós János*

Tisztelt Ház!

Ma végigasszisztáltam a T. Ház egy igen jelentéktelen, mondhatnók szürke üléseit. Mikor Almássy, a szikár elnök léngött a padok között. Az újságírópályában is teljesen egyedül ültem. Kongott az óriási, boltozatos terem, az ember szíve önkéntelenül is összeszorult a nagy magányosságban.

Történetesen náthás vagyok és eltűszszenttettem magamat. Kitűnő akusztikája van a képviselőháznak, a trüsszögés gyenge hangját százszorosan verték vissza a falak és a pompás boltozatok. Hullámozt a haptic a kupola alatt, a páholyok öblös mélyében... haptic! haptic!... úgy hangzott az egész, mint egy jelenléti ellenzéki felszólalás.

Mind a négy honatyá megglepetten nézett rám, a gyorsírók pedig felemelték a fejüket, nem hallották pontosan, mit mondtam. A szélsők úgy értették, mintha az ügyrendi indítvány ellen történt volna felszólalás, viszont a belül ülők szerint a kormányt éllette hangosan valaki. Végül megegyeztek és beírták a naplóba.

— Mozgás s ideges közbeszólások a Ház minden oldalán!

Később megélné a ülésterem, mint kiderült, 34 főre szaporodott a jelenlévő honatyák száma. Egy ellenzéki indítványt terjesztettek elő, hogy szállítsák le a képviselők fizetését.

A kérdés szavazás alá került. Tizenheten szavaztak ellene és tizenheten mellette.

— Megállapítom, hogy a T. Ház nem határozatképes — mondotta Almássy elnök. — Az ülést öt percre felfüggesztem.

Ez öt perc alatt betoborozták a büfféből a kormánypárti képviselőket s mikor az ülés újra megkezdődött, már nyolcvanketten voltak jelen. Erre újra megejtették a szavazást s 65 szóval 17 ellen elvetették az indítványt.

A szavazás halálos csendben játszódott le. Egyéb alkalmakkor az ellenzéki padsorok valósággal tomboltak:

— Mamelukok!
— Szavazógép!
— Bérencek! Zsoldosok!

De most hallgattak. Sőt ragyogott az arcuk. Boldogok voltak, hogy a többség leszavazta őket.

Mert a fenét gondolták ők komolyan, hogy a képviselői fizetéseket szállítsák le. Ez az indítvány csak propaganda volt, illumináció, szemfényvesztés, a jan választópolgár számára. Hogy az lássa, milyen önzetlen az ellenzéki honatya. Még a saját fizetéséről is le akar mondani!

S a végén kicsordult a nyáluk az örömtől, hogy a kormánypárt elvetette az indítványukat.

Viszont a kormánypártnak is csurgott a nyála, mert ismét sikerült leszavaznia az ellenzéket.

Evszázadok óta az első eset, mikor teljes és tökéletes volt a magyar egység.

Egyébként furcsa látvány egy ilyen ülésterem. Aporodott unalom, egyhangúság a padsorok között, csekély érdeklődés a karzatokon. Jelentéktelen, szürke figurák tömege jobb- és baloldalon egyaránt. Vidéki fiskálisok, kormánypárti ágazdák, megvagyonosodott munkásvezérek, bankigazgatók, professzorok.

Ugy fest most a T. Ház, mint egykoron a nagy Deák idejében, aki egy választás után szomorodottan nézett végig a honatyák gyülelés seregén. Az egyiket, Vojnics Lukácsot meg is szólította:

— Van-e sok pénzed?
— Vojnics a vállát vont.

— A pénz sosem sok, akármennyi is...
— Csak azért kérdezem, — vágta oda Deák — mert itt vagy sok pénz kell, vagy sok ész!

Hát a mai T. Házban sok lehet a pénz. Akkor pedig indokolt a választás.

Abban egyébként igaza van az ellenzéknek, hogy a kormánypárt gondolkodás nélkül megszavaz minden javaslatot. De viszont ez nem újság, így volt ez valaha is s így lesz ez mindig. Nincs az a vándor cigány-karaván, mely jobban

szaporodna, mint a mamelukok nemzetisége.

Csak nagy ritkán fordul elő, hogy egyik-másik képviselő elégedetlenkedni mer. Ilyenkor mindig akadnak néhányan, akik hűséges alázattal belesugják Bethlen fülébe:

— Rendbonók! Ki kellene zárni őket...
De a miniszterelnök bölcse mosolyog:
— Nem lehet!

— Miért ne, Kegyelmes Uram? Az ellenzékéből is azonnal eltávolítják azt, aki megtöri a fegyelmet.

Az más. Nekik lehet. Mert a kisebbség, akárhány embert zár is ki, mindig

barát, de viszont csak egy Isten van, a miniszterelnök — nyilvánvaló, hogy mandátumokat csak ő adhat és ő vehet, mert övé a kormánypárt országa, most és mindörökké ámen.

Kizárás, mandátumfosztás tehát sosem fordul elő. S ebben nagy igazság, végtelen bölcsesség van. Bizonyítja a T. Ház története is. Mert mit számít az, ha egy mameluk makacsodik? Semmit. Egyáltalában semmit. Mikszáth jegyezte föl, hogy egyszer báró Vasner nagyon megharagudott Wekerlére.

— Majd megmutatom nekil — fenyegetőzött.

Fejek a T. Házból:

Friedrich János

Ráday Károly

Peyer Károly

Páldy Antal

kisebbség marad. Ellenben ha a többség kergeti el egyre-másra tagjait, egyszer csak azon veszi észre magát, hogy már nem többség.

Igy azután nem történik soha semmi forradalmi, a kormánypárt egysége szent és sérthetetlen, aki ma kicsit opponál, holnap ismét megbízható mameluk lesz és boldogan szorongatja a mandátumát. Bethlen szava a döntő, ez a szó pedig mindig így hangzik:

— Várjuk ki a sorát, megcsendesedik a fiú!

Erre aztán megnyugszanak a többiek is. Hiszen tisztában vannak a Labich-i sarkigazsággal:

— Il n'y a que Dieu qui ait le droit de tuer son semblable!

Vagyis csupán az Istennek áll jogában felebarátai életét elvenni. Miután pedig a kormánypártnak mindenki fele-

— Hát ugyan mit tehetsz? — kérdezték a többiek.

Ezen meghökkent a báró. Gondolkozni kezdett.

— Ejh, hogy mit tehetsz? Hát tudom is én? De valamit csak tehetsz. Hiszen a birka is csak birka, de mégis topog a lábával.

Igy van ma is. Előfordul, hogy egy-egy kormánypárti topog a lábával.

De azért meg egészen jó mameluk lehet.

Persze, az ellenzéknek könnyebben megy a kizárás. Hiszen ők ugyanis kisebbség maradnak.

A demokrata-párt már egészen kizárta a Rassay-pártot, ez meg a Fridrich-pártot, viszont ez a szocialistákat. Olyan kevesen vannak, hogy az ujjamon meg tudnám őket számlálni, viszont olyan sokféle sza-

kadtak, hogy ahhoz már logaritmus-tábla kellene.

Külsőleg sokkal demokratikusabban néznek ki, mint a kormánypárt, melyben sok az arisztokrata, a nagybirtokos és a bankvezér. Az ellenzék képviselői köpet nyújt, kifényesedett térdű nadrágban ülnek a padok között. Ez az egyetlen fényűzés, amit kifejtnek, a térdkalácsukon.

A legtekintélyesebb ember, a legkomolyabb szónok és a legjobb politikus a baloldalon Rassay Károly. A legharciasabb, leghangosabb pedig Peyer, a szociáldemokrata. A mai ülésen egyébként furcsa kalamitás esett vele. A T. Házban az a szokás, hogyha valaki végig akar nézni egy ülést, beküld egy kericédulát valamelyik képviselőhöz, hogy szerezzen neki belépőjegyet.

Ma egy idősebb hölgy Peyerhez küldötte a teremvezetőt. Céduláján ez állott:

Anna Mária Katalin,

Papedolópia császárnője

belépőjegyet kér

Peyer Károly képviselő urtól.

A szolgál nagy tisztelettel vitte a cédulát Peyerhez. Ki gondolta, hogy egy ilyen kopasz prolinak efféle császári összekötetése vannak?

Peyer ránézett a kericédulára.

— Mondja a hölgynek, hogy várjon egy kicsit. Közben telefonáljon a Lipótmezőre, hogy az elmeorvosintézetből megszökött egy ön- és közveszélyes bolond... Indítványozom, jöjjenek érte kocsin és szállítsák be.

Ebben a politikai szezonban Peyernek

ez volt az első indítványa a T. Házban, melyet elfogadtak, megszavazták és végrehajtották.

Az ellenzék legjelentéktelenebb tagja a Rothenstein Mór. Évek óta abból él, hogy minden másodnap közbeszól valamit. Ilyenkor a kormánypárti oldalról báró Podmaniczky Endre jellegzetes orrhangan átkiált hozzá:

— Mór!... Ne beszélj, Mór!

Mire Rothenstein főnemesi akcentussal visszafeleli:

— Bandil!... Hogy éhzed magad, Bandil!

Már 8 éve képviselik azért, hogy lemorichassák bandizhassák egymást. Mily jó szívű, derék, istenáldotta, nemes vagy te, Fenséges Népi! Eltartod ezt a két urat, csupán azért, mert utálkoznak egymástól.

S atyáidnak nevezd őket, Honatyáidnak.

A Mórict és a Bandit.

ták Brandsch mestert, most érthető érdeklődéssel várták, hogyan fog viselkedni a megfenyített fenegyerek. Brandsch végigment a kamara folyosóján és egyenesen odament Hans Otto Rothhoz, barátságosan üdvözölte és leült a pártelnöke asztalához a büffében és mintha semmi sem történt volna, barátságosan beszélgetni kezdett vele. Évek óta ez volt az első eset, hogy a mindig külön utakon járó Brandsch nyilvánosan is meg akarta pécsettetni, hogy a szebeni lecke után teljesen behódolt a pártfegyelmnek.

Elragadó vízhullámokat

Használat előtt

Használat után

Formálhat magának 15 perc alatt minden idegen segítség nélkül az

„ETA” ondulálosapka

használatával. Az „ETA”-sapka selyemkaucuk tokai mely, tartós hullámokat formál, melyek életet és frissességet kölcsönöznek a hajnak. A frizura mindennap szebb lesz és fiatalabbá várá soha az arca. A haját benedvesíti az „ETA” hajszerről vagy tiszta langyos vízzel, a sapkát felteszi és bármilyen hullámforma fejsz és szert alaktathat a mellékelt „Hullámké” segítségével. Minden frizura alkalmával bármilyen munkát elvégezhet és frizurája kézen van. A le nagyobb me takarítás! Minden frizura alkalmával közölte haját elválasztott, vagy hátra fésült. Az „ETA” ondulálosapka ára hullámok előtti Le 145.

Postai szétküldés Erdély-Banat részére: Venus Hatiszterat Timișoara.

RENDELŐSZELVÉNY. Kijelölj azonnal utatvett 1 drb. ETA ondulálosapkat.

Név: _____

Cím: _____

Arzen

REGÉNY * IRTA MIKES IMRE *

(Minden jog fenntartva.)

(5-ik köztétel)

Székely Sándor sóvár szemekkel hallgatja ezt a párbeszédet. Mert tisztában van azzal, hogy nem tires szó az csupán, ami itt elhangzik, hanem színigaz valóság. Az ő úkapja, még dédapja is keresték már az Attila kincseit, feltúrták kilométerhosszan a Tisza partját, egészen a szomszédos Avarok köcsög batáráig, tovább nem, mert onnan a kutatási jog már az avarokaiakat illeti. Találtak is gyakorta hol egy mállott csontvázat, hol egy rozsdás kardpengét, hol pedig törött cserepeket. Urak jöttek le Pestről, akik a cserepeket krajcárjával összevásárolták, s úgy örültek az értéktelen hulladéknak, mintha gyémántból lettek volna.

De az Attila koporsóját nem lelte meg soha senki. Jól eltemették a dicső királyi föld hányja ki, aki a sírját olyan rafináltan kikereste. Lehet az is, hogy a Tisza medrében nyugszik, a folyó alatt, no, akkor kutathatja az emberfia bótta napjáig.

Száján szinte kicsordult a nyál arra a gondolatra, hogy egyszer az ő kapája fog beletütni a hármias koporsóba. — Hogy elkelve most neki, mikor ilyen romlásban van, eladósodik, lába alól csuszik ki a föld, meg a ház.

— Julis!... aggy ide még egy féllitert... Nem is kéne neki a kincs meg az arany koporsó, megelégedne az ezüsttel is, elég lenne, hogy kirántsa a sárból.

— Már a tiszteletes ur is ásat! — mondta valaki a mellette levő asztalnál.

Szent igaz. A falu szélén van egy kerek domb, a mult ősszel tíz embert is kirendeltek, hogy hányják föl a földet. A saját szemével látta, amint előkerültek a csontvázak, alig ástak néhány métert s mégis összegyűjtöttek száz koponyát. Biztos csatatér lehetett itt valaha s azokat dobálták halomba, akik elhullottak az ütközetben.

Egy pesti ur jött le akkor, a tiszteletlenül szállott meg. Az fogadta meg az embereket az ásatásra. Négy hatost fizetett napzámba, de olyan óvatosan kellett ásnok, hogy a kapát alig merték a földbe vágni. Nehogy megsértsenek egy öreg csontot. Az ur minden koponyát megvizsgált, sőt külön megmérte valamennyit, akár a pallér, mikor a templom újjáépítésénél collstokkal számította az alapzatot. A vége az lesz, hogy ők kutának már századok óta, az ő apáik vágják és tépik a talajt, az urak pedig elviszik az egész kincset, nekik nem lesz krajcár hasznuk sem belőle.

Erre a gondolatra előtört a düh.

— Ígyik, Tabajlv sógor!

Szemei szaporán hunyargattak, homlokán összefutottak a barázdák. Alaposan beszélt már, az alkohol egész ereje tüztelt benne.

Elviszik, ámbár mi jögon illeti őket?

Ő itt megy tönkre, már egészen előnt az adósság és a kamat, azt a kis földjét, a mi van, már akár a sajátjának se tekintse. De lehet-e csudálni? Tavaly már gállica se futotta, négyszer permeteztet mindössze, pedig annyit esett, hogy nyolcszor is kevés lett volna. Siralomház volt a szürete, olyan savanyu, izetlen a bora, hogy kinyilik tőle a bicska az ember zsebiben.

A másik sarokban felállott egy göthös paraszt, rusnya kis alak, rá volt írva a betegség, a gerince egészen előre hajlott. Egy új ködmönt mutatott a társának.

— Tegnap vettem Szentmártonban...

Tíz pengő.

Fazekas Károly, a Fazekas Zsuzsának a férje.

Új ködmön. Tíz pengő.

Ennek felik. Hogyne telne. A mult heten kettő is született a szőlőson. A Józsa Antalné meg a Rab Lászlóné. Mind a kettőnél a Zsuzsa háláskodott. A Józsa, Persze, érti a dolgot.

Az ő felesége? A Rác Lidi?

A borostüveget a cseléd lány felé nyujtotta:

— Repeta, Julis... a rizlingből...

Az ő felesége!

A csak a papot bujja. Hogy a Zsuzsa így csinál, meg úgy csinál. Pusztítja a sok levélpapirt, meg kuventot a névte-

len felfelentésekkel. Ahelyett, hogy pizt hozna a házhoz.

— Ígyik, sógor!

A valóságban ott látta a szemei előtt az asszonyát, a gémberegett, reszketeg parasztnőt, akit az új bába oly hirtelen kiűztött minden jövedelemből. Ott látta a szemei előtt, amint fekszik nyomorult testével a dunyha alatt s magához szorítja a kisebbik fiút. A nagyobbik, a Sándor, akit az ő nevére kereszteltek, lent hever a földön, az ágy mellett.

A ló huzza az ekét, a tehén adja a tejet, ha fejk a tőgyét. A kutya ugat, a macska elfogja az egeret, hogy ne falja a gabonát a homárban. Csak az ő felesége nem csinál semmit, pedig úgy vette el krajcár nélkül, egy szál ingben, azonmód, ahogy állt, csaknem anyaszült meztelenül.

Pedig jobban érti a dolgot, mint a Zsuzsa. De nem teszi. Afféleké mond, hogy a Krisztus szent testire Sándor, én el nem veszek életet ha adni nem tudok, ne haragudj már Sándor! Közben posztulnak, adósodnak, maholnap mehetnek szolgálni, miközben a Zsuzsa szedi a pizt.

Új ködmön. Tíz pengő.

A Fazekas Károly ránéz. Ismerik egymást, mindegyik tudja a másiktól, mit gondol, mit érez. Ránéz és hangosan mondja:

— A Jóljárt Pistáék! megvették a fél hold szőlőt a tulparton az óhagi oldalon.

Székely Sándor nem szól semmit. Feláll, leveszi a szőgről a ködmönt. Nem új. Ócska. Kopott. A belése ki is rongvöllott.

A kölcsönszerződést zsebregyűrti.

— Őst holnap hozom a kezet laton álgva, sógor...

S kilép a Nagy-utcára.

Ez ám a téli idő.

Vágtat és süvit a szél, hozza a Tiszáról a nagy durranások hangját, ahogy össze-összecsapnak a jégtáblák. Szakad a hó, olyan jegesek, él a szemei, hogy szinte kiverik az ember szemét.

A Székely Sándornak csontjait hatol a vihar. Engedi a kölmön. Nem telik utra.

Az meg döglik a meleg dunyha alatt, szorítja a kölyköt, ez ehhez sem ért.

Vérbenforgó szemekkel, homályos aggyal, de egyenes léptekkel tart hazafelé. Az udvarban a kutya elibe ugrik. Rugva, hogy a szegény állat tíz méterre a tornácra eredik.

— Lódujj, a zanyád!

A tornácra ott áll a borprás leszeret.

— Akár fel se szólnék tőled, úgyis veszendőben van itt minden. — B-lep a konyhába és ki-ajja a szobaajtót.

A két gyerek gyors lélekzése, az asszony nehez faradt libegése megüti a füleit.

Odalép az ágyhoz és megáll az alvók mellett. Fojtogató, ködös a levegő ebben a szobában, három lélek párja füti, a keskeny ablak már András napja óta, mikor leszakadt az első hó, ronggyal van eltömösölve. Hosszu hetek izzadságának, nyomorának, piszkának mindenden büze és melege sűrűsödött kábító köddé ebben a szobában. A forrószobában a bor, amivel Székely Sándor telezsitta magát, felszökik az agyába. Az ötszáz pengős kölcsön, a nyolepercentes interes, a Fazekas Károly új ködmöne, a Jóljárt Pistáék fél hold szőlője, a Zsuzsa két új születe s a saját felesége, a Lidi, a rusnya, a beste, aki horkol itt a magához vonja a kölyköt, rettenetes káosszá olvadnak az alacsony, barázdás, sötét homlok alatt. A szeme már nem néz és lát, hanem csak dagad az üregeiből, az orra nem lélekzik, hanem fújtat, a füle nem hall, hanem zug és zakatol, a levegő perzseli a mellét, iszonyu és halálos indulatok, gyűlölségek, bosszúk hevítik.

— Bá...á...baszülém!

Szédülve és tántorogva lehajlik a hirtelen, durva mozdulattal lerántja a dunyhát az asszonyról.

— Bá...á...baszülém!

A tigris ordít így, így, feneketlen

dühhel, ilyen ugrásra készen, véres étvágygal és habzó szájjal az irdatlanban, mikor éjjeli vadászatra indul.

Az asszony ott fekszik előtte a strózsákon, félkörbe görnyedve, hogy puha, meleg fészket alkosson a gyerekeinek, aki az álom édes nyálával a szájaszélén buvik meg az anyja csudálatos öliben. Ott fekszik s a férfi a sötétségen át is látja, hogy milyen elnyűttek és öregesek idomai, látja izetlen, kókkadt keblét, mit kiszittak a gyerekek, horpasz hasát, májfoltos lapockáit, bus, ráncos arcát és kóchaját, megtört, fáradt szemeit, kikkel oly könnyesen tud elmenekülni kinjaiban az égiekhez.

— Bá...á...baszülém!

Felemeli csontos öklét és lesújt vele a strózsák felé. Az ütés jól talál, az asszony teste hirtelen kinyilik, mint a toportyán, ha lövést kap oldalába és szájjából vontatottan szakadt ki a kétségbeesett kiáltás:

— Az isten szent zerelmére!

A férfit a hang teljesen elragadja.

Öklét újból felemeli és ismét lesújt.

— Hát te vagy a bábaszülém? A bábaszülém? Akiért ötszáz pengőt kék felvenni... Nyóce percent interes...

Harmadszor is odavág és ütése arcon találja az asszonyt. Ez hátraesik és hangja a rémület feneketlen mélységeiből tör elő:

— Sándor!... A Jézusért!... Nyughasson!

— A pap köll neked? Kuverta köll neked?... Nesze...

A nagyobbik gyerek felriad a padlón, kidugja fejét vackából, még nem tudja, mi történik, csak a vad hangokat és az ütések puffanását, anyja ríogatását hallja. Kis szíve lázasan dobog és torka összeszorul a löpökőre alatt.

— Hogy mindnyájan megdögöljünk, azt várod? Hogy kocsisnak mennek a városba?... Hogy napszámot rimánkogygak az ispan urtól? A zanyád!...

Az ökölepások gyors egymásutánban hullanak. Az egyik a kisebb fiút sújtja, akinek torkából keservesen buggyan ki a zokogás. Az asszonyt ugy éri a fia jajja, mintha szíven ütötték volna. Keserű indulatait az anyja irgalmatlan dühe váltja fel. Hát már ezt az apróságot is?

Felül a szalmazsákon, megragadja a férfi kezét és körmeivel teljes erővel belmar annak mas szára z busába.

— Hát mennyik kocsisnak! Ugyis maga issza el! A gyereket üti részeg latytujja!

A férfi ráveti magát a strózsákra és megragadja az asszony haját.

A földről felsir a nagy fiu hangja:

— Anám... hagyja idesanyámat!

A kisebbik torkából szakadozva tör elő a zokogás.

A gazdát esztelen düh fojtogatja. Az asszony haját kezére csavarja, a fejét maga alá kényszeríti és szabadon álló kezével erejétől telhetően csap bele az arcába.

— Jaaaj!...

Az orrból melegen, bőven bugyborékol elő a vér. Az ütések elárasztják az asszony koponyáját, kékül és zöldül az egész teste, szinte eszméletlen, a fájdalom sem éri. Csak hörgése hullámlázik a szoba buja, büzös melegében.

A fiu felugrik a vacokról és a sötétben elkapja apja csizmáját. De a nehez testet még mozdítani sem bírja.

— Bá...á...baszülém!

Néhány percig tart a jelenet. Utána a gazda ereje elfogy, elbágyad, elereszti az asszony haját és lelódítja az ágyról.

A Rác Lidi teste úgy puffan a földön, mint a liszteszsák.

Orrán-száján dől a vér. Szeme alatt kék daganatok. Egyik foga kiesett, köpi a piros nyálát.

A nagyfiu kimenekül a konyhába, bebuvi a kemence alá és ott zihál.

A kicsi torkaszakadtából sivit. Az apja rug rajta egyet, hogy odaesik az anyja mellé.

Ez eszméletlenségében is magához vonja a vér elkeveredik a könnyel és

stúrt maszatban üllepedik meg orcáikon. A férfi még káromkodik néhányat, majd végighanyatlik a strózsákon, horkol, nyelve kibiggyed lázas ajkai közül és részeg verejéke lassan itatja a vánkos ciháját.

IV.

Hajnallott.

Az asszony zsibbadó, ónos tagokkal ébredezett a földön. Feje forró volt, ki-sirt szemei égtek, füle zugott. Hányás kerülgette.

A kicsi, a Petike ott feküdt mellette. A csöppnyi test és a csöppnyi lélek már régen tul volt az éjszakai zivataron, édesen szunnyadt. Óvatosan felemelte és feltette az ágyra, az apja lábához.

Kiment a konyhába. A nagyobb fiu ott nyult el a kemence alatt, ahová az éjszaka menekült. Az anyja lehajolt hozzá és megrázta:

— Sándor tel... kelj mán.

Vette a vedret, kiment az udvarra és vizet merített a kútból. Alig bírta a karjait emelni, mintha ólombilincseket vertek volna rája. Szalmával tüzet élesztett, felmelegítette a tejet. Ugy járt, kelt, tett-vett, mint ahogyan minden reggel szokta. Az évek hosszú során át megszokott kötelesség hajszolta.

De belülről, a lelke mélyén feneketlen indulatok marcangolták.

Hát ide fajult az élete?

Elővett egy tükröt és belenézett.

Ijesztő látvány tárult előbe. A tükörből egy csuf, torz, öreg arc nézett vissza rája. A fülétől a szájáig megalvadt vér vont széles sávot, a szeme alatt mély, fekete karikák és kék foltok, az alsó ajka megduzzadt és szinte ráborult a felsőre.

Bus pillantásokkal vizsgálta saját magát és könnyei keserűen csurogtak.

Hát ez lett belőle?

Négy évvel ezelőtt még ugy éltek, hogy ritkaszámba ment még a durva szó is. Ma pedig?

Irgalmatlan, vegtelen, halálos gyűlölettel gondolt a másikra. Tisztán látta, hogy ez a nő mérgezte meg életüket. Ez a nő, aki lassankint befurakodott mindenkinek a bizalmába, aki nem becsületess kézzel dolgozott, ahogyan ő cselekedte itt évtizedeken át, hanem piszkos módra mindenre vállalkozott, ő a poccsata, aki leadja magát mindenkinek, csak a kezet kell utána kinyújtani. Most már a jegyzővel trafikál ezért írja ő hiába a jelentéseket, gyöngye ő ezzel a személyvel szemben.

Igaz, hozzá is jöttek azelőtt, mikor a Zsuzsa még nem működött, hogy így Lidi lelkem, meg ugy Lidi lelkem, nem bírnk mi ezt a nagy istenáldást, te lelkem biztos tunnál valamit csinálni. De vajjon kapható volt-e ő valaha is valamire? Nem mondta-e meg mindenkinek, hogy még a légy is az ablakra rakja petéjét, ha párzik a levegőben s a kutya is megkölykezik, ha elcsavarog a kannel, ő tehát nem avatkozhatik bele gyilkos kézzel abba, ami a szentséges Átvauristen rendelése. Milyen vitája volt harmadéve a Pápai Jánosnéval is, hogy kiabált neki, hogy korholta s szinte kikergette a házból.

Visszaemlékezett arra, hogy a bába-képzőben milyen szép és meggyőző szavakkal magyarázta egyszer a tiszteletes a házasság szentségét. Bizony mondom nektek, — mondotta — nem azért szent, hogy parázna csókban összeforr férj és feleség, nem azért, mert szabadon ölelkezhetnek, duskálhatnak a testi kényeztetésben. Hanem azért, hogy a két test mellett a két lélek is egyesüljön. A két test új életet adjon, a két lélek pedig felnevelje ezeket az új életkeket.

.....

Fizessen elő lapunkra Megrendelés esetén az előfizető példány beindítását megjelenti rendeltetésével a kiadónak megküldjük. Brassói Lapok kiadónak.

.....

.....

.....

Az állam nem tud fizetni

Négy milliárdra akarják felemleni a Banca Nationala állami kölcsönszámláját — Kötvényekkel fizetik vissza Morganéknak a nyolc millió dolláros kölcsönt

Bukarest, február 13.
A köztisztviselők körében leirhatatlan az elkeseredés amiatt, hogy februári fizetésüket még mindig nem kapták meg. Eddig legalább a posta alkalmazottai rendszeresen kapták meg a járandóságukat, de ezuttal itt is még nyoma sincs annak, hogy a tisztviselőket kifizessék. Ez annyival súlyosabban érinti most a közalkalmazottakat, mert januárban tudvalevően az áldozati adó végleges összegének bizonytalansága miatt

a fizetések 30 százalékát tartották vissza

és így a tisztviselők már januárban sem tudták a kapott összegből kijönni. Nagyon gyenge vizsgálat az, hogy másoknak se fizet az állam. Értéslétszám szerint az állami bevételek nagyon vonzóan folynak be a kincstárhoz, amit az is bizonyít, hogy a Banca Nationala nál rendelkezésére álló 2 milliárdos átmeneti kölcsönszámla terhére az állam januárban 1 milliárd 300 millió lejt vett már igénybe.

A Vidrighin-rezsim titokban nyerspetroleumtüzelést vezetett be a CFR-nél

Szénkonferencia volt Bukarestben, amelyen kiderült az igazi oka annak, hogy miért kellett a Zsilvölgyében annyi munkást elbocsátani és a béréket redukálni

Vidrighin titkos szerződést kötött a petroleumtársaságokkal

Bukarest, február 13.
Amikor a munkaügyi miniszteriumban a zsilvölgyi bányatársulatok és munkások kiküldöttjei megkezdtek a tárgyalásokat, maga Hatieganu miniszter állapította meg, hogy mindaddig, míg nincs teljesen tisztázva, hogy a CFR mennyi szénhetelt adhat át a zsilvölgyi bányákból, nem lehet elintézni a zsilvölgyi problémát. Már akkor — ez majdnem négy héttel ezelőtt történt — elhatározták, hogy egy speciális szénkonferenciát fognak tartani az összes résztvevők jelenlétében, ahol végre pontosan le fogják szögezni, hogy a CFR mennyi szénhetelt adhat át egy évben a Zsilvölgyében s ezen adatok alapján lehet majd megítélni, hogy a bányák jogosan jártak-e el akkor, amikor a munkások munkaidéjét és bérét leszállították. Négy heti huza-vona után ma délelőtti kezdetét vette a közlekedési miniszteriumban a beígért szénkonferencia. Raducanu közlekedésgyógyi és Manoilescu kereskedelemügyi miniszterek jelentek meg a konferencián. A spanyol-beleegségben fekvő munkaügyi miniszter Cunesco vezérigazgatóval képviseltette magát. A Lupeni és Petrosani szénbányákat Busoi vezérigazgató képviselte, a Lonea bánya nevében Jonescu vezérigazgató jelent meg. Ezenkívül a CFR új vezérigazgatója, Jonescu generális és Gherman szociáldemokrata munkásvezér vettek részt a konferencián. Meghívást kaptak még a konferenciára Zeitler, a petroleum-elosztó hivatal vezérigazgatója, valamint a Steua-Roman petroleumtársulat vezetője, Matesaru vezérigazgató.

Vidrighin hazudott és hitegetett

A tárgyalás folyamán felmerült az a gondolat, hogy a vasut és a petroleum-társaságok között megkötött megállapodást fel kell bontani valahogyan, hiszen különben a zsilvölgyi bányák nem kaphatnak kellő mennyiségű rendeltést, már pedig csakis ezzel a móddal lehet a jelenlegi helyzetben a zsilvölgyi munkáskonfliktust elintézni. A szerződés erőszakos felbontásáról szó sem lehetett, mert hiszen a szerződés szabályszűrése volt kiállítva. Itt egyedül a petroleumtársaságok jóakartához lehetett csak folyamodni. Raducanu és Manoilescu miniszterek addig kértek a petroleumosokat, míg azok hajlandók voltak a már lekötött 450 ezer tonna helyett 320 ezer tonnával megelégedni. A további tárgyalások folyamán végre abba is beleegyeztek, hogy ezt a mennyiséget sem egy év alatt kötele a vasut átvenni, hanem 18 hónap alatt. Így a petroleumelosztó hivatal vezetője, mint a Steaua Romana vezérigazgatója a tárgyalások során külön kihangsúlyozta, hogy nem ők, hanem Vidrighin kezdeményezte a tárgyalásokat egyedül Vidrighin volt az, aki lassanként teljesen át akart térni a széntüzelésre... A szén-nyerspetroleumtüzelésre... A szénkonferencia még holnap is ülést tart, amikor az egyes bányák közötti külön-

A rossz inkasszóra való tekintettel a még szabadon maradt 700 millió aligha lesz elégséges és éppen erre való tekintettel politikai körökben az a terv merült fel, hogy ennek a számlának az összegét emeljék fel négy milliárd lejre. Az erre vonatkozó tárgyalások már meg is indultak a Banca Nationala és a kormány között, amely törvénytervezettel akarja ezt a kérdést rendezni.

De nem tud fizetni az állam Morganéknak sem, akik tudvalevően a telefonkoncesszió megkötésekor nyolcmillió dolláros rövidlejáratú kölcsönt folyósítottak a kormánynak.

Ennek a kölcsönnek a visszafizetése nem sokára esedékesé válik. Csakhogy az államnak nincs pénze és ezért a kormány tárgyalásokat kezdett az International Telephone and Telegraph Companyval, hogy a nyolcmillió dollárt ne kelljen visszafizetni, hanem a társaság fogadjon el ennek az összegnek megfelelő kötvényeket fizetés gyanánt.

részt a konferencián. Meghívást kaptak még a konferenciára Zeitler, a petroleum-elosztó hivatal vezérigazgatója, valamint a Steua-Roman petroleumtársulat vezetője, Matesaru vezérigazgató. A tárgyalás alkalmával kiderült, hogy az utolsó három évben a vasut a tüzelőanyag-szükségletét nyolc perccel csökkentette, ami a vasut vezérigazgatója azzal magyarázott, hogy a krízis következtében a vasuti teheráruforgalom is csökkent. De ugyanezzel a zsilvölgyi bányákban a termelést nem nyolc, hanem 27 perccel csökkentették. Ennek pedig az a magyarázata, hogy

a CFR az utóbbi évben Vidrighin igazgatása alatt 38 perccel több nyerspetroleumot használt fel tüzelőanyagként, mint az előző években.

A vasut tehát fokozatosan áttért a szénfűtésről a nyerspetroleumfűtésre. A tárgyalás során kiderült, hogy Vidrighin vezérigazgató egy

titkos megállapodást kötött a petroleumvállalatokkal, amely szerint a CFR egy évben 450 ezer tonna nyerspetroleumot köteles átvenni.

Ezt a szerződést Vidrighin úgy kötötte meg a petroleumvállalatokkal, anélkül, hogy ezt valakinek is bejelentette volna. Nagyon jellemző, hogy még a közlekedési miniszterium sem tudott arról, hogy a vasutnak egy ilyen megállapodása volt.

gens felosztása kerül megbeszélésre.

A konferencia után alkalmunk volt Gherman szociáldemokrata képviselővel beszélni, aki kifejezést adott annak az általános felháborodásnak, mely elfogta a konferencia tagjait, amikor kiderült, hogy Vidrighin teljesen egyedül, a saját feje után indulva, megkezdte a vasutai nyerspetroleum fűtésre rászoritani.

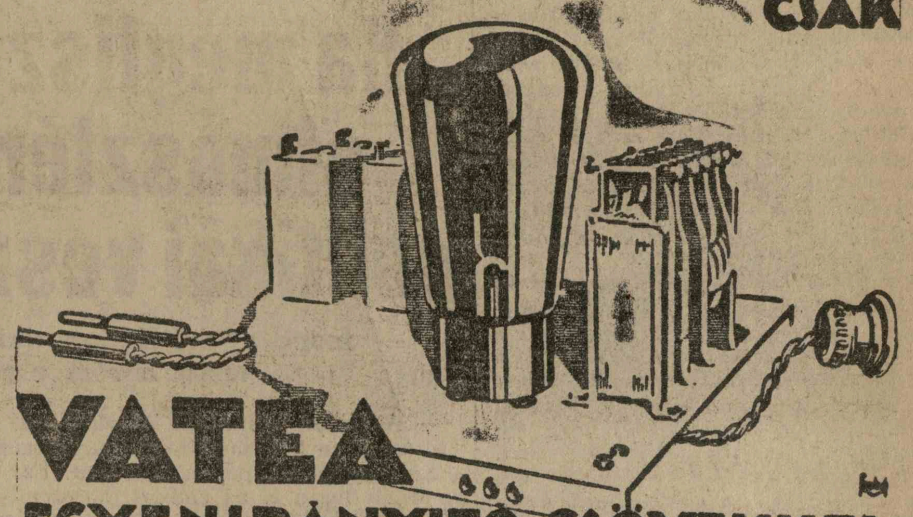
A megdöbbentő ebben a kérdésben — mondotta Gherman —, hogy mi gyakran kérdeztük Vidrighin álláspontját a szénprobléma ügyében és bennünket folyton biztatgatott, hogy gondja lesz a zsilvölgyi munkásokra és ugyanakkor titkos megállapodása volt a petroleum-társaságokkal.

A török miniszterelnök Budapesten

Budapest, február 13.
Az itteni török követségről származó hírek szerint Ismet pasa miniszterelnök és Tervfik Rusdi Bey külügyminiszter rövidesen a magyar fővárosba érkeznek, hogy visszaadják Bethlen ankarai látogatását.

A török államférfiak Budapesten az Ankarában megkezdett fontos külpolitikai kérdések tárgyalását folytatják a magyar miniszterelnökkel.

TÖKÉLETES HÁLÓZATI KÉSZÜLEM CSAK

VATEA

EGYENIRÁNYÍTÓ CSÖVEKKEL

Vezérképviselő: **Vértes Vilmos, mérnök, Arad.**

A kormány gazdasági bizottságában:

Elhatározták a vasuti tarifa redukciójának tanulmányozását

Foglalkoztak a lakbérkérdéssel is

Bukarest, február 13.
A kormány gazdasági bizottsága tegnap este Mironescu elnöke alatt ülést tartott, amelyen a bizottság tagjain kívül Voicu Nitescu igazságügyminiszter is részt vett. A bizottság folytatta a megvitatását ama törvényjavaslatnak, amelyet Manoilesculescu az árak leszállítása s a megélhetés olcsóbbítása érdekében készített. Megal-

apították, hogy vannak területek, amelyek a kormánynak közvetlenül is módjában áll csökkenteni az árakat és ezért elhatározták a vasuti szállítási tarifa redukciójának a tanulmányozását. Foglalkoztak ezután a lakbérkérdéssel is s utasították Hatiegan munkaugyi minisztert, hogy készítse elő a probléma megoldását.

Bukarest ma is a nagy üzletek hazája

A szeszmonopolium bérlete, automata-büffé, magánvizum-iroda, pászkyár és egyebek

Bukarest, február 13.
Igen, Bukarest ma is a nagy üzletek hazája. Ebben a városban, ahol harminegyet kell bejárni, hogy aztán a felváltatlan ezerlejjel jöjjön vissza a pénz, ahol a jómódú kereskedők azzal a száz lejjel nyitják meg reggelente az üzletüket, amit az első segédőtől kérnek kölcsön, ahol a háziur már csak harmadikán érdeklődik, hogy mikor óhajt fizetni a bérlet, itt, ebben a városban, a tragikus krízis dacára, nagy, hatalmas, milliós üzletekről tárgyalnak minden kávéházi asztal körül. Persze, a hatalmas, már nem is milliómos, hanem milliárdos Krausz Simi-féle üzlettel kezdődik a lista. Bukarestben már majdnem egy husz főnyi kiéhezett, kifosztott reményvesztett társaság várja naponta a messiást, aki Krausz Simi képében talán egyszer mégis betoppan a kávéháza és kiváltja itt maradt hiteit a főpincér adóssági listájáról.

A feketeszeszecsek már egészen más külső körülmények között gyűltek össze a kávéházban. Már messziről meglátszott rajtuk, hogy nagyon nagyon is nyeregben érzik magukat. Ők is azért jöttek le Bukarestbe, hogy milliós üzletet kössenek. Szabályszerű gyűlést tartottak Bukarestben, delegációit választottak, a kik felkeresték a pénzügyminisztert és a legkomolyabb formában azt az ajánlatot tették a miniszternek, hogy hajlandók egy félmilliárd lejt fizetni a kormánynak, ha bérbe adja nekik a szeszmonopoliumot. Bármilyen fantasztikusnak is hangzik ez az ajánlat, mégis megfontolt. A feketeszeszecsek delegáció komoly adatokkal, statisztikai táblázatokkal igyekeztek bebizonyítani a pénzügyminiszternek, hogy ez az egyetlen megoldás, ahogyan a szeszmonopoliumot még értékesíthetjük lehetne. Az persze más kérdés, hogy az üzlet nem sikerült, hogy a pénzügyminiszter még előbb Párisban próbálja elárvereztetni a szeszmonopoliumot.

A szeszmonopoliumot különben Párison kívül még Berlinben is kínálják. Egészen letlenül tudtuk meg, hogy Bukarestben egy Frankenstein nevű erdélyi üzletvezető, aki Berlinbe, irattáskájában a szeszmonopolium ter- vével, az is megtudtuk, hogy Brandes-

ez a balkezes német politikus látta el Frankensteinet nagyszerű ajánlólevelekkel.

Ha a nagy bukaresti üzletekről trunk, nem szabad megfeledkezni az egyetlen jól menő bukaresti üzletről az — automata büfféről. Kora reggeltől késő éjszakáig ez az egyetlen üzlet, melynek állandóan tömve vannak a helyiségei. Egy erdélyi kereskedő ötlete volt a bukaresti automatabüffé és a négy hét alatt, amióta a büffé megnyitott, — már megkereste az első tiszta millióját. — Olyan jól megy ez az automatabüffé, hogy már is lázasan megkezdtek a második és harmadik építését. A város legelőkelőbb helyén, ahol milliós lakberek vannak, teljesen átalakították az egész földszintet és rövid pár hét múlva már három automata büffé pénztárán keresztül csörgedeznek a milliók az ötletes erdélyi kereskedő zsebébe.

Es a többi üzletek?

A egyik jónévtű magyar író öccse részvénytársaságot gründolt, kiadta állami támogatás mellett az első teljes román Baedekkert. Az egyik kolozsvári lapkiadó öccse heteken át szaladgált Bukarestben, míg engedélyt kapott arra, hogy Budapesten magánvizum irodát állítson fel. Egy máramaroszigeti fiatalember macesz-sütődét állított fel a bukaresti zsidók részére. Ma kiszámított nekünk, hogy négy hét alatt három millió lejt fog megkeresni a zsidó husvét alatt. Roppant egyszerű a kalkulációja. A bukaresti zsidó hitközség egy kiló maceszt 46 lejért árult. Ugyanazt a maceszt 8 tíz lejjel olcsóbban adja. Biztos, hogy négy-öt vagon maceszt sikerül neki eladni. Most ütötték nyélbe milliós befektetéssel a denikotinizáló vállalatot, amely 1—2 lejjel drágábban fogja eladni a nikotinmentes cigarettát. Egy háromtagú csoport hetek óta tárgyal egy cigarettá hűvelgyár felállításáról. — Egy nagyon komoly pesti ur három hónap óta tárgyal az első romániai kártyagyár felállításáról.

Csupa milliós üzletek... és még valami mondja, hogy Bukarestben krízis van...

Égy szánkó és egy gyermekélet

Makkai János református vallású, kilenc éves aprócska proletárgyerekről írok. Az Egres-uccai elemi iskola magyar szekciójának elsőosztályos tanulója. Együtt zajongott, együtt tanult, néha örült is a többi gyerekekkel. Talán nem is vette észre rongyos ruháját, szegény cipőjét és kékre fagyott öklével vidáman lörülte meg hidegkicsipte orrát, hoplát kiáltott ő is amikor végigsusztott a szegény gyermekek téli örömen, egy hosszú-hosszu ragyogó csicsónkán...

Makkai János kálváriájának egy szánkó volt a kiindulópontja. Egy uri, szép, csuda-szép ródlit, amit az iskola igazgatójának a fia az udvaron hagyott. Makkai Jánosnak, a kicsi, rongyos proletárgyerekeknek, amikor látta a ródlit, felcsillant a szeme. Öntudatlanul, gyermekesen arra gondolt, hogy milyen nagyszerű volna ilyen szánkón egyszer, csak egyetlen egyszer — végigrepülni egy szikrázó dombon — és a gyermek nem habozott, nem mérlegelt, elvette a csodaféleket.

Nem tudom, mit állapít meg erre a rida-paragrafus, de én nem hiszem, hogy tudatosan azt érezte volna a gyermek, hogy lopott.

Hogy mi történt egy szánkózás után, ezt Makkai János, a napszámos fia, kicsi rongyocská, az elemi iskola fegyelmét megrontó gyermek már nem tudja. A ródlit elkérte tőle palaki. Ő örömmel odaadta. A ródlit más is elkérte. És a szánkó elveszett.

Makkai János ezt már nem tudja. És, hogy azután mi történt, mi történhetett, az iskola igazgatói szobájában, arról két orvosi látlelet tanuskodik. Vérről aláfutott botlítások nyomait, nyolc, tíz nap alatt gyógyuló sebeket állapított meg az orvosi látlelet.

A kisgyerek kétségbeesett sikoltásáról, jajgatásáról nem szól a látlelet.

Eljött hozzá Makkai József, sipoló tüdőfű, összetört munkás és azt mondta:

— Az igazgató megtiltotta a gyermeknek, miután rettenetesen megverte, hogy betegye a lábát az iskolába. De a gyermek nem maradt iskolából. Hisz a tavaly is, míg én betegen feküdtem, kimaradt, mert szegénykémnek csak mostohaanyja van és az nem törődött vele. Most a peres után felküldtem a gyereket megint az iskolába, de az igazgató elkergette, azt mondta, ne lássa többet, az iskolába nem szabad többet mennie.

Felkerestük az iskola igazgatóját. Az igazgató ur azonban nem vállalta a súlyos ütéseket. Nem! Ő csak könnyű, szülői szigorral, szülői szeretet-sugallta ütésekkel ismer be. Tudnillik a szánkó a fiáé volt. Az ő fiáé. A gyermeket fegyelmezni kell, — mondja. — Egy ilyen gyermeket, akinek az apja hétéig volt orosz hadifogoly, akinek az anyja talán orosz asszony volt és magában hordja a fertőző bolsevista eszméket. Nem tűrhetjük, hogy kommunista eszmékkel fertőzze meg a gyermekeket! Védni kell az iskola tekintélyét, a gyermekeket kitiltottuk, ide többet vissza ne jöjjen! Hatszáz más gyermeket rontana el ez az egyetlen fiú.

Makkai János, az összevert, szegény gyermek, akinek az apja orosz hadifogoly volt, mint ahogy százezren mások is azok voltak és ahonnan ájult odagyakozással várják a hazajövetelt, nem mer többet az iskolába menni, ahonnan az igazgató ur, mint bosszuálló Chérub kitiltotta.

Tudja-e Ön, Rejt Emil iskolaigazgató, hogy elemi iskolai tanuló nem lehet évközben kitiltani? Az iskolának, a tanítónak nevelnie kell a gyereket, megjavítani és nem kidobni. És aztán azt mondja ön, hogy át akarja tenni más iskolába. Hát, ezt nem lehet, kérem! Nincsenek Önnek más szellemi fegyverei, amelyekkel fegyelmezni tudna egy gyermeket? Csak botlításokkal? Hát kicsoda pedagógiai tudása van Önnek? Nem tudja, igazgató ur, hogy nem szabad a gyermekeket verni? Hogy tiszta lelkiismerettel mondhasa el mindig: hogy sem apai szigorral, sem az idegen apa dühével nem vert gyermeket.

Az igazgató egyébként azt állítja, hogy a saját apja verte meg a gyermeket. Ezzel szemben az apa tanukkal és esküvel hajlandó igazolni, hogy az orvosi látleletben feltüntetett sérülések az igazgatótól származnak.

Igazgató ur, nem egy renegát nagymórnak érzésével, iskolaévek kezdetén névelemzés-sel, a gyermekek román iskolába való kényszerítésével, proletárgyermekek lelkének kicsi korban való megmérgezésével tanítják és nevelik a gyermekeket!

Nem szorult a öklöbe a keze, ha azt hallaná, hogy a saját fiát egy tanító állítja veret? És minden szülőnek dühbe fullad a szava, ha a tanító, akinek tanítania kéne, őrít a gyermekeket.

Vannak más módok a büntetésre, Igazgató ur!

Az iskolatörvények előírása értelmében követelek, hogy a kis Makkai Jánost, vegye vissza az iskolába!

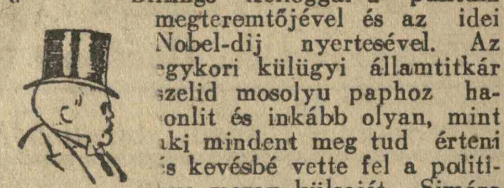
Nem drágább egy szánkó, mint egy gyermekélet, — higgye el, Tanító ur. És ha elhitté, írja le százszor, hogy jól megjegyezze. Nagy Karola.

A legutóbbi Nobel-békedíj nyertese optimizmussal néz a holnap elébe

„Ha megtisztul a gazdasági atmoszféra, elülnek a politikai veszedelmek is...”

— mondja Mr. Kellog, aki a látótörténelmi jelentőségének tartja a róla elnevezett békepaktumot

— Anglikán vasárnapi istentisztelet. Stresemann bizalmas körben így nevezte a Kellog-paktum párizsi ünnepét. Ez a gondolat fogja el az embert, ha szemben áll Billings Kellogggal a paktum megteremtőjével és az idei Nobel-díj nyertesével. Az egykori külügyi államtitkár szelid mosolyu paphoz hasonlít és inkább olyan, mint aki mindent meg tud érteni és kevésbé vette fel a politikus merev külsejét. Simára borotvált, eles profil. Ősz, hátrasímitott lehulló haj. Még a hangja is olyan, mint a finimmosolyu vidéki lelképásztoré. Természetesnek akar feltűnni, amikor az újságíró látja vendégül, mintha csak Stresemann, a tragikus végetért nagy német államférfiut utánozná, aki hasonlóképpen mindig könnyed, kedves modorban beszélgetett el az újságírókkal.

Kellognak különben is államférfiúi ideálja az elhalt német külügyminiszter. Egész Amerika hálával viseltetik a nagy német vezér iránt, azon egyetlen gesztusáért, hogy Párizsba utazott a világbékepaktum aláírására, bár Kellog is jól tudta, hogy Stresemann orvosai leghatározottabban ellenezték a beteg államférfiut utazását, éppen ezért Stresemann gesztusának jelentősége emelkedik súlyának és egyenesen történelmi jelentőséggel bír. Kellog meg van győződve arról, hogy a neve után elkeresztelt békepaktum történelmi fontossága. Ki is jelenti:

— Nincs kétségem aziránt, hogy a párizsi paktumot mindazon államok hűsége végre is hajtják, amelyek a szerződést aláírták. Mintán a világ legtöbb és legfontosabb államai ezek, túlzás nélkül állíthatom, hogy a párizsi egyezség döntő etapot jelent a világbékéhez vezető úton, arról a világbékéről, amelyről mi Amerikában mindnyájan álmodunk.

Az újságíró megjegyezte: — Amerikában talán tartós világbékéről álmodnak, a súlyos helyzetben levő Európában azonban...?

A kellemes ősz öreg ur hirtelen közbevág. Szenvedélyesen megrázza ezüstös üstökét és a szálloda halljában visszahangzik a szava:

— Nem, Európa nemzetei is a békét kívánják. Meg vagyok győződve arról, hogy ezen kontinens népei között, amely a háboru legsúlyosabb terhét viselték, nincs egyetlen egy sem, amely el tudná

viselni a háboru újabb szörnyűségese borzalmát. A világbékét fenyegető legnagyobb veszedelmeket még köd borítja, de a kétkedések indokolatlanok.

Nézze csak, a béke gondolata mily nagy haladást tett mindenütt. Sehol sincs egy kormány sem, amelynek nem kellene nemzetközi békepolitikát folytatnia. És a döntőbíráskodás gondolata az összes konfliktusok megoldásánál a világ önértékében gyökerezik. Ezzel viszont nem azt akarom mondani, hogy a szellemi fejlődés kompromisszum-nélküli, abszolút békekészséget jelent és hogy ez már beteljesedett valóság.

A leszerelésre irányuló törekvések óriási bonyodalmaira vonatkozólag Kellog megjegyzi, hogy leghatározottabban a leszerelési gondolat híve. Föltétlenül érzi, hogy a világbéke megvalósítására életfontossága feltételt jelent a leszerelés. Nem kétkedik abban, hogy azok a hatalmak, amelyek ma még más véleményen vannak,

a közvélemény nyomása alatt kénytelenek lesznek fegyverkezési politikájukat lassankint revízió alá venni.

— Nem képezheti vita tárgyát, hogy az európai békeideológia tovább halad és Amerika minden erejével azon van, hogy ezt a békés fejlődést támogassa, — emelt hangon füzi hozzá: —

Nincs a világon egy állam se, amely annyira akarja a leszerelést, mint éppen az Egyesült Államok.

Amerika ezt a célt a végéig támogatni fogja és mindent el fog követni, hogy az ténylegesen megvalósuljon. Ha az emberek és a népek egyszer majd jobb üzleteket kötnek, az általános bizonytalanság is elmúlik, amely most oly súlyosan nehezedik ránk. A világgazdasági krízisnek nincsenek egyedül materiális következményei. Mindenütt érezni a nyomort, az általános bizonytalanságot, amelyet a gazdasági válság teremtet. De viszont meg vagyok győződve arról, hogy csak átmeneti állapot, a krízis el fog múlni talán sokkal előbb, mint ahogyan azt hisszük. Európában is. Amerikában is ki fog derülni az új és a megtisztult atmoszférában a lelki és pszichológiai veszélyek, amelyeket magukkal hoztak a politikai veszedelmeket egyszerre fognak megszűnni.

Hinni kell és hinni is akarunk! — fejezte be nyilatkozatát Mr. Kellog, aki nemcsak a világbéke megteremtésében szerzett magának feledhetetlen nevet, hanem egyúttal a világ egyik legőszintébb optimistája is.

...sorában megkülönböztetett hely illeti meg a fiatal és igen tehetséges székely író: Osváth Tibor regényét. A tizen, a kiskorú benne szó van, hadifogoly tisztek voltak és cigánybandát alapítottak. — A tiszti cigánybanda egykettőre népszerű és híres lett a Jenisszej partjain. Dédelgették őket, meghívták mindenhol a játszanivaló és ezek a tisztek a kelendőségüket nemcsak megélhetési forrásul használták fel, hanem arra is, hogy hazajussanak. Egyszerűen hazamuzsikáltak magukat. frontokon, feldult falvakon, égő városokon, éhínségen, járványon, vörösfelhő terroron és azon a néhány ezer verszten keresztül, amely Szibéria középső részét a német határtól elválasztja.

Azt mondtuk: egyszerűen hazamuzsikáltak magukat. De gondolhatjuk, hogy ez mégsem volt olyan egyszerűen! Fantasztikus kalandok szegélyezték ezt a hosszú hónapokat át tartó utat, melynek egy részét a zenekar a legendás hírű

Antineuralgic

DR. MANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén, idegzsabák stb ellen Csak eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztvánnyal) van

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban.

„aranyvonaton” tette meg. Az ut bővelkedett izgalmasabb epizódokban. Volt benne szerelem is, hősiesség is, nyomor, nélkülözés és a fiatalság dacos, elpusztíthatatlan humora. Osváth Tibor egyik tagja volt a tizes bandának, Beszámolója érdekes volna akkor is, ha Osváth átlagos ember, aki barátjait szórakoztatja élményei felelevenítésével. — De Osváth azonkívül igazi író is, aki a sorstól ajándékba kapott élményanyagot művészi formában tudja kikristályosítani. A legtöbb háborus regény nem is tart igényt irodalmi babérba. Ha meg is kapta: eredetileg nem pályázott rá. Nyers akart lenni, mint maga a háború és a hatás erejét az őszinteségben kereste. Osváth mindezekkel együtt és mindezeket túl: művészi stílusba és kompozícióba foglalta mondanivalóját. — A „Tizen nyugat felé” nem fog megállni a magyar olvasók területén. — Készülő német és francia fordításának nemzetközi sikert jósolnak.

Ára füzve 163 lej, kötve 231 lej.

Stefan Zweig:
FOUCHÉ
(Egy rendőrmíniszter élete)

Miként Thomas Mann, úgy Stefan Zweig írásművészetének is megvan a maga külön elit-publikuma. — Egy új Zweig-könyv mindig esemény, élmény, amelyet nem szabad elmulasztani.

Ha Zweig ezuttal történelmi életrajz megírására fordította türeményes írói tehetségét, annak különös oka van. Nem a divat, amely egy idő óta a történelmi életrajzokat az érdeklődés homlokterébe állította. Divat, üzleti siker reménye? Ilyen motívumok nem szerepelnek Zweig tolla mögött. Azért írta meg Fouché életét, mert a francia forradalom és a napoleoni korszak e különös, rejtélyes, szinte démoni alakja ellenállhatatlan erővel lenyűgözte Zweig képzeletét.

Minek kitalálni egy regényhőst, amikor az élet maga nyújt olyan Jókai-figurákat, mint Joseph Fouché, a legelső kommunizmus, aki hajósinasból szeminariumi oktató, tanítóból képviselő, honatyából demagóg népszerű lett, majd Napoleon rettegett rendőrmínisztere. Azután a visszatérő Bourbon-dinasztia lakója, hogy végül huszmillió aranyfrank magánvagyonnal és „Otranto hercege” címével vonuljon nyugalomba.

Ennek a csodálatos életregénynek a mellékalakjai és a háttér kulisszái is csodálatosak. A melléalakok: Robespierre, Talleyrand, Napoleon és Josephine, akiknek jelentős szerepük volt Fouché életében. A háttér pedig a francia forradalom rémségei, a reakció atrocitásai, Napoleon hadiáratai, udvari intrikái, bankárok ügyüzletek, szép asszonyok politikai kalandjai világa. És mindez milyen közeli rokonságban van az utolsó évtized élményeivel! Valóban: Zweig nemcsak Fouché mintázta meg, hanem a Politikust, az Intrikust, a Forradalmárt és a Konjunkturalóvat örököseivé is átalakította.

Zweig kristálytiszta előadóművészete, klasszikus stílusa, objektív pszichológiai elmélyedése és romantikus lendülete a témájában rejlt nyers drágaköveket ragyogó gyémántokká csiszolja. Színnel, lívadar gondos fordítás és Berény Róbert szellemes borítékrajza a magyar kiadást még vonzóbbá teszik.

Ára füzve 163 lej, kötve 231 lej.

Új könyvek

Osváth Tibor:
TIZEN NYUGAT FELE
(Regény két kötetben)

A háborút meg lehet vitatni ezerféle szempontból. De most nem politikáról, hanem irodalomról van szó. Az irodalom számára a háboru azért érdekes, mert egészen újszerű élmények kimeríthetetlen forrása volt. De ezek a források sokáig be voltak tömve. A lélek ösztönzerű védekezése nem engedte, hogy a sebek felszakadjanak, a szenvedések emléke szót kérjen. Ezért sokáig hallgattak a háboru ihletett krónikásai. Azután, pontosan 10 év múltán, az élmények forrása kinyílt és megdöbbentő bőségben ontotta a kitisztult emlékek irodalmi hullámaikat.

A művészi és kortörténelmi szempontból egyaránt jelentős hadifogoly regények

SZEKELY & RETI

ERDELYRESZ BUTORGYAR RT.
Marosvásárhely — Nagyszeben
BRASSÓ

Butoraink
Araink **Fizetési**
feltételeink

STENZÁCIÓSAK

A leg gazdaságosabb és leg megbízhatóbb, zörejmentes vételt csak a

„VARTA”

FÜTŐ ÉS ANOD
AKKUMULATOROK
biztosítják.

VARTA
AKKUMULATOR

KALAND

avagy:

amikor valakit ez az áldott rossz gazdasági helyzet huz ki a csávából

Mindig gondolkoztam azon, hogy mit is lehetne az utókorra. Valamit, amiben be lehetne a és koromból is volna valami.

Elvégül minden rendes halandót kell, hogy ambicionáljon ez a kérdés.

A legtöbb ember beéri egy pár váltóval, de én nem elégedhettem meg azzal, hogy csak egy egész szűk kör emlegesse a megboldogultat, különösen váltólejárati idején, halál poraiban. Elzárkózott epizódjával kapcsolatban és a társadalmi hely pontos megjelölésével.

Ő, én gyakran elnéztem váltókon tulra az életem rohanó expresse után, arcomon a leképzett emberek komikus szomorúságával...

Először egy nagyszabású életviteli intézet létesítésére gondoltam. Később arra határoztam el magam, hogy ha úgy lesz egyszer időm, esetleg feltalálom a lepra szériumát. Számításba vettem egy hatalmas szociális dráma megírását, vagy valami új emberboldogító filozófiát hirdethetnék, mérsékelt díjazással. Persze előbb kikészíteném a gyomorsavamat. Most aztán hálistennek megszabadultam ettől a gondolatától.

Ezt a félig-meddig igaz történetet hagyom utókoromra, az 1931 év február hónap gazdasági és kereskedelmi viszonyainak illusztrálásul.

Ime a történet.

Már egy jó pár éve, hogy állandóan fodrászüzletbe járok.

Csendes menetű szolid alapú üzlet két tűzforrás, a megfelelő műszerekkel, két olajnyomtatással, egy letörtörű gipsz-napoleonnal, megfelelő adó- és üzletbér hátrálékkal, tulajdonosai és egy inassal, aki mint vettem észre már felszabadulás előtt áll, mert lábai elérik vala- és ők negyvenhatos nagyságukat.

A tulajdonossal törzsvendégi viszonyban vagyok. Ő következetesen nagyságos urnak szólít, én ennek fejében elhiszem neki, hogy a hidegvíz langyos, a krétapor puder és a borotvája úgy vág, mint egy fürdő-étterem főnöke.

Igy a viszony közöttünk változatlanul kelle- ges.

Többször megtörtént már, hogy mikor be- mentem az üzletbe, senki sem volt ott. Külö- nösen mostanában, hogy a borbélyok mester- ségét átvették az adóhivatalok. Hiszen pana- szuk nem lehet, precíznek dolgoznak ezek is, nem hagyják rajtuk semmit. Csak legalább használnak szappant...

Mondom, többször megtörtént, hogy az üz- letben nem volt senki. Az inas nem tudom hol szavargatott, a mester ur pedig a szemben lévő iktatásban szórakoztatott.

Mint ahogy mondani szokta, a mai üzlet- met mellett elmehetne akár oroszánvádaszat- ra is.

Tegnapelőtt az üzletben megint nem talál- tam senkit.

Kicsit aggódtam, hogy a borbélyom tényleg elment oroszán vadászni és enyhe sóhajjal kereskedtem le az obligát piros plüssdíványra: egy héttel ezelőtt fizettem ki az új berletemet.

Kezembe vettem a lapot és vártam a mes- tert, ki a szembenlevő üzlet kirakaton keresz- tül szokta figyelni — megint csak az ő szá- val, — hogy fogott-e a kapitány.

Vártam, vártam, a mester csak nem jött.

Valami politikus nyilatkozatának olvasása- ra mélyedtem bele, élvezve azt a stílust, ahogy a „nesze semmi fogd meg jól“-t próbálta bead- ni a kedves választó polgároknak.

Talán a magány, talán figyelmem lekötötté- ge tette, teljesen elfeledkeztem, hogy hol is vagyok s mikor nyílt az ajtó s azon belépett egy magas vörös ur, úgy fogadtam, mint ahogy csak otthon szokott az ember fogadni vala- kit: az újságot leengedtem, felálltam és kissé meghajoltam magamat.

A belépő ur egy nehézsúlyú boxbajnok be- nyomását keltette. Vagy mondjuk így: egy kissé asztalmas Dempsey volt.

Kabátját lerángatva, aktatáskájával együtt elakasztotta, ledobta magát az egyik tűzőr- ről álló székbe, végigsimogatta állát és csak annyit mondott:

— Borotválni.

Ekkor már persze a helyzet tudatára éb- réstem.

Pillanat alatt kellett döntenem.

Vagy azt mondom az urnak: bocsánat én is rendes vagyok és nevésséges helyzetemet úgy látom meg, hogy hagyok mindent és meglo- gok, vagy... vagy megborotválom ezt az urat.

A szituáció kétségtelenül izgatta állítólagos humor iránti érzékemet, de erre mintegy hang- góztam az ur guttaütésre hajlamos céklavó- sá békanyak. És bár borotválóképességemben nem nagyon bíztam, mégis, az oroszánok kar- náli közé készülő borbélyomat nem tartam

megfontolni egy ilyen üzlettel. Ekkor toká- éri, amekkoráig ez az ur rendelkezett, ese- leg még egy 25 százalékos felárt is kilehet- ne vasalni. Már ha volna bőr a képin. Rápi- lantottam. Volt. Még volt.

Na igen: és megvoltam győződve, hogy bor- bélyom, mire megteszem az előkészületeit, vagy legalább is az első vérvél megjelenik a fe- lek kibékülnek.

Döntöttem.

— Szabad? — mondtam és a fejpárnát fel- nyomva beigazítottam.

Az üzletben minden tudtam, hogy hol áll. Pillanat alatt lepedőt körítettem az ur nya- ka köré és hozzáfogtam a szappanozáshoz.

Közben természetesen csevegtem. A felszi- nen maradtam, de igyekeztem amennyire ta- gadhatatlan idegességem engedte, szellemesnek lenni.

Az ur nem igen látszott tudomást szerezni rólam.

Ki-kipillantott az ablakon és néha németül számokat mormogott.

En szavaimmal igyekeztem körültagogatni hátha egy többgyerekes apával van dolgom, még is sajnáltam volna, hogy a kezem közti vérezzék el.

— Uraságod nyilván idegen — szóltam vé- gül.

Valami hörgésszerű hang és egy kézlegyín- tés volt a válasz.

Áttértem a tisztviselő áldozati adójára és keményen de tárgyilagosan kritizáltam a kor- mányt.

Válasz: kézlegyintés hörgés nélkül.

— Uraságodnak szótlan embernek tetszik lenni — mondtam könnyedén, kritizálható ma- gyarsággal, de kritikán felül álló mosollyal.

Erre az ur rámnézett. Szemeiből határozot- tan valami undort olvastam ki. Csak úgy fél- szájon keresztül potyogtatta ki a szavakat.

— Utálom a borbélyokat.

E kijelentése gyors terepszemfere kénysze- rített. Az ajtó távolságát észrevetettem távol- ugról képességgemmel és — maradtam.

Míg kissé remegő kezekkel a borotvák közt válogattam, az ur elmondta a borbélyok irán- ti unszimpatiájának rövid, de megdöbbentő történetét:

— Tíz-tizenkét éve egyszer Balassagyarma- ton voltam — kezdte — egy üzleti körutam kapcsán. Akkor zephirekben utaztam. Volt ne- kem akkor egy nőm a Malvin és egy olyan dudor a bal arcomon, wie sagt man: bibircső. A Malvin, mit mondjak magának, imádta ezt a bibircsőt. Amikor otthon voltam direkt dé- delgette ezt a dudort, ezt a bibircsőt. Simogat- ta, becézgette, csókolgatta... Mikor hosszabb ideig voltam távol hazulról, ez a wie sagt man bibircső volt számomra a Malvin. Tapogattam, simogattam, ábrándoztam, ez a bibircső elhoz- ta nekem az otthon, a meleg lábvizzeel és a Malvint a fehér karjaival... Nem tudtam vol- na élni e nélkül a bibircső nélkül...

Itt szemel kidülledtek, a gallérija ropogott és rettenetesen fűtött a szék karfájára:

— És az a gazember ott Balassagyarmaton, az a borbély levágta rólam ezt a dudort. Wie sagt man: bibircsőt.

Ha érzékem nem csaltak, fogait csikorgat- ta és könnyezett...

— És aztán mit csinált Urasága? — kér- dem bizonytalansággal hangomban, mert szí- vemben szárnyait kezdte csapkodni a rémület madara.

— Mit? — vijjongta — ő hogy mit csinál- tam? — és hangját a kielégített bosszú tette számomra élvezhetetlenné. — Mit tettem? Kezdtam a borbélyon és végeztem az éreklá- hára. Összetörttem mindent. Porzódorjává. Pus- ta kézzel az egész berendezést. Nézze — szólit és öklét kidugta a lepedő alá!

Akkora volt mint egy football és vörös szőrpamacsok állottak ki belőle.

Egy izadáság csepp lassan megindult a hom- lokomon.

Rápillantottam a jobb arcára. Lélegzetem el- akadt.

Most fedeztem fel, hogy az ur jobb arcán három fejjelében levő — wie sagt man — bi- bircső van...

Rámertedtem.

Az ur mintha csak erre választott volna:

— Most újával rámutatott jobb arcára — most tenyésztek egy párat, de a jó Isten ir- galmazzon annak, aki csak meg is karcolja.

Öklét megrázza és látszott, hogy kész egy világgal kiállni ha kell, a bibircsői védelmé- ben.

En a borotvát esendően viselkedtem a tokjába és készen állottam a startra. Egy nagy lélegzetet vettem és már lendültem volna is, amikor meglepő változást vettem észre az uron.

2 JÓ VÉGERŐSÍTŐ-CSŐ!

RE 134
Minden készülékhez bevált cső.

RE S 164d
árnyékoltrácsu végerősítőcső a legnagyobb erősítéssel.

RE S 164
Ugyanaz a cső, 5 pólusu alj- zattal

TELEFUNKEN

A legrégebb tapasztalat — a legmodernebb szerkezet!

Szeme kialudt. Ökle elernyed, arca ijedt lett. Lefogyott, megvénült, remegett.

— Mondja — szólit félénken és szerényen — mondja kedves uram, mondja milyenek erre- fel az üzleti viszonyok.

Áá! tört fel belőlem. És készen voltam a tervvel. Egyrészt, hogy meghosszujam a bor- bélyiparon a gyarmati sérelmet, másrészt, hogy a helyzet ura maradjak és ne kelljen szé- gyenemre megfussak.

Ahogy az ur összerottyant, én úgy kezd- tem élni.

Dudoltam. A borotvát megint elővettem és villogtattam.

Egyelőre a kérdést válasz nélkül hagytam és hozzáfogtam a gyarmati csorbba leborotvá- lásához. Balkezemmel megragadtam az ur or- rát és egy erőlyes mozdulattal oldalt rántva fejét, hozzá fogtam a borotváláshoz, közben mondtam:

— Az üzleti viszonyok? Uram, csak a leg- jobbakat mondhatom. Krízis? Itt az emberek csak röhögik, hogy: Krízis. Itt krízis nem lé- tez uram. Ez a városka egy sziget közgazdasá- gunk tomboló tengerében. Egy boldog sziget, uram, itt az embereknek valóságos könyvtá- ruk van betétkönyvekből. Mibe tetszik utazni? Gramafon? Ez igen uram! Ez jól! Ez kell!!! Mindjárt tudok is gy pár címet...

Ezt azért kellett mondjam már ilyen korán, mert balarcesontjából alig tudtam kivenni a borotvát.

Az ur mosolygott. Mint a gyermek anyja kebelén...

En folytattam a borotválást és a helyi piac gazdasági viszonyainak ismertetését. Közben egytől két centlig terjedő könnyű testi sér- téseket ejtettem az arcán. Az ur ragyogott.

Nem csoda, ilyeneket mondtam:

Uram, városunkban úgy kötnek ki az uta- zók, mint egy oázisban. És itt, otthonra kel- nek. Persze szükséges, hogy kifogástalanul le- gyenek borotválva. Itt elhalmozak őket a szeretet megnyilvánulásaival, különösen kik a zenekultúra terjesztése körül fáradoznak. Uram, ha akar, itt letelepedhet, családot ala- píthat, főkéntézetet nyithat... És rendelnek uram, rendelnek...

Ezt viszont azért kellett kétszer hangoztat- nom, mert az egyik bibircső éppen akkor kop- pant lábaimnál. Szép életerős hajtás volt. Az ur hörgött, de a gyönyörtől. Filokban ruhá- mat simogatta.

Közeledtem a második dudorhoz:

— Gramafon!!! Uram gratulálok! Ide talán mással hiába is jött volna. A sógorom direkt vesz meg egy gramafont. Sőt direkt meg- vesz egyet Minimum egyet. De lehet több

is. Mániaja a gramafon gyűjtés. Nem csoda. Terménynagykereskedő. Eppen még csak egy gramafon hiányzik neki... Alma-ucca 8.

A második bibircső koppant.

Az ur a „Fel fel vitézeket“ üvöltötte és cso- kokat dobált felém. Ugy vérezett, mint egy sző- kökut. Mint egy többágu szőkökut...

En teljes gözzel dolgoztam. A harmadik bi- bircső kiiktásánál kilátásba helyeztem, hogy én is veszek egyet, a vendégek szórakoztatá- sára. Az ur a kezeimet csókolgatta.

Végre a gégejébe beletört a borotvám.

Hirtelen apró dugókat faragtam meg, me- lyekkel a dudorok helyét jól bedugaszoltam, mialatt még tizenkét címet mondtam gyorsan be.

Egy kis puderrel hintettem be a csatateret és kész voltam.

Az ur enyhén tántorogva kért meg, hogy homlokon csókolhasson.

Megengedtem.

Akkor lépett be a mester. A látványtól bor- zadva dőlt a fának.

Az ur pedig a megdicsőültek mosolyával arcán dülöngött egy reménybeli üzlet irányá- ban...

A borbély ráammerd:

— Mit csinált?

Összehajtottam a borotvát:

— Borotváltam.

A mester megvakarta a fejét:

— Akkor, akkor én megírom Mert ez így szokott lenni.

Minek szedjen Ön? Minek szedes- sen gyerme- kelvel?

Csukamájolajat,

ezt az olajas és undorító ízű orvosságot.

ELIXIR PANGADUINE

amely a legfinomabb tokhal májkivo- natból készült; kütűnő ízű és emellett a csukamájolaj minden hatékony tu- lajdonosságával rendelkezik, ezenkívül pedig négyszer olyan erős a hatása

Ajándék! Elegeneő. ha a Gngores Ver- glas cégnek, Bukarest, Str. Precupești Vechi No. 1. beküldi ezt a hirdetést a B. L.-ből rendesen felülbélyegzett borítékban és ol- vashatóan közli nevét és pontos címét, ha- azt akarja, hogy díjtalanul egy próbaké- demény Elixir Pangaduinet kapjon

EGY RIPTER NAPLÓJÁBÓL

Ija: MARAI SANDOR

Páris, február 13.

Idegen ember lakásában állok, két napja ismerem meg, vendég vagyok nála. A falon polcok könyvekkel. A szoba ugynevezett studio. Nagy füst. Az idegen ember francia, felesége orosz. Az asszony a szomszéd szobában motos, a gyereket szoptatja, tisztába teszi, lefekteti. A gyerek öthetes. A férfi harminc és néhány éves, szőke, melld és hideg fényű szemekkel. Messze kúna vagyunk a város végén, egy magányos ház első emeletén, a vágóhidak közelében. Este tíz óra. A világos csöngött az ablak előtt. Keserű teát iszunk, nézzük egymást.

A férfit öt év előtt kommunista volt, a francia kommunista párt tagja. Különböző pereseket írt. Még ma is jó neve van a rendőrség sokáig figyelte, ahogy ez egy költőhöz illik. Néhány év előtt kizárták a pártból, meri intellektuális, tehát veszedelmes. Erről nyugodtan beszél. Most már nem tagja a pártnak, nem kommunista, egészen csendesen él, tudja, hogy ez a természetes, az intellektuálisnak semmiféle kiútja nincs ebben a világban a Moszkóban ma Freudet jobban gyűlik, mint Rotschildot. A kommunizmus igazi veszélye az intellektuális. Másrészt a polgári világ éppen úgy fél tőle, mint a bolsevik világ. Tudjuk, hogy számukra nincs menekvés. Ezt megállapítjuk és hallgatunk.

A „Monde” című lapot, hat hónapja kitiltották Oroszországból, mert ott reakciónak számít. De kitiltották Olaszországból is, mert ott megkommunistának számít. Panait Istra-tit kitiltották Oroszországból, mert ellenforradalmár, de hazájában sem szeretik, mert ott forradalmár. Óriási malomkövek között szűdik ma az élet, a lelkiismeret.

Minden új ember úgy hal rém, mint a nagyon erős izgatószer, lassan berugok tőle. Állandó meglepetéseket és szenzációkat várok, ahogy ez ríporterhez illik is, a csak ritkán csaldódom. Ez az ember egy kötet Littérét tart térdén, a nagy francia dictionnaire hidegen, tárgyilagosan beszél. Az asszony átjön a másik szobából, csendesen leül a sarokba, térdén összefonja kezét, fáradtan néz maga elé. Idegen helyen állandóan készenlétben vagyok, legszívesebben ceruzámat hegyezném a térdemre fektetett notesznel, kezemből megnyázott plajbásszal szeretnék ülni, készen arra, hogy jegyezhessem a riportot. Az ember azt mondja:

— Ez még akkor történt, mikor proféta voltam. Pontosan Messias.

Udvariasan mosolygok. Az emberek mondanak néha ilyesmit. Tudom, hogy nem kell fontosságot tulajdonítani neki, el lehet útni egy udvarias biccentéssel, egy mosollyal. Madách azt írta: „Nem Messias-e minden újszülött?” A következő sor így megy: „S csak később válik a szokott pimasszá.” Nem jelent semmit. A gyerek a másik szobában halálra sírni kezd. Az asszony feláll, lehajtott fejjel elmegy közöttünk, visszalát a szomszéd szobába. Biztosan ismeri már ezt a történetet. Proféták feleséget mindent tudnak férjükről.

— Ah, nem, — mondja kissé idegesen, bosszankodva s amellett, mint érzem nagy gyákorlattal, minit aki már sokszor elmondta ezt, azonos szavakkal, — most Ön azt hiszi, hogy valamilyen politikai értelemben... Vagy, hogy talán spleenem volt a kitaláltam magamnak ezt, a profétaságot. Szó sincs róla. Egy napon megtudtam, hogy proféta vagyok. Nincs is olyan régen, huszonnyolc éves voltam. Eppen telefonáltam. Egy papirkereskedőnek telefonáltam, dobozokat rendeltem, sárga címkével. Amikor letettem a kagylót, megtudtam, hogy proféta vagyok. Nagy szavamban voltam. Álltam a szobában, többször lenyultam a telefonkagyló után, szerettem volna felhívni valakit. Persze, kit nos volt az egész, meg kellett szokni, amíg az ember szemébe tudja mondani valakinek, hogy proféta, ő a proféta. Feszélyezett az egész dolog. Gondoltam, idegbaj, a rögzítmek egyik neme. De soha nem voltam, s azelőtt, se azóta olyan józan, annyira birtokában minden érzékemnek, mint akkoriban. Bizonytalan voltam, nem hittem el. Lementem az utcára, lementem a földalatti vasút lépcsőin, otttem egy másodosztályú jegyet. Mindez különösen groteszknak tűnt fel, meg kell szokni, hogy az ember éppen úgy állt meg egy metron, kiadja a fehérneműjét a mosónőnek a közben ő a proféta. Ne gondoljon semmiféle indiat masszakra. Krishnamurtitól akkor még nem is hallottam. Később mondták nekem, hogy ő is... szóval, hogy neki is... Lehet, nem lehetetlen... De az más, meri ő gazdag. Az uccán emberek jöttek néha hozzám, akiket azelőtt nem ismertem, félrehoztam egy kapualjba, vagy megleszték, hol lakom, feljöttek és tanácsot kértek. Vagy nem is, egyszerűen csak látni akartak, a közlemben lenni. Nagyon kínos. Nők, ha elmentek mellettem, visszaszórtak, kérdéseket intéztek hozzám, a címetet kérték, elhozták férjüket, gyermekeiket vagy barátjukat. S olyan terhes volt az egész, éppen egy nagyobb munkára készültem akkor, azt hit-

tem, hogy tró lesz belőlem, sejtettem már valamit a mesterség felől s egyszerre csak proféta lett belőlem... Megsugom Önnek, hogy a kettő együtt nem megy. Mindkettő egész embert követel... Különösen az trás. De a profétaság is. Meg kellett szokni ezt a különös kétféleséget s közben éppen akkor nagyon rosszul álltam anyagiakban. Mint proféta, mégsem mehettem koldulni. Az ember ad magára valamit. Egy napon aztán örökölttem, akkor megvettem ezt a házat, itt a vágóhidak mellett. Csak mi lakunk itt. A feleségem persze nem hitte el, hogy proféta vagyok. Sokáig azt mondta, hogy nincs semmi baj, majd jobban leszek... Ugy beszélt velem, mint egy beteggel... Azt mondta, menjek le Délre, pihenem... Mintha egy proféta pihenhetne! De mikor jöttek az emberek, egyre nagyobb tömegben, mert elég volt li-menni az utcára s rögtön akadt, aki megszólított... Amellett ne higgye, hogy valami szandálos proféta voltam. Nullással vágattam hajamat és éppen úgy öltözködtem, mint ma, konfekciórúhában jártam, melyet az áruházban vásároltam... Persze, mikor az emberek egyre sűrűbben jöttek hozzám, a feleségem is belátta...

— És mit hirdettél? — kérdelem.
— Semmit, — feleli élénken. — Hát mit hirdethettem volna? Nem volt nekem prog-

Uj életrajzírója szomorú véget jósol Al Capone-nak

700 férfi és 500 női tagból áll az alvilág fejedelmének bandája s évi tiszta jövedelme 30 millió dollár

Newyork, február 11

Al Capone kezd Amerika legérdekesebb alakjává nőni. Rövid idő alatt most jelent meg a második Al Capone-életrajz.

Ezt a könyvet F. D. Pasley csikágói újságíró írta, aki alaposan ismeri a híres banditavezért. Megírta, hogy

Al Capone olasz, nápolyi származású, de már gyermekkorában kikerült Amerikába, 43 éves, magas, izmos, csinos ember.

A háború alatt a francia fronton szolgált az amerikai légi hadseregben.

1920-ban, mikor a háborúból visszatért Csikágóba, egy fillérje sem volt, az utcán csavargott. Csillaga akkor jött fel, a mikor bevezették Amerikában az alkoholtitlalmat. Rögtön rávetette magát az alkoholempészetre.

Hamarosan tökéletes, nagyszabású alkoholempészbandát szervezett. Üzlete ma valóságos nagyüzem: 700 tagból áll. — Valamennyien nagy fizikai erejű és ravasz emberek és mindegyiküknek a lelkiismeretét néhány emberélet terheli.

De nemcsak férfiakkal dolgozik. Van egy női gárdája is. 500 prostituált. Csikágó különböző nyilvános házaiban.

A legtöbb nyilvános ház Al Capone tulajdona.

Ezek a nők szokott munkájukon kívül résztvesznek a csempészett alkohol terjesztésében, ezenkívül pedig szükség esetén kémiszolgálatra is kirendeli őket a mindenható vezér. Ha valamelyik el-lenségét törbe akarja csalni, gyakran kiküldi hozzá valamelyik csinos női alkalmazottját, aki aztán a kiszemelt áldozatot lépre csalja és a zsarolók vagy gyilkosok kezébe juttatja.

Al Capone különben nagy társadalmi életet él

és ott van minden csikágói premieren. — Ilyenkor mindig 18 hatalmas alakú szmokingos férfi veszi körül: a testőrsége.

Teljesen megbízható adatok szerint

Al Capone évi jövedelme 1927-ben 105 millió dollár volt,

ebből 60 millió dollár származott alkoholempészettől. A jövedelem többi része játékbárlangokból, kábítószerezletekből, nyilvános házakból és zsarolásokból folyt be. Természetesen rengeteg a kiadása, rezsiköltsége van a bandavezérnek. Óriási összegeket költ személyzetére, fegyverekre, politikusok, hatóságok, tendörök megvesztegetésére.

Évi tiszta jövedelmét körülbelül 30 millió dollárra lehet becsülni.

Gyakran vállal Al Capone megbízásokat is. Néhány évvel ezelőtt Csikágó külvárosa, a 70.000 lakosú Cicero közönségi választásokat tartott. Az uralkodó közönségi párt feltétlenül meg akarta tartani hatalmát. A választás megszervezésére, mint kitűnő szakértőt, Al Caponet bérlettel. A választási kampány heteken át tartott. Al Capone emberei mindennap megölték néhány ellenpárti kor-

rammóm. En nem készültem a profétaságra. Ön most Duhamelre gondol, Salavinre, aki egy napon elhatározta, hogy elmegy szentnek... Na igen, de az más, az irodalom... S Salavin különben is szent akar lenni, metódikusan, de én nem akartam semmi lenni, legkevésbé proféta. Az egész úgy jött, sorscsapászerűen. Nem volt nekem mit hirdetni. Az emberekkel a dolgairól beszélgettem, hogy milyen nehéz megélni s milyen nehéz becsületesnek lenni... Vagy azt se... Az időről, vagy egy mozielőadásról... Ami éppen jött... Mit képzelt? Elég az, hogy jöttek hozzám. Az ember nem készülhet, ha proféta.

— És aztán? — kérdelem.

— Aztán, — feleli. — Ez már utána volt, miután kizártak a pártból. Teljesen igazuk volt. Mit is kezdtek volna egy profétával? Mondhatom Önnek, kínosan feszélyeztet a dolog. En magányos természetű ember vagyok, nem szeretem a nyilvánosságot. Néha úgy jöttek hozzám az emberek, mint egy szubretthez. Az újságírók meginterjúvoltak, megkérdezték, hogy mit érzek, milyen színű nyakkendőt szeretnék hordani, mi a véleményem a pajtásházasságról... Nekem nincs véleményem a pajtásházasságról... Nem tartom fontosnak, bánom is én. Aztán egy napon elmúlt.

— Micsoda? — kérdelem.

— Az egész. A profétaság. — Rágyújtott. — Mondhatom Önnek, nagy megkönnyebbülés volt. En különben sem éreztem soha hi-vatást az ilyesmihez. De ha már rámszakadt, becsületesen viseltem. Hajlandó voltam a leg-vegső konzekvenciára is. Mit is tehettem volna mást? Az ilyesmi kötelez. Egy profétának a lényege az, hogy vállalja a legvégső

test, nőket, gyermekeket raboltak el, fenyegető leveleket küldtek az ellenzéki polgároknak, majd a választás előtti napon s a választás alatt

páncélos autókban robogtak be a város utcáit és valóságos utcai harcokat rendeztek a rendőrökkel.

Természetes, hogy a megrémült város engedelmeskedett Al Capone parancsainak és nem szavazott a bandita által „destruktív”-nak mondott jelöltekre.

Mindezekért a szívezségekért

Al Capone óriási előnyökben részesült

Szerkesztői üzenetek

K. L. Maganuton is meg lehet tanulni. A könyv elküldéséről intézkedtünk.

Zeus. Ha minden úgy van, ahogy előadja, akkor a vízdíjat ön tényleg nem köteles fizetni, de viszont Y, aki önnek bérbeadta a helyiséget, tartoznék megfizetni.

Sz. F. Legjobb békésen, egy közösen választott, nem hivatalos bíróság útján (mindegyik egy-egy bizalmi emberét kéri fel és elnöknek egy közös, egyik irányban sem elfogult ismerőst) elosztani. Akinek jobb rész jut, a többiekkel megállapodás szerint kárpótolni tartozik, ha csak az a rész nem sorshúzás útján jutott neki, ami szintén lehetséges. A kárpótlás fában is történhetik. Óvakodjanak attól, hogy perre vigyék a dolgot.

1600. Csak templomtól és iskolától kell legalább száz lépésnyire lennie, egyébként a fogasztási szövetkezetnek akár a szomszéd-ságában is lehet. Az áthelyezésért az engedélyt a pénzügyminisztériumtól kell kérni, de igazolja az új helyiségnek higiénikus szempontból is megfelelő voltát.

P. E. Sportkocsival és öszzérrel tervezett világkörüli utjukhoz ép úgy rendes utlevél (ne-jével együtt lehet közös) és vízumok kellene. Mintha csak egyszerűbb utra indulnának. Azt kijárni hogy, a vízumok ingyenesek legyenek és a hatóságok előmozdítsák az önk vállalkozását, nagyobb feladat, mint maga a földkö-rüli út. Egyébként is ma már annyian járnak a világ körül gyalog, biciklín, kocsin, autón, lóháton, csónakon, repülőgépen stb., hogy már elveszett az ilyen út varázsa, kivált, ha koldu-lással van összekötve (a levelezőlap árulása is az). De ha mindenáron menni akarnak, utjuk-hoz a legjobbakat kívánjuk.

Diszkrétció. Csak akkor mondhatunk ítéletet íróképességéről, novelláiról stb., ha olvastuk. Gépirással is, másképp is csak a papír egyik oldalára, de helyesírási hibák nélkül, mert le-velében hemzsegnék s ez rossz ómen az író-ságra is.

I. B. A régi italmérési engedélyeket nem le-het elvenni. Az Erdély útja rövid idő alatt megjelenik.

N. I. Szászrégen. Újabb rendelkezése nincs. De nem valószínű, hogy a bezárásra vonatko-zó rendeletet visszacsinálják.

Régi előfizető. Itt csak a munkainspektor vagy a per segit, ha ugyan az ilyen „vezér-di-rektori” önkény és rosszindulat ellen (folyt.)

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdal-mak csakis a

Dr. MANU MUSCEL-től
ANTINEURALGIC

Által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyábat) tar-talmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kap-ható gyógyszerárakban és drog-riákban.

konzekvenciákat. De nem történt semmi ha-sználó. Egy napon elmaradtak az emberek, sőt egyesek gunyosan beszéltek velem, azok is, akik régebben önként jöttek hozzám, hogy hallgassanak. En nem hittem soha senkit. Mentem az uccán, utaztam a metróval, nem lépett hozzám senki. Az egész hatás elmúlt. Megint elkezdtem írni. On például, On nem érez semmit, most hogy itt ál velem szem-ben?

— Nem, — mondtam és felemeltem az orrom és szimatoltam. — Nem. Határozottan semmit.

— No látja, — mondta diadalmasan, miké egy nagy bizonyítékot. — Ugye mondtam, hogy elmúlt.

S megkönnyebbülten nevetett maga elé.

a hatóságok részéről.

Büntetlenül dolgozhat, sem őt, sem gyilkosait nem tartóztatják le. Ő az örök ismeretlen tettes, akinek ügyeiben mindig „holpontra jut” a nyomozás. Mi-kor legutóbb egy kisebb kihágási ügy-ben, tiltott fegyverviselés miatt, néhány hétre letartóztatták,

ugy élt a cellában, mint egy fejede-lem.

Telefont rendeztek be a számára és állandóan interurbánbeszélgetéseket is folytathatott bandájának newyorki ki-küldöttjeivel, 500 dolláros remek rádió-készüléket bocsátottak rendelkezésére, hogy ne unatkozzék, perzsa szőnyeget, klubfotójukat kapott.

A könyv írója szomorú véget jósol Al Caponének, mert, — mint írja, — eddig még egy bandavezér sem halt meg természetes halállal, előbb-utóbb könyörtelenül vé-geznek velük a konkurenseik.

hogy adatai helyesek) egyáltalán van segít-ség a mai viszonyok közt.

R. K. Sok függ attól, milyen észlete van, milyen járatok vannak s hány kocsija műkö-dik. Tessék felelősségre a nyilván tulzott kivé-tést.

80489 Bucuresti. Nagyon egyhangúvá válik a sok rendelés s a revizió folyto-nos előtérzése. Nem közölhetjük.

S. L. Kolozsvár. A hirdetésekért nem vállalhatunk felelősséget. Az annak a felelőssége, aki közétette.

G. előfizető. Bizony ezen nem lehet so-gíteni, annak ellenére, hogy a helyzete rosszabbodott. Valahogy a kamatokat ki kellett volna szorítani, hogy tartozása igazoltassék.

Mozdonyvezető. A brassói X. Iparfel-ügyelőség (Brassó, Kut-u.) lehet vizsgát tenni. A folyamodványhoz erkölcsibizo-nyítvány, hat hónapi gyakorlatot igazoló bizonyítvány és iskolai bizonyítvány a végzettségről kellenek. A vizsgát magyar nyelven is leteheti. Az államvasutai kur-zusról nincs most szó.

Brassói hentesmunkások. Panasukat, mi-után azt névtelenül, aláírás nélkül küldték, la-punkban nem közölhetjük. Attottuk a brassói munkatügyi felügyelőséghez.

W. Gy. előfizető. A nővér nem lehet fla-talabb vagy idősebb nőtestvére valakinek. Ha fla-talabb nőtestvért akarunk megjelölni, arra ott a hiba, ha idősebbet a nője szó, bár ez utó-bbival inkább a nagynénét nevezzük.

6513414. Nem köteles redukálni, törvény még nem kényszeríti rá, csak méltányosságból és érdekből, nehogy még kevesebb bört kapjon egy más lakótól, engedhet, ha akar, a házu-lajdonos.

G. L. Sibiu. Nem nyertek. Hadifogoly övegye. A kilátás nagyon co-kély, is a holtányvilágítás után, aminek meg kell történnie, lépéseket tehet a hadifogoly ügyében.

M. A. A nyugdíjkülönbség a különböző ka-tegoriák miatt van. Ilyen eltérés a közlist-visezőknél is meg van, a régi és az új nyugdíj-ve-selőknél is. Egyébként támogatásért a Magyar Párt bukaresti irodájához fordulhat. (Strada Transilvaniei 6.)

Sz. D. Eljártunk, hogy nagyon is érthető és indokolt kérésében támogassák.

MEGALAKULT A VIOLAKERESZT

A „nemzeti ég” biztonságának kérdése fontosabb, mint a szárazföldi határ

Látogatás egy Montreux feletti villában Stackelberg orosz vegyeszmérnökénél, az újabb haditechnika lángelméjénél, aki megszervezi a nemzeteket a gáztámadás borzalmával szemben. A szovjet a legújabb hadgyakorlatoknál százezer polgárt ellátott gázalarcokkal.

Genf, február 13.

Nem szabad csodálkoznunk rajta, ha ez a titokzatos ember, Stackelberg S., az egykori testőrkapitány, aki valamikor Atyuskát szolgált, ebben az egyszerű Montreux-környéki villában a háború óta hegyek között már egy órája az eljövendő háborút fejtegeti.

Aszerint látogattam meg az orosz hadsereg franciaországi tüzérség bizottságának háború alatti vezetőjét, mert Stackelberg S. műszaki kapitány néhány nappal ezelőtt

feltűnést keltő könyvet írt a gázháborúról és a könyv hírtelen az érdeklődés előterébe állította személyiségét.

Magas, elegáns, választékosan öltözött orosz arisztokrata Stackelberg, aki az igazi hadászati lángelme fényességével és tájékozottságával világít be a modern katonai tudományok minden rejtekébe.

Chernex nem hívják a nemzeti falucskát, ahol alig látni embereket

— Ne áltassuk magunkat — mondja a kapitány ur tágas dolgozótermében, midőn magunkra maradunk — igenis lesz háború. Tudok róla, hogy a nemzetek bizonyos nyugtalansággal tekintenek a jövőjük elé, hisz a tömegek mindegyike előtt hallanak a légi fegyverkezés szokatlan arányairól, és ezzel szemben csak azt tudják, hogy a súlyos következmények elől annak idején senki sem szökhet meg.

— Holott meg lehet oldani a nemzetiség biztonságának kérdését is. A nemzetiség védelme dominálóan fontos szerepet játszik a szárazföldi határok őrzésében és a tenger uralásának lehetőségeivel szemben a nagyhatalmaknál, csak hogy minden nemzet felhő nélkül mély kétségben szeretné látni ezt az esetet.

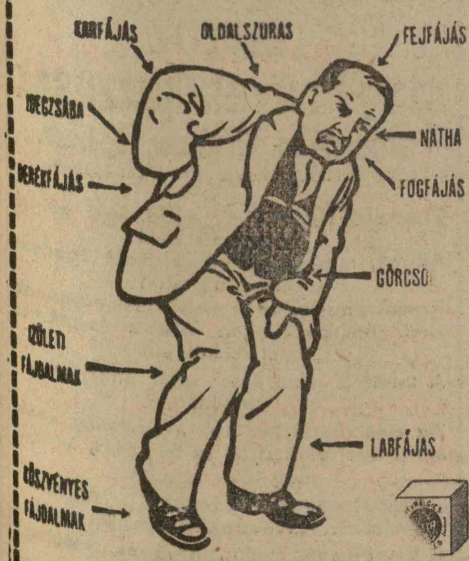
Ebből a bajlambó jött világra Anglia és a „home defense” és az északamerikai Egyesült Államokban a „sky defense” szervezete, hogy valamiképpen védelemben helyezze a népeket a közelgő légi-veggyi háború pusztításaival szemben.

Az alatt a néhány óra alatt, amit a bolsevizmus elől elmenekült orosz arisztokrata-intellektuális villájában töltöttem, meggyőződtem róla, hogy Stackelberg, aki működését, mint a Revue Militaire Suisse (Svájci Katonai Szemle) főmunkatársa a gázháború tanulmányozására szenteli, bihetetlen alaposággal ismeri a népek stratégiai védelmének és harcászati jövőjének óriási kérdéskomplexusát.

TESTA

FÁJDALOMCSILLAPÍTÓ

PARATLAN

FELÜLMULHATATL

RÖZSÉKNEK INFLUENZÁNAK REUMÁNAK

KAPNATO MINDEN MODERN

GYOGYSZERTÁRBAN ÉS DROGÉRIÁBAN

„D. C. A. ágyuk” és üldöző-repülő

Kitekint az ablakon, a Lac Léman bárátságátalan tükörén keresztüllik tekintete a francia Alpesek hóbarázdás sziklaóriásai felé. Majd kis idő múlva megszólal.

— A népeknek joguk van ahhoz, hogy békességben gyarapodjanak, viruljanak és nemcsak a győzők, hanem a legutóbbi háború legyőzött nemzetei is megvédhessék magukat külső támadásokkal szemben.

Hisz maga a törvény is megengedi, hogy revolvert fogjunk arra a gázfickóra, aki az utszélen ránkleselkedik.

— A fölvilágosítás és az önvédelem eszközeivel kell fölvertetni a népeket, különben rabulogtatás lesznek a többieknek. Az üldöző repülőgépek, amely a lakosság népes központjait védi a légi támadásoktól, nem kerekedhetik föl, hogy kiírta valamelyik ellenéges ország népét, de cirkálásai, valamint a kémiai támadásokat elhárító D. C. A. ágyuk dörge közből — ha szabad így kifejeznem magam — nyugodtan alhatunk, mert a gázszóró repülőgépek aktivitása többé nem tehet kárt bennünk.

— Ha ilyen üldöző repülőgépeink vannak, melyek óránként 360 kilométeres sebességgel hasítják át a levegőt, még nem szolgáltatunk okot a háborúra, sőt csak figyelmeztetjük esetleges rosszindulatú embertársainkat arra, hogy ne merészkedjenek birtokunkra törni, mert résen vagyunk! A dinamikai, támadó fegyverkezés gyilkos lehetőségeivel szemben haditechnikánkat statikai, védelmi irányban kell kifejleszteni. Csakis ez esetben élhetünk független politikai életet.

Leveze esre var a régi nemc

Osszekötöttségben állok Svájc legelső katonai elmével és a velük — főleg F. Heyler ezredessel — karöltve végzett munkám alapján minden csöpp akaratomat már esztendőnk óta annak a kérdésnek a tanulmányozására szenteltem, hogyan védekezhetünk a légi betörések veszélyei ellen? S ma már ismerjük a tökéletes polgári védelmi rendszert.

Az ötödik fegyver megjelenése a háborúk történetében nemcsak új veszélyt hozott, hanem egyben friss fej-

— Éppen azért, mert pillanatnyilag nem tudunk leszerelni, gondoskodnunk kell a polgárság védelmezéséről. Svájcban legutóbb éppen kezdeményezésemre alakult meg a

Violakereszt Szövetség, amely nemzetközi liga lesz, hasonló szervezet a Vöröskereszthez, magvát jelent a nemzetek közös megegyezésének, amely erőleyes rendszabályokat tesz a lakosság megóvására. Ebben a nagyszabású munkában a hazafias szövetségek, ipari és társadalmi egyletek működnek közre. Legelőször a szovjet ismertől a tennivalókat és a legutolsó odesz szai hadgyakorlatok alkalmával

több mint százezer polgári mozgósított gázalarcot látta el és kioktatta őket arra, hogy miként kell eljárniok has gázbomba hull a városra.

Amerikában sporttényezők ismertetik meg a lakosságot a gázháború elleni védekezés tennivalóival.

— Bizony a repülőgépek nem jön zavarba a parti ütegek disszonáns muzsikájától, de még akkor sem, ha dreadnoughtokat gördítünk utjába. De ismétlem, oly ejlett a védekezés, hogy

már 30 kilométer távolságból leleplezhetjük a magasban kóválygó gázszóró repülőket.

Ebből az arányilag óriási távolságból a speez-féle készülék akusztikai tölcserrel ogja fel a légkullamból a repülőgépjött berregését és jelzi a veszélyt automatikusan egy teleszkopos szerkezet segítségével.

A maszkahál

Kipirul a szőke műszaki tiszt és rálehel a szemcsipetűjére.

— A fényes szőke egy pillanat alatt éles világossággal borítja a repülő, mielőtt szemebe is jutna visszafordulni a pilótának.

lődési állomást is jelent.

Majd így folytatja az orosz műszaki tiszt:

— Ismerem a világháborút, mert élttem benne és ott asszisztáltam a gázháborúk megszületésénél. Katona vagyok, az is maradok világeletemben, de kedves előttem minden ember élete. Fájlaltam, hogy a katonaság 16 percentje megfulladt az első gázhullámokban, amit 1915 áprilisában alkalmazott először a német hadsereg és amellyel szemben merőben készülletlenek voltunk. Akkor a legénység nem tudott másként védekezni, ellene, minthogy arcához szorította a húgyfolyadékba mártott zsebkendőt. De a háború végén, amikor a fojtóanyagtamadásokkal szemben gázalarcokkal védekezünk, már másfél-százalékra csökkent le ez a magas veszteségi arányszám.

— A gáz igen veszélyes, de nem legyűrhetetlen ellenfél. Hisz annak a 2000 tonna „Vincennite”-nek (illetve nagyon mérgezett acide cyanhydrique-nek) segítségével, amit a franciák a németekre lőttek a legutolsó világégés folyamán, akár 20 milliárd embert is el lehetett volna pusztítani, ha ezt a retentő sokadalmat valamilyen zárt helyiségben éri a gázhullám. Ehelyett a „Vincennite” csak 3000 halottat okozott a német hadseregben (1-2 százalékos veszteségnek felel meg), a többi kivédte a gázmaszk.

Igaz, azóta rengeteget fejlődött a vegyi-légi háborústechnika, de nagyot haladt a védekezés módszere is. Midőn az ember pusztító kedvében rombolni akar, segítségünkre jön a védelem nemtője.

— A népek szakadatlanul erősbitik légi haderejüket és természetesen, hogy egy szép napon más országokkal is érvényesíteni akarják majd a légi potenciájukat, hogy ilyen módon pánikba sodorva az ellenséges ország lakosságát, gyorsabban vívassák ki győzelmüket.

— Még össze sem ült a leszerelési konferencia, máris csödtől vallott, a kétszínű politikája miatt.

A hatalmak nem akarnak leszerelni!

— Jobb volna, ha beérnénk a világ urai a fegyverkezés nyílt csökkentésével, a melyet a különböző nemzetek számbeli arányuk és stratégiai helyzetüknek megfelelő egyenlőség alapján valószínűsít meg.

Automatikus repülőjelző

A légi védőgyök megkezdik a tüzelet és akcióba lép a polgári védelem. Megjegyzem ilyen támadásoktól inkább a városi bérkaszányák emberét kell megvédenünk, mert az izolált helyeket ügysem keresik föl a légi rajok az ekzpeditio költségese volta miatt.

— Be kell ismernünk, hogy nem a legkedélyesebb mulatság az ilyen maszkabál, ám nem is olyan kényelmetlen, min sokan hiszik. A jó gázalarc ahhoz simul és hosszú órák alatt is könnyedén mozgathatunk benne. Ha nagyobb erőfeszítést végzünk, akár 70 liter levegőt is magunkba lélegezhetünk a légítisztító szivattyún keresztül. Gummival bélelet és közömbösítő réteggel ellátott ruhát veszünk magunkra, a házat pedig a kettős ajtók segítségével légmentesen elzárjuk. Ha mégis behatolna közénk titokban a megfoghatatlan szörnyeteg, permetyő felszereléssel fertőtleníthetjük a szoba levegőt. Különben villamos ventilátorok működnek, amelyek hasonló gázvédelmi rendszeren alapulnak, mint a gázalarc vagyis méregtelenített, friss levegőt becsájtanak rendelkezésünkre.

— Sokkal veszélyesebb, ha nem vegybombák, hanem robbanó bombák hullanak lakásainkra. Gáztamadások idején például akár a színházi előadásokat és estélyeket is nyugodtan folytathatjuk, a légmentesen elzárt házban, nem lehet bántódásunk.

Robbanó lövedékekkel szemben azonban csak többméter vastagságú cemerfalakkal védett várerődítményekbe érezhetjük biztonságban magunkat.

A fojtógázontó repülőgépek munkáját megóv bennünket a rendes laposfedlű modern bérpalota... éppen csak betör a ágvázott kőlapokkal kell kiarakni a épület felső emeletorát, valamint a mozsálmatraokat helyezni a tető alá

hogy a győnge robbantóerejű bomba ne hasítson végig a szobákban és ne teljesen kárt az élőkben.

Stackelberg S. kapitány minden ízében katona, aki a fegyverrel szemben védekezni akar. Őseink — ugymond — eleinte a puskaport és az ágyút is méltatlannak találták, de aztán rájöttek arra, hogy háboruban is szemesé a világ...

— Svájc már védekezik a légi veszéllyel szemben és a nemzeti tanács legutóbbi határozatából kifolyólag 20 millió frankot fordít a deffenzív fegyverkezésre. A Violakereszt működik és meg akar nyerni minden nemzetet a gázátadások veszélyei elleni védelem számára.

Fölpillantok az egykori cári tisztre, aki csakugy remeg a mondanivalójának túlfutottságától. Mint Jannings kiváló filmalkaja úgy tűnt le az elegáns, karcos Stackelberg kapitány a cári testőrgárda színes világából és a világtörténelem forgószínpadáról a svájci havasok csöndjébe zuhan, ahol jövendő pusztításokon elmélkedik és óvni szeretné embertársait a veszélytől.

Maria jövőben

Híába, a haladás, a technika és a felfokozott igények százada vagyunk és nem lehet megállni a konyhaművészet terén sem a rántott csirkénél, joldalt uborkasalátával a kalapja mellett), töltött káposztánál (sült kolbászsájjal egybekötve) és hasonló primitív tápanyagoknál. Ez az igazságot ismerte fel Marinetti a nagy futurista, aki néhány igazán modern és megszívlelendő elvét fektette le legújabbban az inyesmesterségnek. Ezeket szeretném a jelen és a jövő Marijainak, Julcsáinak stb. melegen (nehogy elhűljön) a figyelmébe ajánlani. Tehát: összhang az ételfogások, a terítés, az étellek színe és íze között Magyarul, teljes ételt fehér abroszon, parikás krumpli vörös abroszon, mákos nudli piszkos abroszon adunk fel. Csak eredeti fogásokat adjunk. Ocska szakácskönyvek nem jöhetnek tekintetbe. Eredeti dolgok: Csokoládé fohagymás kolbással, gesztenye piure olajban gersiflettelt, tölcseuspájj gajdeszmódra stb. Az ételek alakja és színharmóniája gyakoroljon kedvező benyomást lelkünkre. Így pl. egy modern sültkrumpli legyen bíbrifekete és nézzon ki úgy, mint egy várkastély a Kárpátokban. Nemde, már is megvan a kedvező benyomás fentemlített lelkületünkre. El a késsel, villával és kanállal, egy barbár kor e szegénytelen emlékeivel. Hiszen a modern ételek tapintási érzékünkre is esztétikusan hatnak, kár volna a kedvező alkalmat elmulasztani. Csak tessék elképzelni egy remek erőlevest, marékka fogyasztva. Na ugyebár. Vagy makarónit mutatónjra csavarva, majd ismét visszasodorintva. Netán almakompótot feltevve vagy sárgakását felszippantva. Mindez kis gyakorlat után úgy közelebbi hozzátartozóink, mint távolabbi ismerőseinkből ki fogja váltani a kívánt hatást. Vagy itt vannak a parfümök. Ugye eddig senki se gondolt arra, hogy pl. babhevesbe nárcisz illatot csepegtessen. Nos, ez tán másképp lesz.

Abbát-szalonna helitróppal, kalarabé ibolyával, spenót lótszillatta és fohagymás-piros lilom-parfünnel lesz felszolgálva. Egy-egy fogás után a kezem légtelenítve lesz, hogy az új fogást friss érzékkel élvezhessük. Persze étkezés közben, már t. i. a fogások között, illetve az egyes fogások előtt az illető étel hangulatát alafestő zeneszámok adandók elő. Ez ugyanis felelőti a már élvezeti izt és helyreállítja izfelvő képességünk teljességét. Csak példának: vadás ételek előtt jazz-darabokat, limonádé előtt tangót, rizsfelfújt előtt operett-áriákat, végül vesepecsenye előtt Wagnert nyújtunk. Az étkezés alatt tőszót mondani, politizálni, vagy a jelenlevők étvágyát másképpen elvenni tilos.

Rendkívül hatásos azonban a szünetben néhány ujszerű ételt hirtelen behozni, majd felmutatni és ismét kivinni. Ennek előnye, hogy felkelti az érdeklődést és megmarad az étel, amelyből másnap kitűnő vadász-gulyást, rablólust, vagy fásirozott zagyaléket lehet sikeríteni. Csak természetes, hogy minél többféle íze van egy ételnek, annál sikerültebb. Így a libacomb lehet többek között vizesdi-nyozó, stb. Az ételek ízükön kívül keltsenek hangulatokat. Egy távolkeleti utazás, egy családi jelenet, egy szerelmes románca, stb. hangulatát. Egy mákostekercs ecetben felkeltheti egy anyós megérkezésének sőtét bakacslna vont pompáját. Vagy nem egy provázni dal renga ki egy stampelli tejfeles őzgerincből? Reményilem, sőt bizton hiszem, hogy a nagy Marinetti elgondolásának e szerény vázlatja megihletendi korunk, sőt a jövő összes minde-nesfőzőit, sőt még más szép lelkeket is és el fog jönni az idő, amikor büszkén és emelt fejjel lehet minden uriember paradicsomszöszit mutatónjával és lencsés tenyérből, fahéjjal és szerezcsendítővel, amelyet a mellényzsebből szór diszkrétan a lizető fejére.

Pintor.

világ-márka!
Egészséges
érdeklében

OLLA
GUM

GYOGYJEN SZÁNY UTÁNZATOKTÓL!

Hírek

Szajcban, ott híreket kapok,
Hogy ott már nők a papok!
No azt sem álmódta Káloin,
Hogy utódja lesz egy Máloin!

Mihalache kijelenti,
Hogy a „csütörtököt” menti.
Erre soknak okoz gondot,
Mivel „csütörtököt mondott”...

Időjósást valahára
Tessék kérem rám is hagyati
Sülyed majd a cikke ára,
És sok üzlet be fog fagyni!

Nusz Kálmán a CFR-nél
Többet sikasztott ezernél!
Ne nevezük őt mi Nusznak
Ha hiány van, sőt Minusznak!!

Felkopik a póstás álla,
Morgan adós maradt nála.
E tényen nem ballagunk át,
Mért nem végez póstamunkát?

Inconnue.

Váltót hamisított Tibor Dénes, az „Erdélyi Génius” könyv- terjesztő-vállalat tulajdonosa

Kolozsvár, február 13

Az itteni ügyészség bűnvádi eljárását indított Tibor Dénes könyvügynök, ál-hírlapíró ellen, akinek „Erdélyi Génius” cég alatt könyvterjesztő vállalatot (váltó Kolozsváron. Tibor nemrég váltó-jótállást kapott egy itteni lapvállalat igazgatójától, hogy bankkölcsonát vehessen fel. A váltók darabonként ötezer lej-ről szóltak és összértékük százharmincezer lejre rugott. Tibor Dénes, egy mérész elhatározással, mindegyik váltót huszonötezer lejre kerekítette ki, olyképen, hogy az ötezres számok elé egy-egy kettes számot írt. Lejáratkor a váltókat nem tudta beváltani, mire megóvatolták azokat és a kezese így tudta meg, hogy négy-százezer lejig van kötelezve. A szélhámos könyvügynöknek egyébként más visszaélések is terhelik: tulságosan könyv-nyű lelkiismeretét, így például maga az a tény, hogy hét éve fennálló cége ipar-engedély nélkül működött. Hogy hitelező-zi ne zaklassák, minden ingó és ingatlan tulajdonát egy pesti könyvkiadóval le-foglaltatta.

Tibor Dénes ellen még több más peres ügy van folyamatban, amelyeket valószínűleg összesítve fog tárgyalni a kolozsvári bíróság.

— Időjelentés. Budapestről táviratozák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint havazásra és havas esőre hajló idő várható, fagypontra körüli hőmérséklettel.

— Emelkedik a magyar régiségek értéke. Budapestről jelentik: Párisi hírek szerint a közeli napokban Budapestre érkezik Guillaume, a világhírű francia régiségkereskedő, abból a célból, hogy a magyar fővárosban fiókot állítson fel. Guillaume rendkívül érdeklődik a magyarországi származású régiségek iránt. Sőt azzal a tervvel is foglalkozik, hogy saját rezsijében ásatásokat fog folytatni Magyarországon különböző vidékein.

— Aradi hírek. Tudósítónk jelenti: A buza ára az itteni piacon kétszázhuszonöt lejre esett vissza. Eladás így is alig történt. — Kalmár Nándor fia grafikai műintézet fizetéseket jelentett. Aktivája kilencszázezer lej, passzívái egymillióhat-százezer lej tesznek ki. — Az aradi krízisre jellemző, hogy a városháza árlejtést hirdetett irógépeinek karbantartására. A beérkezett ajánlatok között három olyan is volt, amely teljesen ingyen vállalta az irógépek karbantartását, sőt ingyen irógépet is ajánlott fel, bizonyára abban a reményben, hogy ezáltal később komolyabb megrendelést is kap.

ORION
RADIO

— Harminnapos vizsgálati fogságot rendeltek el Kun Andor, a szeszgyárak véme ellen. Kolozsvárról jelentik: Az itteni rendőrség tegnap letartóztatta Kun-Kohn Andor szamosujvári származású szélhámost, aki az utóbbi években, mint állítólagos feketeszesz-inspektor, milliókkal zsarolta meg a szeszgyárosokat. Kunnak az volt a módseze, hogy néhány bűntársának az élén, mint egy Bukarestből kiküldött repülőbizottság elnöke, éjszakánként idején lepte meg a gyárakat, jegyzőkönyvet vett fel, majd minden esetben hajlandónak mutatkozott jelentős megvesztegetési összeg fejében a jegyzőkönyvet megsemmisíteni. Egy Gerend közszéneli szeszgyárost egyizben megfenyegetett, hogy ha három napon belül nem küld be neki Kolozsvárra kétszázhatvanezer lejt, úgy fel fogja jeleníteni feketeszesz üzelmek miatt. Egy másik alkalommal egy nagyküüllői szeszgyárostól „vágott ki” ugyanilyen módszerrel százötvenezer lejt. Az egyik üzletfelét pedig revolverrel kényszerítette a sárp leadására. Kun-Kohn Andornak egyideig volt is szeszinspektori megbízatása de ezt sem rendes uton szerezte, hanem pénzt adott érte, olyképen, hogy egy tényleges inspektorot megvette, miután — mint mondotta — ő jobban tud azzal „operálni”. Az ilyenképen bitórt inspektor „tisztességért” havi bért fizetett. Kun Andort kolozsvári lakásán, a Széchenyi tér 10 szám alatt fogták el, ahol egyidejűleg házkutatást is tartottak. Sikerült itt számos kompromittáló iratot lefoglalni. A vádtaának ma harminnapos vizsgálati fogságot rendelt el Kun ellen, amely idő alatt valószínűleg társai is — több ismert, előkelő személyiség — rendőrkézre kerülnek.

— Száztíz halottja van január elseje óta az alpesi téli sportnak. Bécsből jelentik: Az alpesi segélynyújtóállomások kimutatása szerint az osztrák, bajor, francia és olasz Alpokban január elseje óta száztíz halat meg a téli sportok következtében. A halálos szerencsétlenségeknek ez a nagy arányszáma fokozottabb elővigyázatosságra indította a turistákat és a téli sport kedvelőit.

— Egy diák rablóbandája. Budapestről jelentik: Veszedeles rablóbandát tett ártalmatlanná a rendőrség. — Egy tizenhétéves diák, aki karácsonykor ott hagyta a Barcsai-utcai gimnáziumot, a kinek apja Szegeden bankigazgató, anyja pedig bárónő, Tollinger István asztalos és Mezei József kömivessel és több más rovtimultu alakkal rablóbandát szervezett, mely rövid idő alatt a fővárosban és környékén huszonhárom betörést, rablótámadást és zsebmetészt követett el.

Nyugodt alvás, friss ébredés az egészség legjobb kifejezője. Egészségének fenntartásához, idegeinek erősítéséhez járul hozzá, ha reggelire, uzsonnára Ovomaltine-t használ.

— Február végéig meghosszabbították a tavalyi vasúti kedvezményeket. A CFR vezérigazgatósága az újságírók szabadjegyeit a hadirokkantak, özvegyek és árvák 75 százalékos utazási kedvezményét, valamint a vasúti személyzet kedvezményre jogosító igazolványainak az érvényét február 28-ig bezárólag újból meghosszabbította.

— Elitéltek egy hetvenegy éves betyárt, Savanyu Jóska bandájának utolsó tagját. Szombathelyről jelentik: Az itteni bíróság ma elítélte Liliom Petit, a hírhedt Savanyu Jóska-féle bandának utolsó, életben levő tagját, Liliom Peti hetvenegy éves öreg betyár, aki ötvenegy évet különböző fegyházakban töltött el. Legutóbb gyilkosságot volt becsukva s csak nemrég szabadult ki. Most azért került megint bíróság elé, mert egy gazdától harminc pengőt és különböző ruhákat csalt ki.

— FIGYELJE a címkéjén feltüntetett lejáratot és ujtisa meg lejárt előfizetését, hogy megszakítás ne legyen a lapküldésben.

★ Háborgó szenvedélyek, németül beszélő monumentális filmalkotás az Astra (Apolló) mozgó meglepetése. — Conrad Veidt, Fritz Kortner, Heinrich Georg, Tala Briel a főszerepekben. Végre a közönség óhaja teljesedésbe ment megkapja azt, amit kívánt. Idegfeszítő cselekmény, a legkedveltebb és elismert nagy művészek összjátékát, plasztikus képeket és eddig még nem tapasztalt tiszta leadást. A közönség dönt, jöjjön, lassan és itéljen.

— Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomorbélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával mellett visszafordítható. Számos orvos a Ferenc József vizet mindkét nembeli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendeli. — A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Ha hashajtóra van szüksége, vegyen be este 2 szem piciny Artin dragéet, reggelre enyhe, biztos széke lesz.

— Felemelik a palesztinai zsidó bevándorlók kvótáját. Londonból jelentik: Hotekig tartó tanácskozás után tegnap végre megegyezés jött létre az angol kormány és a Jewish Agency között. Eszerint Anglia, bár a legutóbb kiadott Fehér Könyvben lefektetett alapelveket nem hajlandó megváltoztatni, könnyíteni fog valamennyire a zsidó bevándorlásra és a bevándorlásra megszabott kvótát minden valószínűség szerint fel fogja emelni. Ezenkívül gondoskodni fognak arról, hogy a zsidó bevándoroltak az araboktól földet vásárolhassanak.

— UJTISA MEG lejárt előfizetését idejében, hogy megszakítás nélkül mindennap küldhessük továbbra is címére a lapot. (Kísérje figyelemmel a címkén feltüntetett lejáratot).

XI. Pius pápa rádióüzenete

Róma, február hó 13.

Csütörtökön délután történt meg a vatikáni állam saját rádióleadó állomásának ünnepélyes megnyitása. Az ünnepélyes aktust Európa összes számottevő rádióállomásai közvetítették. Középeurópai időszámítás szerint XI. Pius pápa 4 óra 30 perckor érkezett a Citta di Vaticano elé, amikor jövetelét harsonák jelezték. Negyedóra múlva a Szentatya is a mikrofon elé lépett s latinnyelvű beszédé-

ben, amelyet a papsághoz, a szerzetes-rendekhez, a misszionáriusokhoz, a gazdagokhoz, szegényekhez, munkaadókhoz és munkásokhoz intézett, békét kívánt a földkereksége minden emberének s egyúttal apostoli áldását küldötte szét a világra. A Szentatya beszédét francia, angol, német, szláv és spanyol nyelven is tolmácsolták. Ezután a pápa a vatikáni tudományos akadémia üléstermébe vonult kíséretével s rövid ülés keretében az akadémia tagjának választotta Marconit, aki nek igen nagy szerepe volt a vatikáni állomás megépítésében.

↑ Románia legyőzte India csapatát a ping-pong világbajnokságon. Budapestről táviratozák: Az asztali tenisz világbajnokság tegnapi küzdelmein Románia 5:1 arányban verte India csapatát. Németország 5:0-ra verte Litvániát. A férfi egyesben a következő eredmények voltak: Bull (angol)—Klucsik (magyar) 21:10, 21:12, 21:16. Lauterbach (cseh)—Házi (magyar) 19:21, 21:17, 21:17, 21:16. Proffit (angol)—Steiner (román) 21:13, 21:10, 18:21, 21:17. Swager (német)—Schacows (lett) 18:21, 21:18, 21:18, 16:21, 22:20. Boros (magyar)—Lovász (magyar) 21:16, 21:19, 21:17. Oschinsch (lett)—Nickelsburg (német) 21:5, 18:21, 21:19, 21:15 21:9. Madjaroglou (német)—Sipos (magyar) 21:19, 21:16, 21:15, 21:9. — Bellák (magyar) — Kirloskar (indus) 21:8, 21:13, 21:13. Szegedi (magyar)—Csányi (magyar) 21:16, 19:21, 21:13, 21:11. — A csapatversenyben Magyarország újabb 5:0 arányú győzelmet aratott, ezúttal Ausztria ellen. — Csehország—Svédország 5:3. — Csehország—Románia 5:0. — A tegnap esti küzdelmek legnagyobb meglepetése Bellák (magyar) veresége Madjaroglou némettől, aki 3:2 arányban győzte le. A női páros világbajnoksági döntőben Mednyánszky—Sipos pár legyőzte a Gál—Tiszai párt 3:1 arányban, miáltal a világbajnokság helyezési sorrendje a következő: 1. Mednyánszky—Sipos (Magyarország). 2. Gál—Tiszai (Magyarország). 3. Smidova (cseh)—Müllerné (német) és ugyancsak harmadik: Forbáth—Reitzer (Ausztria).

— Nyakszirtmeredéssel komplikálódik az influenza Angliában. Londonból jelentik: Az aldershoti katonai táborban influenzából származó nyakszirtmeredési járvány tört ki, amely a fővárosra áterjedt. Az egészségügyi hatóságok mindent elkövetnek, hogy a halálos fertőzést lokalizálják.

Anacot-pasztilla szopogatásával fertőlenítse a száját és garatüreget. Anacot-pasztilla megvédi fertőzőes bántalmaktól. Egy fiola ára 37 lej.

— Hetenkint kétszer Magyarországról tanítanak az olasz iskolákban. Milánóból jelentik: Az olasz kultuszminiszter rendeletet adott ki, hogy a középiskolákban behatóan foglalkozzanak Olaszország és Magyarország kapcsolataival. A tanrendre hetenkint kétszer iktatták be a magyar órát amelyen a tanulók Magyarországról felelnek és írnak dolgozatokat.

Rádió műsor

Vasárnap, február 15.

Bukarest. 11.15: Gyermekek negyed-órása. 11.30: Szentbeszéd és egyházi zene. 12: Zenekari hgv. 13: Gramofon. 17: Táncczene. Szünetében. Vidám negyed-óra. 19: Rádiószabalegyetem 20: Gramofon. Cyprian Porumbescu-hgv. — Budapest. 10: Ljsághír, kozmetika. 11: Ref istentisztelet. 12: R. kath. szentbeszéd (P. Bangha Béla) és cglyazi ének. Utána: Időjelzés, Mándits-szalónzene. 13: A hgv. szünetében: Papp Jenő heti rádiókrónikája. 15: Gramofon. 16: A Rádióélet gyermekjátsszóórása. 16.30: Kukuljevic József dr. előadása az állatvédelemről. 17: Rádiószabalegyetem. 1. Magyar dalok, előadja a Jászberényi Palotásy Dalkör. 2. Hadik János gr. előadása a kézműves társadalom nemzetalkotó szerepéről. 3. Magyar dalok. 18.10: A Székesfővárosi Zenekar hgv. Szabó Lujza és Unger Ernő közreműködésével. 20.15: Móríc Pál: Emlékezés Dóczy Józsi nótaszerzőre. 21: Gárdonyi Géza: „Zéta” c. színműve a stúdióból. Utána: Időjelzés. Majd: 1.30-ig bezárólag: Ostende-jazz és Toll Árpád cigányzenekara. Kb. 12 órakor: Az asztali tenisz világbajnokság férfi egyes döntőjének helyszíni közvetítése. — Bécs. 11.30: A Wiener Sängerknaben karének hgv. 12.05: A bécsi filharmonikusok zenekari hgv. 14.05: Gramofon. 16.05: Römisch-zenekar. 17.45—18.30: Szórakoztató előadások. 18.30: A Ruzitska-vonóshármas kamarazene hgv. 19.30—20.30: Felolvasások. 20.40: Ganglberger-zenekar. 21.40: J. Nestroy: Tannhäuser-paródia. 23.25: Hírek, táncczene, gramofon. — Königs-wusterhausen. 21: Zenekari hgv. a berlini Philharmonie-ből. Utána: A technikus bál helyszíni közvetítése. — Varsó. 18.40: Rádiószabalegyetem. 20.50: Gramofon. 21.30: Szórakoztató hgv. 23.15: Z. Drzewiecki Szymanowszki műveiből játszik. — Osló. 21: A bodói állomás megnyitásának ünnepségei. 23.05: Saga Wiig aszszony zongorahgv. 23.35: Táncczene. — Milánó. 22: Operaelőadás. — Prága. 20: Verdi: „Don Carlos” c. operája. — Róma. 21.40: Sidney Jones: „Gésák” c. operettje. — Belgrád. 22: Milan Pihler ének-hgv. — Kattovicz. 23.15: Zenekari hgv. 24: Táncczene. — Lemberg. 17.30, 19.10, 18.30: Gramofon. 24: Táncczene. — Stuttgart-Mühlacker. 20: Dalok és áriák régi dalművekből. 21.15: Paganini c. operett. — Breslau. Operettelőadás. — Königs-berg-Heilsberg. 17.35: Könnyű zene. 20: Operettelőadás.

Nyitlér*)

Senkiért semmi néven nevezendő fel-lősséget nem válllok.
Sipos András, kereskedő,
Türkös 587.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

BERLITZ
magán nyelvkurzusok
Brassóban, Virágsor 10. l. em.
(a Banka Marmorosch Bank & Co. épületében)

Francia nyelvelkek született párisi franciák által
Angol nyelvelkek született londoni angolok által
Román nyelvelkek született románok által, hasonlóképpen olasz és német nyelvelkek stb.

A tanárok kizárólag saját anyanyelvükre tanítják

Az első órától kezdve, a tanítvány csak azt a nyelvet hallja és beszél, amelyet meg akar tanulni.

Kezddfogalmak - Társalgás - Nyelvtan Irodalom - Kereskedelmi levelezés.

A kurzusok (külön órák és csoportok) azonnal kezdődnek.

Jelentkezések naponta 10—11-ig és este 4—9 óráig.

Piața Libertății (Virágsor) 10. l. em.

Közgazdasági Lapok

Magyarország képviselői a bukaresti mezőgazdasági tanácskozáson

Budapest, február 13.

Jelentettük, hogy Bukarestben nemcsak a fontos agrártanácskozási tartanak, amelyen Magyarország is részt vesz. Most összeállították a magyar delegációt, a következő tagokból: Imre Béla, a Nemzeti Bank igazgatója, Péchy Tibor földművelésügyi miniszteri tanácsos és Fodor István, a Mezőgazdasági Kivitel Intézet igazgatója. A bukaresti konferencia eredménye elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

Katasztrófális árzuhanás abánsági élőállat-piacon

Lugos, február 13.

A lugosi országos téli vásár, amelynek gazdag állatvásárja iránt a múltban a legtöbb időnkig is különösen a külföldi állatexportőrök körében állandóan élénk érdeklődés mutatkozott, abszolút üzletelenséggel zárult. Az exportra számító tenyésztők gazdag állatfelhajtásával szemben a kereslet a minimálisan is alul maradt. A nagy kínálattal ellentétben a kereslet jelentéktelensége az élőállat-árak katasztrófális zuhanását idézte elő, a felhajtók minden elfogadható áron szabadulni igyekeztek felhajtott állataiktól, vételkedv azonban a legmélyebbre lenyomott árak dacára sem mutatkozott. A tenyésztők kétségbeesésére és a kereslet katasztrófális hiányára jellemző, hogy az élő sertés, melynek ára három-négy héttel ezelőtt még 32-34 lej között váltakozott, most 18, sőt 16 lejre lenyomott árak mellett sem talált vevőre.

Brassói piaci árak

1931, február 13.

Élelmiszerárak kilóra: Export ökrök 18-20, sertés 18-21, igaz ökrök drb. 7000-9000, 16 drb. 5000-15000, 16, luxus drb. 18 ezertől 24 ezertig.

Terményárak nagyban: Buza mázsája 350-400, rozs 240-270, sör árpa 370-390, takarmány árpa 250-270, zab 330-350, tengeri, szemes 260-280, lencse nagyszemű 600-650, bab, fehér 600-700 burgonya 150-160 lej.

Takarmányárak nagyban per 100 kgr. Préselt széná 200-220, laza széná 160-180, laza szalma 60-80, korpá 230-250 lej.

Kis Mezőgazdasági Hírek

Közel százezer szállításra irt ki árlejtést az Autonom Monopolpénztár. Az árlejtést március 14-én tartják meg a prahovamegyei Slanic-sóbányából kitermelt 20 ezer vagon körüli só mennyiségére, amelyet Bulgáriába kell szállítani. Az a cég, amely a szállítást megkapja, kizárólagos jogot nyer a bulgáriai sókivitelre 1931. április elseje és 1932. március 31-ike között. Az árlejtésen résztvevő cégek 5 százalékos garanciát kötelesek letétbe helyezni, amelyet a Banca Nationala, a Banca Marmorosch, a Banca Romaneasca, vagy a Banca de Credit Roman nyújthat. A szállítást április elsején meg kell kezdeni.

★

Még mindig nem alakult meg a Borszezsindikátus központi eladási irodája. Az iroda megszervezésében beállott késést azzal magyarázzák, hogy a régi teraszbor nagyarányú áresése miatt az okirálybeli borszezsindikátus egyelőre szabadulni akarnak óriási készleteikről. A borszezsindikátusban valószínűleg 135 lejes alapárban fognak megállapodni a szindikátus tagjai.

Hogyan kerültek román kézbe a zsilvölgyi bányák

Tanore Constantinescu és baró Ullmann Adolf tárgyalásai

Bukarest, február 13.

Mi is megírtuk, hogy a Lupényi és Petrozsényi aszénbányavállalatok fuziója bekövetkezett. Ma alkalmunk volt néhány valóban szenzációs részletet megtudni arról, ahogyan ez a hatalmas zsilvölgyi bányatársulat annakidején román kezekbe került. Közvetlenül a nagy átalakulás után a szhebeni Consiliul Dirigent ajánlatot kapott a Magyar Általános Hitelbanktól, melyben ez eladásra kínálja a zsilvölgyi bányákat tizenkét millió akkor érvényben lévő papirkoronáért. Az ajánlat egy opcióval volt kiegészítve, mely tíz napra szólt. A Consiliul Dirigent felkérte egyik emberét Bukarestbe, aki az akkori liberális kormány pénzügyminiszterénél, Kiritescu-nál jelentkezett és a következő előterjesztést tette:

Három erdélyi pénzintézet, a Bihoreana, a Timiseana és az Albina összesítik a zsilvölgyi bányák megvételére szükséges pénzt, a 12 millió papirkoronát, de, nehogy a regátik azt higgyék, hogy az erdélyi bankok magánakciójáról van szó, a három bank egyharmad részben társként veszi a liberális Banca Romaneasca-t a nagy üzlet lebonyolítására.

A liberális pénzügyminiszter két és fél órán keresztül tárgyalta a Consiliul Dirigent megbi-

zottságával és aztán azzal vált el tőle, hogy másnap folytatják a tárgyalást. De másnap a megbízott nem tudott a miniszter elé kerülni. Harmadnap a miniszter kitűnt, hogy fontos tanácskozási vannak és ugyanez történet negyednap is. Napról-napra húzta-halasztotta a kérdés elintézését, míg lejárt a tíz napos opció és a Consiliul Dirigent megbízottja dolgvégzetlen volt kénytelen visszautazni.

Közben az történt, hogy a liberálisok részéről Tanore Constantinescu megbízást kapott, hogy sürgősen utazzon Budapestre és keresse fel Ullmann bárót, az Általános Hitelbank elnök-igazgatóját. Tanore Constantinescu meg is jelent Budapesten és ajánlatot tett a zsilvölgyi bányák megvételére. A Hitelbank igazgatója elég jóízűttem volt annak megállapítására, hogy csak egyedül ő húzhatja a hasznát annak, hogy a Zsilvölgye miatt hajba kapott egymással a két román érdekcsoport.

A 12 millió lejes opció lejárt, most már csak husz millióért adhatjuk el a bányákat. De most már nem papirkorona, hanem svájci frankot kérünk érte. Husz millió svájci frankot...

Tanore Constantinescu a Banca Romaneasca nevében elfogadta a Hitelbank feltételeit és így kerültek a zsilvölgyi bányák a liberálisok kezébe.

A lipcsei mintavásár

Általános mintavásár 1931. évi március hó 1-7-éig, nagy műszaki és építő-mintavásár március hó 1-11-ig, textil-mintavásár március hó 1-4-éig és sportáru-cikk-mintavásár március hó 1-5-éig.

Ezeket az adatokat közli az Erdélyi német kereskedelmi gremiumok szövetsége, mint a lipcsei mintavásárok erdélyi tisztelőibeli képviselőit. Cím: Brassó, Alsó Villa-ucca 1 sz.

Utazási okmányok, amelyek kizárólag a fent említett tisztelőibeli képviselőtől beszerezhetők: A mintavásári hivatal igazolványa (Messantlicher Ausweis) a Lei 200, a magyar igazolvány (Lei 20.-) a csehszlovákiai okmánybélyeg (Lei 10.-) (magyar igazolvány és cseh bélyeg az illető vasuti kedvezmények elnyerésére), mérsékelt árú német vasuti jegyek Bodenbach, Passau és Oderberg, és Lipcse közötti német vasuti vonalakra; a bécsi valamint a budapesti külön vonatkozó vasuti jegyek magán-szobák beszerzése, (Német vasuti jegyekre, valamint magán-szobák beszerzésére nézve lásd legközelebbi adatokat a látogatási bejelentési űrlapban); mintavásári címkönyv utalványok 1.) általános Lei 160, 2.) műszaki Lei 120, (postával megküldve 1.) Lei 200, 2.) Lei 144.)

Utlevekedvezmények.

A német ingyenes vízium csak a fenti tisztelőibeli képviselő útján beszerezhető, amely a szintén ingyenes osztrák és csehszlovák, valamint az 50 százalékos leszállított magyar víziumot is beszerzi Bukarestben vagy Kolozsváron, ha a látogatás az érvényes külföldi utlevélén a német víziumon kívül minden beszerzendő víziumért 60-60 Lei beszerzési díjat, a magyar vízium árának a felét, esetleg oda és vissza (valamint Lei 25 postadíjat idejekorán beküld a tisztelőibeli képviselőnek.

A már említett utlevélkedvezményeket, valamint az alábbi vasuti menetdíj engedményeket csak azok élvezhetik, akik a fentemlített mintavásári hivatal-igazolvánnyal rendelkeznek.

Vasuti menetdíjengedmények.

Németország: Felutazás 1931. február hó 24-től március hó 6-ig; vissza 1931. március hó 1-14-ig. 25 százalékos engedmény; menetjegyek a tisztelőibeli képviselőnél, minden közelebbi adat és árak a látogatást bejelentő űrlapon.

Románia: 1931. március hó 1-15-éig. 50 százalékos engedmény kizárólag a visszautazásnál.

Magyarország: Utazás és visszautazás. 1931. február hó 24-től, március hó 14-ig. III. oszt. gyorsvonati jegy, gyorsvonat II. osztályában és II. oszt. személyvonati jeggyel gyorsvonat III. osztályában lehet utazni. Az engedményhez szükséges igazolványt (1. fent) Lipcsében le kell bélyegeztetni.

Ausztria: Felutazás 1931. február hó 24-től március 6-ig (12 óráig) vissza 1931. évi márc.

hó 1-től (12 óráig) kezdődik, március hó 14-ig (12 óráig) 25 százalékos engedmény az összes menetrendszerinti még expressz vonatokon is, (luxus vonatot kivéve) oda és vissza különféle vonatokon is vagy csak vissza, amely utóbbi esetben a mintavásári igazolványt le kell bélyegeztetni. A menetjegyirodában egyúttal oda és vissza váltott menetjegyeket az utazás kezdése előtt le kell bélyegeztetni. Felülfizetéssel más osztályba átszállni és az utat egyszerű megszakítani lehet.

A Bécsből — nyugati pályaudvartól — 1931. évi február hó 28-án d. e. 7.30 órakor induló Különvonatra (Bécs, Passau, Lipcse) vonatkozólag még meg kell említeni, hogy a vonatkozó menetjegyek a felutazásnál, vagy 25 százalékos engedménnyel vissza, Passau-on, Prágán, Gmündon, vagy Lundenburgon keresztül, a lipcsei vásár bécsi hivatalában, Bécs, I. Seilerstätté 7, beszerezhetők, ott már váltott rendes jegyek is különvontat jegyekre becserezhetők.

Csehszlovákia: Felutazás 1931. február hó 24-től március hó 6-ig, vissza 1931. évi márc. hó 1-14-ig. 25 százalékos engedmény a menetrendszerinti vonatokban, az expressz és luxusvonatokat kivéve. Ez a kedvezmény a külföldi mintavásár látogatóira is vonatkozik, akik csak keresztül utaznak az országon. Az utat egyszerű félbeszakítani lehet. Ahogy már fent említettük, a kedvezményhez szükséges cseh okmánybélyeg a tisztelőibeli képviselőnél kapható.

Kiállításoknak kívánságra azonnal közöljük a kiállítási díjakat.

Lakás- ill. szobaárakra vonatkozólag, az összes közelebbi adatok a bejelentési űrlapon találhatók.

Az élelmiszerekre vonatkozólag annyit mondhatunk, hogy az természetesen elsősorban az igénytől függ; 5-6 márkáért azonban jó polgári lipcsei étkezdékben kielégítő jó, napi élelmzés kapható.

Minden egyéb felvilágosítást a fent említett tisztelőibeli képviselő (Brassó, Alsó Villa ucca 1. kérésre) ad meg. Egyszerű kérdéseknél 6 Lei válasz-postabélyeg; utlevelek, menetjegyek stb., ajánlott küldésre pedig 25 Lei portó csatolandó.

A mintavásár látogatásával kapcsolatosan előnyök.

Miután a mintavásár látogatása majdnem teljesen díjtalan, utlevél-víziumokkal és átlagosan körülbelül 25 százalékos vasuti engedménnyel jár, minden kereskedő, minden nagyiparos és minden kisiparos érdeke, hogy ezt a világszerte ismert vásárt — ha viszonyai csak valahogyan megengedik — felkeresse. A lipcsei mintavásár látogatása olyan üzleti előnyökkel jár, hogy ezek mellett számba sem jöhetnek az utazással járó mérsékelt költségek.

Fel tehát a lipcsei tavaszi mintavásárhoz!

Takarékoskodjatok a pénzetekkel!

Vászonnemük, selymek, lenvászon, harisnyák, férfi és női szövetek

Nagy árleszállítással kaphatók!

Királyi udv.

szállító

ORGHIDAN

cégnél,

Bukarest I, Str. Pánzari 11

18 lej 1 m. Sárgavászon

22 lej 1 m. sifon, keményített, jó mosható

30 lej 1 m. sifon, superior

32 lej 1 m. Indian, finom fehérneműnek

33 lej 1 m. sifon, keményített, 80 cm. széles

36.50 lej 1 m. sifon, valódi Schroll

41 lej 1 m. Gradli férfi fehérneműnek

44 lej 1 m. naturálvászon 100 cm.

40 lej 1 m. sifon extrafinom, 80 cm.

42 lej 1 m. angol ingzefir, modern mintákkal

24 lej 1 m. zefir, garantált mosható

29 lej 1 m. mintás Oxford, ingeknek

68 lej 1 m. lepedővászon, tartós, praktikus, 155 cm.

140 lej 1 m. elsőrendű lepedővászon, 320 cm.

75-90-125-180-

220-250-300-

350 lej valódi gyapjúszövetek, 100-140 cm. szélességben.

Vidékre postán ulánvétel szállítunk.

Ifjúság

Szerkesztő: Korösi Sándor

Bolondok keddje

A farsang a Vízkereszt napjától (január 6.) hamvazószerdáiig tartó időszak, amely a husvét nagybőjtöt előzi meg.

Neve a német faseln szóból keletkezett, ami mókázást, vigasságot jelent. Velencében már karácsonykor, Jézus születése utáni napon kezdődik a farsang, míg Spanyolországban csak december 20-án, Rómában azonban csupán a hamvazószerdát megelőző 11 nap a farsang, amit Karneválnak neveznek. Ez a szó az olasz carnevale (hus, isten veled) szóból ered. A farsang igazi hazája Olaszország, ahol annak megünneplése a régi római Saturnália-ünnepből származott. Így nevezte a pogány Róma a Saturnus isten temploma előtt rendezett ünnepet, amelyen nagy áldozatokat mutattak be és lakomákat tartottak, ahol a rabszolgák közös asztalnál ültek uraikkal, akik ilyenkor őket szolgálták ki. Ezt a pogány ünnepet nem lehetett a nép tudatából kiirtani, miért is keresztény színezettel ruházták fel. Az olasz legelőként a velencei karnevál utolsó hété változatos látványosságai folytán világhírré emelkedett s ma is az idegenek ezrei tödülnek annak a megtekintésére. A nyugati országokban is álarcos menetek élénkítik a népi ünnepet, amelyen mindenféle pajkosság meg van engedve, úgyhogy Németországban a hushagyó keddet bolondok keddjének nevezték el.

Az álarcos alakok szereplése nálunk is szokásos, bár a farsangi vigasság már kivészben van, legfeljebb a farsangi fánk őrzi még a régi farsangi lakomák emlékét.

A régi magyarok farsangja lakomázás, ének, tánc, zene, ünnepélyes felvonulások és körmenetek sorozatából állt.

Írásos emlékeink nem maradtak a régi magyar farsang ünnepélyeiről, szokásairól. Csak a hagyományok és népszokások őrizték meg ezeknek emlékeit s belőlük állíthatjuk össze az ősmagyar farsang mulatozásait.

A régi magyarok farsangja az egész hársnépet, sőt az egész falut foglalkoztatta, hiszen a lakodalmak nagybörsze erre az időre esett s ősi szokásnak megfelelően a házasságok máig is a farsangban kötődnek. Ilyenkor legjobban ráérnek az emberek a lakodalmi mulatóságok megtartására.

A farsang igazi ünnepe azonban annak három utolsó napja volt. Erre készültek, mikor már belesáradtak a táncba. A gyerekek sipot, kereplőt faragtak csengőt kolompot kerestek elő, a lányok-legények maskarákon jártatták az eszüket, az asszonyok a sok eszem-izsom után újra süttöttek-főztek s a gazdák lefejtették a hordókban még megmaradt italokat, dohánnyról gondoskodtak.

A farsang három napjának duhajságait azonban a fiatalok körmenete elszökte meg; zenés, lármás felvonulás, amelyben részt vett az falu. A gyermekek ugáltak, a fiatalok énekeltek, táncoltak, amíg ki nem kötöttek a mezőre, ahol szalonnát süttöttek, tojásokat ütöttek össze, vagy ha nem volt alkalmas az idő, a menet befordult a kocsmába, a táncbelyre, vagy a célra emelt sátorba és ott mulatoztak tovább.

A magyarban mindig sok volt a lelemény. Se szeri, se száma nem volt tehát a kitalálásoknak. Maskarás legények-lányok koledáltak (kéregettek) a kolompot rázza s a nyert adományokat (csupa enni-innivalót) kosarukba gyűjtötték. Kellott az a megújuló esti tánchoz. Le-

Köhögésétől győz

gyorsan megszabadulni, mert annál hamarabb megszabadulni a köhögéstől, annál hamarabb megszabadulni a légzőszervek hurutos megbetegedéseitől gyorsan gyógyítja. A tea néhány napi használatával a köhögés elleni tea a megszabadulni a köhögéstől és a légzőszervek hurutos megbetegedéseitől gyorsan gyógyítja. A tea néhány napi használatával a köhögés elleni tea a megszabadulni a köhögéstől és a légzőszervek hurutos megbetegedéseitől gyorsan gyógyítja.

Prof. Dr. Páter köhögés elleni tea a megszabadulni a köhögéstől és a légzőszervek hurutos megbetegedéseitől gyorsan gyógyítja. A tea néhány napi használatával a köhögés elleni tea a megszabadulni a köhögéstől és a légzőszervek hurutos megbetegedéseitől gyorsan gyógyítja.

gyerekek birkóztak a virtusért s a győztes kalapját felvirágozták.

A pásztorgyerkek felkaptak a lóra és csak úgy a ló szőrén nyargalásztak, hiszen lótermetű nép a magyar. Aki leesett a lóról, azt kinevették. Dárdát hajítottak, fakarddal viaskodtak, majd kétfelé oszlottak. Egyik rész volt az ellenség, amelyet ki kellett nyomozni, meglepni, bekeríteni vagy szétzórni. Aztán belovagoltak a faluba s az udvarokban elmondták a sok helyen ma is használatos ritmust:

Elmult már az ő-esztendő,
A farsang a kedves idő.
Az új évben vigadjatok
Nektünk enni-inni adjatok!

De a falut járják már az őszesverődött álarcosok is. Állatoknak, figurák alakoknak öltözve. Belekötnek mindenkihez. Énekelnek, összefogóva táncolnak. Törzsfőnököket, egy őszszakállu öregnek öltöztetett mókás legényt, vállukra emelik, az aztán elmondja, mik a fiatalok kívánságai; sarkantyú, meg hátasló, jó legelő, szalonna, meg bor bőven! Odamondogatja az előjáróknak is, hogy mindezt megszerezzék nekik, mert ellenük ugyanis sok kifogásolni való van. A fejükre is olvassa mindjárt, hogy mi minden.

Hogy a farsangi ünnepeknek a tavasz érkezésével van kapcsolata volt, mutatja a farsang eltemetésének szokása is. Hamvazó szerda délutánján egy férfi-alakot kitömnék szalmával, mint valami halottat, kiterítik a kocsmá asztalára, mire valaki hosszú ingbe öltözve beszédet mond a mulandóságról. Ez a beszéd telve van tréfákkal a hallgatóság mulattatására, majd kiviszi a bábut a falu végére, ahol elégetik, utána pedig virradtig tartó tort ülnek.

Hasonló szokás, hogy farsang keddjén két szalmabábot öltöztetnek fel s fejükre papírkoronát illesztenek. Az egyik a Csontkirály, a másik a Ciberefejedelm. Már a nevük is elárulja, hogy a husz farsang és a nagy bűt (14)

tavaszi képviselői. Mindkettőt külön menet hordozza a faluban s mikor összehatalloznak, tréfás veszekedést rendeznek. Cibere fejedelem pártja Csontkirályt szidja, a pokolba küldi, megvégre elégetik vagy a patakba dobja, hogy az vigye el tőlük a telet messzebb. Ha tűzön pusztul el Csontkirály, a tüzet énekelve körül táncolják. Ennek a táncnak a vége a hajnalozás, t. i. a mulatozók hajnalban járják be a házakat s ahol kapnak, reggelihez ülnek. De a szerda már a pihenés napja, a hamvazokodásé. Vége a farsangnak! Azaz egyes helyeken még a zabáló csüttörtököt is megtartják, az utolsó vendégeskedést, amelyen a maradékot elfogyasztják.

A mai szegény, szomorú farsang nyomába se léphet a régiek. Sok sajnálni való a régi eszem-izsom, lármás, duhaj farsangok mulásán nincs, de annál több van azor, hogy a jókedvre mindenki visszatér.

RESCH VIKTOR:

Új utak előtt

Most oak még ifjú két szemem
és időseggel-vert oagyk,
most, jaj, nagyok
a kölcncök még lelkenem.

Még nem látom a sugarat,
mít sziporkásna új napot ont
s a horizont
még ódi kötől sári maradt.

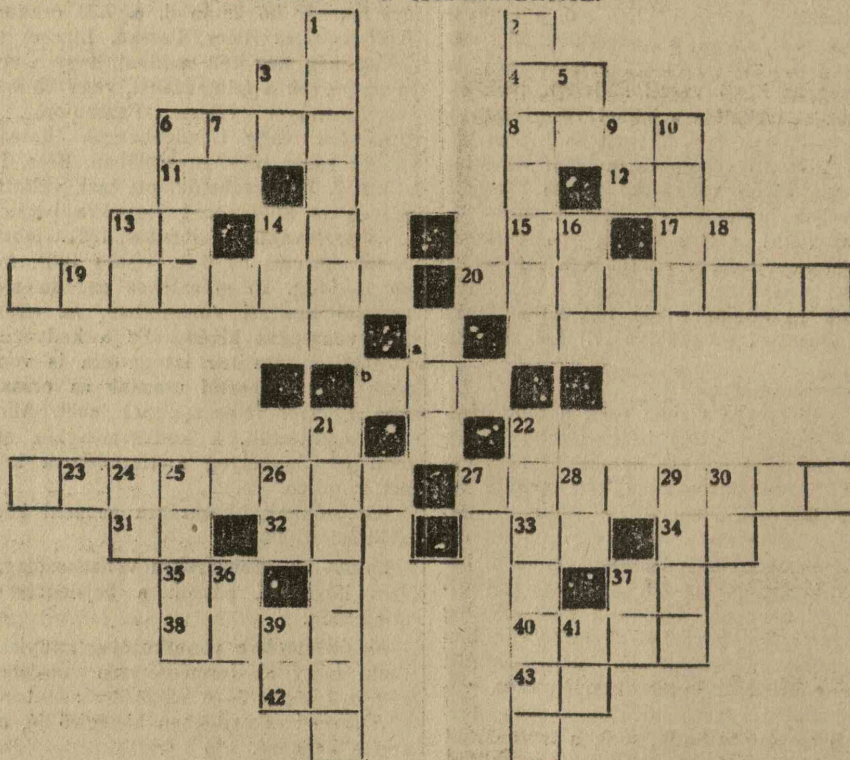
Most szürke utat taposok,
mín botorkált már törpe nép,
a mit megelőbb
kijárlak nagy babérosok.

De érzem, tudom és hiszem,
hogy szemem, mely most fényt kutat,
majd lel utat,
mí szűz ormokra felbolszen,
mí az Igazhoz elvolszen.

En érzem, tudom és hiszem!

KERESZTREJTVÉNY

Beküldte O. I. Kézdiszentlélek.

Függőleges sorok: 1. Kedden végződik. 2. Ilyen párokat látni a bálteremben. 3. Vissza: sóhajtas. 5. Helyhatározó. 6. Vesztesség, névelővel. 7. Személynévadás. 9. Vissza: papírmennyiség. 10. Napszaka. 13. Megkettőzve: kacagás. 14. Buzdító szócska. 16. Kicsinyítő rag. 18. Szélt érdei állat. 21. Sok virág összekötve. 22. Bohóc olaszul. 24. A csási hangja. 25. Festő szerzője. 26. Kisgyerek teszi. 28. Olasz folyó. 29. Van ilyen olaj. 30. A „drága” szóval összekötve ékszerben is van. 36. „vele, abucul”. 37. Csermelynél is kisebb. 39. Csafádtag. 41. Fán van.

Vízszintes sorok: 3. Feltételelező szócska. 4. Az „arc” szóval együtt: maszk. 6. A szerelem jelképe. 8. Mindenkinek van. 11. Kérdő névmás. 12. Kötőszó. 13. Az utolsó éneklang. 14. Megkettőzve női név. 15. Elbűvölő szavak. 16. A nagy bűt (14)

Rózsát is terem. 19. Irombitaszrú fuvóhangszer. 20. Hűsítő-eszköz névelővel. b) Ebédidő. 23. Franciául: Peti, vagy egy jelmez elnevezése. 27. Tréfás Jancsi-baba. 31. Mesterember. 32. Egyes igék végződése. 33. A rossz ellentéte. 34. Vadás teszi. 35. Színpad szö. 37. Késnek, kardnak van. 38. „Tesz” félmut-időben. 4. A kulcs ilyen eszköz. 42. Személyes név más ragozva. 43. Félkaru magyar zongoraművész monogramma.

POTLO-REJTVÉNY

Beküldte Máthé Sándor, Marosvásárhely.

1. A. u. f. l. e. u.
2. l. e. e. f. b. r. s. z. n.
3. M. r. m. g. e. ü. ü. k.
4. k. s. i. ü. m. e. f. a.
Jókai négy ismert regénye.

CORTÉBERI

A SVÁJCI PRECIZIÓS ÓRA

BARCELONAI NAGY ÉREM

OSTERSETZER H. és FIAI cég,

REJTETT NEVEK

Beküldte Bíró Bőzsi, Nagyszalonta.
Nehezen gyul a tűz a kályhában
Fogtam eleven teknősbékát
Az italom csak viz.
Sokszor ir énnekem a bácsi
Tele a bődön zsírral
Megszarolta barátait a csibész

BETUREJTVÉNY

Beküldte Brach Ilonka, Nagykároly.

D keret l sárga ' sz ee

KOCKA-REJTVÉNY

Beküldte Lampel Margit, Szilágysomlyó.

a	a	a	a	a	Férlinév
á	m	m	r	r	Teatrész (névelővel)
r	r	r	r	r	Mérgea kutya teszi
s	s	s	s	s	Cipész-szerszám
t	t	t	t	t	Mássalhangzó

A rejtvények eredetiségéért a beküldő felelős.

MEGFEJTÉSEK.

A február 1-i mellékletünkben megjelent fejtendő helyes megfejtése:
Rejtett nevek — Anna, Ilus, Iamás, Laci, Samu

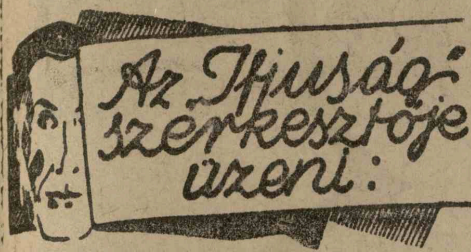
Keresztrejtvény — Vízszintes: 1. nyak, 4. bémész, 5. havazás, 8. a dominó, 9. tag — a rum 12. sós. Függőlegesen: 1. nyávogás, 2. a mama, 3. kőirás, 4. badar, 5. száunt, 6. hat, 7. som.

Betűrejtvény — Robinzon.
Nagyreszt helyes megfejtést küldtek be: Kálmán Terike és Andor, Mózes Mária, Bíró Bőzsi, Kádár Irénke, Sándor Emma, Bán Irén, Sándor József, Mihók Fülöp, Szép Annuska és Balázs Bóruska, Weisz Irén, Szép Keresi és Irén, Gyulai Pál, Eisenmayer Tibi, Brach Ilonka, Hady Bercike, Schenk Dezső és Katona Béla, Farkas Dezső, Nemlaha Manci, Guttmann Kató és Cucika, Mikle Ducika, Hankó Ilke, Borbély testvérek, Pethő Laci, Engel Rózika, Salamon Évi és Juckó, Csúrka Péter, Lénárd Zoltán, Fejér László, Braun Irén, Zweier Klára és Illi, Lugozsán Sanyi, Cidály Bandi és Juci, Erdélyi Piroška, Krizbay Vince, Berkovits Ernő, Lampel Margit, Ballabán Matild, Bán Ilonka és Nusi, Bortnyik Irén, Brezovszky Cica, Losonc Ferenc, Goldglanz Lili, Benedek Tuci és Laci, Kamil Rózi, Petneházy Irénke, Kónya Rózi, Rózsabegyi János, Rosenfeld Bella, Rosenberg Tibor, Zoltán Bertus, Petneházy Margitka, Rosenberg Oszkár, Máthé Sándor, Kocsárdi Frisbet, Kláits Manci, Szabó Mancika, Szabó László és Ambrus Vilmos, Reiszfeld Adolf, Hamlet Lilly, Göllner Mária, Petke Ede, Farkas Sándor, Engel Gizike, Zsigmond Gyula, Kosinszky Ica, Jeviczky Hajnalka, Orbán Piroška, Lánckor István, Bród Magda és Gitta.
Dán Gyula, Keserő Károly, Hegedűs

EUROPA kávéház

Brassó, Kolostor-u 7
szombaton, február 14-én este 8 órakor nyitják meg. — Kiunó konuha, csapolt sör, elsőrangú borok PUSZTAI Béla, ujonan alakított zenekarával
Estenki tánc.

Fab. Grandpierre Bodika, Lindenbaum
Helen, Klein Irma.
A három jutalomkönyvet Petneházy
Iréne (Temesvár), Benedek Tuci és La-
ci (Gyergyószentmiklós), valamint Lu-
gozán Sanyi (Déva) nyerték.

Cs. P. (Nagyvárad), F. L. (Erkörös),
B. M. (Vajdahunyad), E. P. (Püskerecz)
B. I. (Marosvásárhely), Zs. Gy. (Ivánfal-
va) O. P. (Kolozsvár), P. I. (Máriafölde),
B. testvérek (Temesvár), N. M. (Ipp), Sz.
L. és A. V. (Brassó), H. B. (Avasújváros)
E. T. (Gyulafehérvár). Mint nagy csalá-
dunk új tagjait, szeretettel ölel magá-
dunkhoz mindnyájukat az „Ifjúság” öreg
gárdája. Csak tartsatok ki szívesen kö-
rünkben! — K. R. (Szatmár) Nahát
ilyet! A fától nem látod az erdőt. Any-
nyit utaztál és annyi nyelven olvasol s
mégsem találsz más témát, mint iskolai
élményt. Szó sincs róla, ha érdekes és
élvezetesen írod meg, ezt is szívesen vo-
szem, de sokkal nagyszerűbb volna, ha
közvetlenül és elevenen elmesélnéd be-
nyomásaidat pl. arról a galíciai utadról,
amelyen Apukáddal bejártátok a hábo-
rus front egy részét. Ez aztán az igazi
téma! De meg fordíthatnád is, hiszen bi-
zonyára olvasol lapokat és folyóirato-
kat mindegyik nyelven, amelyet is-
mersz. Ha Te nem tudsz üdvösen közre-
működni az „Ifjúság” hasábjain, akkor
ki tudjon? Ezen a főmunkatársak so-
rába iktatlak s már ki is adom az ord-
rét: kéziratot kérek!!! Aki ilyen érde-
kes leveleket ír, annak kötelessége so-
kat mesélni a közösségnek, kilépni a
nyilvánosság elé! A rejtvények egyre-
re jó, de Tőled nem rejtvényeket vá-
rok. Kollegiális kézszerítással üdvözöl-
lek. — B. E. (Székelyhid) De bizony jó
az a szorzási próba kedves öcsém, ha-
nem Te kiforgatod, már pedig kiforgat-
va egyetlen szabály vagy törvény sem
állja meg a helyét. Miután ugyanis a
szorzandó és szorzó számjegyeit külön-
külön addig adjuk össze, amíg egy-egy
számjegyet kapunk, akkor ezt a két
számjegyet megszorozzuk egymással és
az eredményt ismét egy számjegyre ad-
juk össze. Ha jó a rendes szorzás, akkor
ez az utóbbi számjegy azonos lesz a
végső szorzat-eredmény számjegyeinek
az összegével. Példáid nyakatekertek,
mert rosszul írtad egymás alá a szorza-
tokat, viszont ez a próba csak arra szol-
gál, hogy az, aki egyébként rendesen
tud szorozni, ellenőrizhesse a művelet
eredményének a helyességét. Olyan pél-
dát mutass, ahol a szorzás szabályosan
van elvégezve s az ellenőrző próba még-
sem válik béli! Akkor igazad lenne, így
azonban csak túrpisság az eljárásod.
Különb. látom, hogy lelkes számtan-
barát vagy, aki önállóan kutat. Nem
tudnál más ilyen tanulságos érdekessé-
geket beküldeni? Örömlőnek nekik. Szer-
veszt! — B. I. (Nagyvárad) Sajnálom,
de példánál legutóbbi betűrejtvényedet
sem tudom felhasználni, mert nem tu-
dunk ékezetet áthúzni rendes nyomta-
tásban, rajzos rejtvényeket pedig —
amint folyton üzenem — nem közlünk.
Kár méltatlankodnod, hugocskám, mert
minden rejtvény megjelenik idővel, ami
jó vagy közölhető. Sakkrejtvényed amit
előzőleg küldtél, jó volna ugyan, de —
egy-e belátod? — tartalmánál fogva
nem alkalmas. Küldj helyette mást. —
Rejtvények. Most már jöhetnek valami-
vel nagyobb keresztrejtvények is, de
nem túl nagyok. Sak- és másféle rejt-
vényt nem kaphatnék néha szintén?
Üdv. — B. M. (Vajdahunyad) A rejt-
vények megfelelnek, de elfelejtetted
melléjük írni a megfejtéseket. Pótold
ezt a mulasztást! — B. M. (Déva) Hát
most megy már Déván? Nagy volt a
meglepetésem! Dehogya felejtettelek
el, hiszen legszűkebb baráti körömhöz
számítalak. Mikor kapok ismét egy ked-
ves beszámoló-levelet, cikkről nem is
beszélve? Meleg üdvözlét! — E. I. (Szi-
lágysomlyó). „Nagyon szeretnék nyerni,
még nem nyertem, türelmetlen vagyok
nem tudom, valamit vétettem-e, választ
— írod valóságos távirat-stílusban
Megnyugtatlak, kis hugom, hogy igazán
nem vétettél, de türelmetlenséggel még-
sem lehet befolyásolni a szerencsét. Er-
is résztvettem már nem egy sorsolásban
de eszembe se jutott idegeskedni, mert
hiába való. Meglátod, akkor fogsz nyer-
ni, ha türelmesen bízol. A szerencse
ugyanis nem szereti azokat, akik erő-
szakolni próbálják. Régi tapasztalat ez,
próbálják. Régi tapasztalat ez!

Az 1931. évi tavaszi lipcsei Mintavásár

a 24 országos származó
1600 árucsoportjával és
9900 kiállítójával

Minden körültekintő üzletember ré-
szére az egyedül tekintetbe jövő hely,
amely tájékozásra és bevásárlásra
alkalmas.

Ez a Mintavásár március hó 1-én
kezdődik. Mindennemű felvilágosítá-
sokat ad: A lipcsei mintavásári hi-
vatál Lipcsében, vagy annak erdélyi
tisztelőbeli képviselője.

Az erdélyi német kereskedelmi gremi-
umok Szövetsége Brassó, Alsóvilla-utca 1.

IDEAL-kávé

D. DANIELIAN

Királyi udvari szállító
BUCUREȘTI, Strada Carol 37.
Telefon: 347-70.

Fiókok: Str. Sft. Nicolae Selari No. 7.
Telefon 315-93. Str. Poincare No.
1. (volt Academiul-u.) Telefon:
centrale IL 382-77.

Egyedüli kávékereskedések, melyek na-
ponta friss árut hoznak forgalomba
a legjobb minőségben En-gros
árakban.

AMBROSI, FISCHER & CO AIUD-JUD-ALBA

Szőlőoltványok,
alanyvesszők,
gyümölcsfák,
diszák,
rózsák, stb.

legjobb beszerzési forrása

Arjegyzék kívánatra díjtalan

Foszforsavas Takarmánymész

38—40% foszfor-sav-tartalommal.

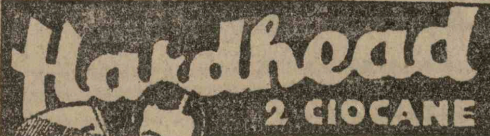
Elősegíti a fiatal állatok növé-
sét, ellenállóvá teszi őket a
betegségekkel szemben. Meg-
szilárdítja csontjaikat és min-
dentéle takarmány tápértékét
feljavitja. Megrendelhető: a

„Mărășești” r. t.

brassói kén-sav és műtrágyagyáránál

Brassóban Str. Iuliu Maniu 126.

Meggyőződtem, hogy

borotvapenge
a legjobb!

Védjegy
2 kalapács

Képviselet

S. STANESCU & H. ASS
BUCUREȘTI, Str. IZVOR 8

GALLIA R. T.

Francia-Román Selyemárugyár

Ezt a gyárat lyoni selyem nagygyárosok csoportja alapította Bu-
karestben. Gallia ma **Európa legmodernebb selyem-
gyárainak egyike**, amelynek vezetősége és személyzete
elsősorú francia szakemberekből áll.

A gyár összes termékei azonosak és egyenrangúak a **lyoni köz-
pont gyártmányaival**, a **legújabb párisi divatújdon-
ságokat pedig a romániai közönség ugyan-
abban az időben kapja, amikor azok Páris-
ban forgalomba kerülnek.**

»Gallia« ugyanolyan áron árulja selyemárut, mint Franciaor-
szágban, tehát jóval olcsóbban, a Romániában megszokott árnál.

»Gallia« detailvevőinek **gyönyörű selyemválasz-
tékot** bocsájt rendelkezésére, a legolcsóbbtól, a legfinomabb
minőségig

Bukarest

Piața Sft. Gheorghe — Str. Bărăței 2 (I. emelet, bejárat a folyósó-
ról) alatti központi áruházában, valamint az alábbi

fiókoknál:

JASI — CHIȘINĂU — GALAȚI — PLOEȘTI — KOLOZSVAR

Kívánságra mintát küldünk!

Ha bármilyen magyar könyvre van szüksége, fordul on bizalom-
mal a Brassói Lapok Könyvosztályához. (Brassó, Str. Porții 56.)
Bármilyen felvilágosítást és részletes jegyzéket ingyen küldünk.

A „BECO”

CERNOVICZI nagyáruház rejtvény-megfejtése

A n. é. közönség szíves tudomására hozzuk, hogy az összes bekü-
ldött megfejtéseket a következő négy csoportba tudtuk sorozni:

A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C
4	3	8	2 1/2	6	6 1/2	3 3/4	7 1/2	3 3/4	7 1/2	3 1/2	4
9	5	1	9	5	1	7 1/2	7 1/2	7 1/2	1 1/2	5	8 1/2
2	7	6	3 1/2	4	7 1/2	3 3/4	7 1/2	3 3/4	6	6 1/2	2 1/2
D	E	F	D	E	F	D	E	F	D	E	F

I. csoport

Ennél a megfejtés-
nél a 15-ös összeg
8-szor ismétlődik.

II. csoport

Ennél a megfejtés-
nél a 15-ös összeg
kilencszer ismétlő-
dik.

III. csoport

Ennél a megfejtés-
nél a 15-ös összeg
10-szer ismétlődik.

IV. csoport

Ennél a megfejtés-
nél a 15-ös összeg
kilencszer ismétlő-
dik.

Tekintettel arra, hogy a rejtvény feltételei
közé tartozott az is, hogy a 15-ös összeg-
nek minél többször kell kijönnie, nyilván-
való, hogy az I. csoport szerinti megfejtés
nem tökéletes, miután ennél a megfejtés-
nél a 15-ös összeg csak nyolcszor jön ki, míg
a II. III. és IV. csoportok szerinti megfej-
tésekénél a 15-ös összeg többször jön ki.
Arra a kérdésre, hogy a 8 utolsó csoport
szerinti megfejtéseknél vajon jogában állt-
e a megfejtőnek tört számokat is használ-
ni, csak igenlő választ adhatunk, mivel
a rejtély feltételei szerint nem csak egész
számokat, hanem 1—9-ig terjedő számje-
gyet lehetett használni, a megfejtőnek te-
hát jogában állt tört számokat is használni

A II. sz. megfejtés, dacára annak, hogy
ott a 15-ös összeg kilencszer jön ki, még
se felel meg a feltételeknek, tekintettel arra,
hogy a megfejtő nem vette figyelembe azt
a feltételt, hogy az egyes négyesekbe az
1-től kilencig terjedő számokat kell beírni,
nem pedig az 1-et és 9-et. A III. sz. cso-
port szerinti megfejtők, akik 10-szer hozták
ki a 15-ös összeget, a 3. és 8. közötti szám-
jegyeket használták, holott a feltételek sze-
rint az 1-től 9-ig terjedő számjegyeket kel-
lett volna használni. Ilyen körülmények
között ez a megfejtés sem tökéletes.

A IV. számú csoport megfejtői minden
tekintetben eleget tettek a pályázat felté-
teleinek, így a IV. csoport a tökéletes.

A IV. csoportból nem vettük figyelembe
a következő megfejtéseket: 1. Amelyekhez
ilyen feltételeket fűztek, amely feltételek
pályázati hirdetésünkben nem szerepeltek.
2. Azokat, ahol a megfejtő több megfejtést
küldött be, anélkül, hogy megjelölte volna
azt, hogy melyik megfejtést tartja helyes-
nek. A pályázat feltételei szerint a helyes
megfejtést kellett beküldeni, nem pedig
több megfejtést, annak a megjelölése nél-
kül, melyik a helyes megfejtés. 3. Azokat
a megfejtéseket, amelyekhez nem mellékel-
tek egy árusorozat rendeltet. 4. Azokat, a
melynek megfejtő visszatartották a cso-
mag átvételét. 5. Azokat, amelyek nem ér-
keztek idejében, vagyis a hirdetésben meg-
jelölt terminusig.

A nyertesek nevei:

Az alább felsorolt személyek beküldték a
helyes megfejtést és mindezeknek elküld-
tük a hirdetésünkben megjelölt díjakat:

1. Paul C. Tarabuta, Bukarest, Str. Bu-
zești 63.
 2. Tritoiu Demeter kapitány, Csíkszer-
da, Str. Ștefan Cel Mare 5.
 3. Scurtu Miklós ügyvéd, Perjámos,
(Banat).
 4. Klügner Ferenc, Perjámos 792 (Banat).
- A díjak elküldését igazoló feladóvevő-
nyek cégünk irodájában megtekinthetők.

Teljes tiszteltetl:
Beco Áruház, Cernovitz

RADIUMCHEMA

LEGZEST
ELEMLIKIT
VERELLATÁST
FOKOZZA
ANYAGCSERÉT
SZABÁLYOZ
IDEGEKET KI-
EGYENSÚLYOZJA
MÉRGEZŐ ANYAGOKAT
ELTÁVOLÍTJA
GYULLADÁST GÁTLÓ ÉS
FELSZÍVÓ HATÁSA VAN
MIRIGYEK MŰKÖDÉSÉT
SZABÁLYOZZA
FAJDALMAT CSILLAPÍT

RADIUMCHEMA
VALÓDI
ST. JOACHIMSTHALI
RADIUMGYÓGYPÁRNÁK

RHEUMA
ISCHIAS
IZULETI
GYULLADÁSOK
IDEGBAJOK
ZSÁBA, BENULÁS
ERELMESZESEDE'S
NŐI BAJOK
COLYVA, CUKORBAJ
MIGREN, BÓRBAJ
SZIV-GYOMOR-LÉP-MÁJ-
VESE-HASBANTALMAK
TÜDŐ-TUBERKULOTI-
KUS MEGBETEGEDE-
SEK, ASTHMA STB. STB.

Brassói körzetképviselői **WEISS EMIL** Hirschler-utca 19.

Bukarest: S. Bernstein & Co., S. r. Emigratulul 8 (colt. An Im), Farmacia Császár, Calea Victoriei 101.
Gyulafehérvár: Weill Béla, Beszterce: Gellner, Emil, Kolozsvár: Ifj. Szele Márton, Strada Raftiu 3.
Gernovle: Dr. Schacht Peter, S. r. Banatulul 3, Déva: Samuel M. yás, Dós: Sz. oika László, Lugos: Cséry Vilmo.
Nagyvárad: Lederer Ervin, Str. Moldova 20, Segesvár: West Vilmos, Nagyszeben: Reiner A.,
Str. Seb. Han 20, Szatmár: Kaufmann Ignác, Temesvár: Gaengler Miklós, Str. Tele. rafutul 6, Maros-
vásárhely: Dr. Erdélyi Emil, Torda: Jézenszky Aladár, Felsővisó: Pokorny Endre gyógyszerész.
Romániai igazgató: Arad, Strada Consistoriulu 1.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap egy szó 6, vastag betűből 12 lej. Vasárnap 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére szavanként 3 lej, 50 szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Hölgyek! Az alábbi kézimunka-füzeteket raktárról azonnal szállítjuk: Filet-Blumenmuster (45.-), Neue Filetmuster (51.-), Filet-Häkelerei (65.-), Smyrna (65.-), Wollenes für Gross und Klein, 80 minta (38.-), Kelimarbeiten II. füzet (63.-), A zárójelben feltüntetett árak a nagytípusú mintákkal együtt értendők. Postai megrendeléseket az ár és 10.- lej portó előzetes beküldése ellenében ajánlvagy postacsomagonként felelősség mellett szállítjuk. Brassói Lapok Könyvosztálya.

Eladó egy jó állapotban levő balkaru Singer szuszter varrógép. Cim a kiadóhivatalban. 11608

ELADÓ modern gépekkel felszerelt, üzembelen levő KERNYÉRGYÁR nagy telekkel, adómentes, modern, nagy lakással. Janacsevics József SZATMÁR, str. Florescu 22. 11543

FRIEDMANN MARI, BRASSÓ, KÖRHÁZ-U. 18. sz. A 28 év óta fennálló közvetítési irodája, vállal minden szakmabeli közvetítést. Házak, lakás, birtokok, üzlet és telek vételét és eladását. Méltányos közvetítési díj. 11599.

Islandi 35 holdas kifutón edzett 240 felüli tojókól, amelyeket Gödöllőről importáltunk, tenyésztojást, naposcsibét szállítunk, kérjen árlapot, Künne József gazdasága, Lujza Fajbarmifarm, Sepsiszentgyörgy. 11083

KOTTAT, hangszert, lemezt, Bukarest új magyar zeneszaküzlete szállít legolcsóbban. Kérjen árjegyzéket. „Scala” Bukarest, Str. Regala 9. 20304

Kérje mindenütt kitérően bevált „Dacia Alba-Julia” önbortvapengét 5 lejért. Nagyban szétküldés M. Salamon, Gyulafehérvár. 11560.

32.000 lej havi tiszta jövedelemmel üzemeltető tizenkét szobával teljesen berendezve lakással együtt jutányosan bérbe adó, esetleg házallal együtt eladó Cim: Nyéki József Bistrita.

Román nyelvű műszaki Könyvtár: Matematika Techniciantul, 2 kötet, (118 ábra) 160 lej; Mecanica (205 ábra) 160 lej; Masini cu aburi, (104 ábra) 80 lej; Technologia Constructiilor (107 ábra) 120 lej; Uzini Electric (46 ábra) 40 lej; Electro Technica (72 ábra) 120 lej; Desenul Technic (118 ábra) 80 lej. Kérje könyvkereskedéseknél, vagy alantól címűtől utánvétellel: Bukarest II, Str. Joan Mincu 8. (Kiseleff) 11570

Allást nyer

Nagyobb belföldi harisnyagyár garanciaképes helyi ügynőket keres, gyártmányainak (férfi és gyermekáru) egyedüli értékesítésére Brassó-Nagyszeben város és környékére. Komoly ajánlatok „Harisnya” jellegére a brassói kiadóhivatalba kéretnek. 11620.

Ügyes, gyakorlott akvizítorokat felvessz a Kultura magyar könyvkereskedés, Bukarest, Boulevardul Elisabeta 15. 11633.

Keresetnek az egész ország területén ügynőknek hölgyek és urak. Állami-járadék kötvények részletben való eladásához. Magas kereseti lehetőség. Ajánlatokat Lázár Ignác, Gyerogyószentmiklós, Gheorghe-ni, Str. Vörösmarty 76. sz. kéretnek. 11625.

Idősebb ur keres ötven év körüli komoly hávezető nőt, ki ápolásban és háztartásvezetésben teljesen jártas, lehetőleg Marosvásárhely környékéről. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével és fényképpel „Jó-gazdasszony” jellegére a brassói kiadóba küldendő. 11573

Allást keres

Urinő, hávezetőnő, vagy anyahelyettesi állást keres. Cim: Amtmann, Arad. Hajó-ucca 50.

Gyermeektelen házaspár állást keres, esetleg mint házmester, a férfi vizsgázott sofőr. Érdeklődni Prinzténál, Brassó, Str. Regele Carol 32-40. 11575

Lakás

Brassóban, Bolonyában, az új kórház közelében jó forgalmu üzlethelyiség, mely korsma helyiségek is nagyon alkalmas, lakással együtt kiadó. Érdeklődni a brassói kiadóban. 11600.

BRASSÓBAN, okvetlenül a Belvárosban, 2-3 szobás, fűdősobás lakást keres április 1-re csendes, gyermeektelen lakó. Cim: „Pontos fizető” jellegére a brassói kiadóba kéretnek. 11622

Szép butorozott szoba két személy részére fűdősoba használatlall kiadó. Brassó, Cérna-u. 7. II. 11571

Vegyes

FUCHS FOGORVOS, Bukarest, husz évi praksissal Párisban, minden modern fogmunkát végez. București, Strada Berzei 35. 11166

Utolsó ujdonság!

Taffin selyem, 92 cm. széles, méterenként 148 11576
Tekintse meg kirakatainkat.

DEPNER & ROTH
BRASSO, Felső-kapu-utca 7.

Marabu Keltetőgépek

gravitációs kö ponti melegvízfűtés. Többszörösen kitértve

Rádiátorok és kazánok központi fűtésnek stb.

raktárról szállít
„MODERNA” építési gépek és rádiátor
Brasov, Strada Infundatá (Kis-utca) 12.
Ajánlat és prospektus díjmentesen

Műszaki akadémia, amely a közoktatásiügyi minisztérium 62369-1926 sz. engedélyével rendelkezik, levelezés útján kurzusokat ad. Mindazok, aki a kurzusokat elvégzik, műszaki rajzoló, üzemvezetők, vagy segéd mérnökök lehetnek. Beiratkozások bármely napon. — Mindazok, akik kívánják, ajánlásunkra a franciaországi mérnöki iskolát is látogathatják. Prospektusokat és tanrendet kívánságra küldünk. Cim: Bukarest II. Str. Joan Mincu 8. (Kiseleff). 11570

Gyenge férfiak-

nak valszbelyeg aránott le-
velben történő beküldése ellenében bérmentve küldöm 472-
badalmazott szenzációs talá-
mány mat ismertető könyve-
met Cim: „Patent 601” (Kiseleff). 1. sz. postafiók.

Legalább 5000 fiatalpár boldogságát az alapozta meg, hogy a konyhán ott volt a Biri néni szakácskönyve. Ebből mindenki játszva megtanulja a főzés művészetét, s aki már tud főzni, annak is rengeteg hasznos tanácsot, utbaigazítást ad. Ara kemény kötésben, szép kiállításban csak 130.- lej. Postán portómentesen szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya, de kapható minden jobb könyvkereskedésben is. Csak ezt fogadjja el, mert ez az igazi jó, praktikus szakácskönyv.

Házasság

Házasság céljából megismerkednének földbirtokos leányok, nagy vagyonnal rendelkező urasszonyok, diplomás és előkelő társadalmi állású urak. Forduljon bizalommal diszkrétan közreműködő irodámhoz. Közölje igényeit és személy adatait. Céljelzésre levelezés. Bizony Ferenc közvetítő iroda Temesvár I. Str. Gh. Cosbuc No. 2.

Az IDEGESEK korán meghalnak!

Letette-e Ön észre magán a közeledő idegkimerültség következő jeleit?

gyors fáradtság, lehangoltság, reszketés, nyugtalanság, szívdobogás, szédülés, élelemérzet, álmatlanság, egyen testrészek telessége, gyors megfázás, ulott ingerültség ellenmondások, zajok, kellemetlen szagok esetén, kábel zerek, nikotin, alkohol, tea, kávé utáni vag akadás, szémhíjjak rándulása, káprázás, vértódulás, s orongás, s eszéltesség, kihagyás az emlékezésben, vagy beszédben, különös vonzalmak vagy utalkások.

Ha az idegesség eme jelei közül a egyik erő-ebben vagy egy zerre kö-ölök öb-
lép fel Önnél, ugy
az Ön idegét komolyan meg vannak támadva és megerősödést követelnek.

Ne engedje elhatalma odni a bajt, mert különben szellemi működésében komoly defektusok állhatnak be, mint zavart beszéd és ön udatlan cselekvés, amit aztán a esti erők gyors összeomlása és korai halál követ.

Mindég, hogy miből származik ideggyöngesége, feltétlen írjon nekem Kész va yok Önnék

ingyen és portómentesen egy egyszerű módor megmagyarázni.

melv Önnék örömteli me lepetést fo szerezni. Bizonyara ok p. n. adott m-
d különböz ő szerekre, amelyekkel azonban le feljebb amened javulást ért el
d azonban biz o íthatom Önt, ho y ismerem azt az e vedli helyes mód-
vert, amely

legyezi idegét gyengeséget.

Ez a módszer e videjűle me javítja a ked lvt, az ele kedve, növeli
ener lat és a munkakésség e, sőt e e ek azt írják nekem, ho y
alósal ujj szőlőnek ere te ma at általa. Mindezt orvosi
szakvélemények is megerősítik. Csak e y levelezőlapjába
erül. Küldök Önnék e y tanul o.

könyvet teljessn ingyen.

Ha nem írhat azonnla, akkor őrizze meg ezt a
áldotót.

ERIST EASTERNACK
33114, SO.
Nicaeakiróplatz 13 A y 321

Megkezdődött

a

hatóságilán engedélyezett kiárúsítás

D. Berbecar

divat-, selyem- és
kézműáru üzletemben

BRASSO,
Str. Voivodul Mihai 7.

Szemüvegeket

ZEISS legfinomabb és leg
jobb üvegekkel ké-
szít és raktáron tart

ILLYÉS KÁROLY
Brassó, Kapu-utca 40. 271

Székrekedést,

aranyeret, vesebait, májbete ségeket, rheu-
mát gyorsan és könnyen, anélkül, hogy
a szervezetnek ártson, természet-
es gyó ymoddal gyó yit az

UNIVERSAL-TEA

Dobozonként 95 lej, gyó yszertárakban és
drog riakban. Labor. „Malarin” Bukarest,
Piața G. Cantacuzino 3.

B. L. Kocsis Béla Felelősszerkesztő:

Brasov-Brassó, Kapu-utca 56 58. telefon
interurban: (szerk és kiadóhivatal): 1-77 és 82.
București-Bukarest I, Sărăndar No. 6
Telefonszám: 363 64 373 70

A BRASSÓI LAPOK nyomdavállalatának kiadása és rothelős nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedevre 310, félévre 600 évente 1200 lej. Magyarorszára
negyedevre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba: negyedevre 420, félév-
820, évente 1600 lei.

MEGBIZOTTAK. Arad: Str. Cuza Voda 3 (Halmágyi Pál) — Dós: Str. S. Barnutin 10 (Oszti
Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17 Hunyad- és Alsófehér megyék részé-
Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (Neumann Ignác) — Marosvásárhely: Str. Vörögy-u. 6. (Sza-
Jenő), Nagyszeben: Strada Turnului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárad: Str. Nic. Jiga 3
(Szabó Gyula). — Szatmár: Papp Géza-utca 15. (Kertész László). Szatmár- és Máramaros-megye
részére. — Szilágysomlyó: (Hellerin Ernő). — Temesvár: Berényi Lajos, Gátsor 22a.
Torda: Str. Reg. Ferdinand 25 (Dénes József)

Megbízások felvételére és fizetések átvételére tenti helyi megbízottakon kívül a köv központi me-
bizottak vannak feliosztva Bartha Géza, Dán Dániel, Gerő Sándor Nádai Jenő